

חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 תוכן עניינים

	פרק א': הוראות כלליות	סעיף 1
9	הגדרות	סעיף 2
9	תחילה	סעיף 3
9	סדרי דין באין הוראות	סעיף 4
9	אי צירוף תביעה אזרחית	סעיף 5
9	אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד	סעיף 6
9	סמכות מקומית	סעיף 7
9	סמכות בצירוף אישומים או נאשמים	סעיף 8
9	סמכות באין אחיזה בשום מקום	סעיף 9
9	התיישנות עבירות [7]	סעיף 10
12	התיישנות ענשים [8]	
	פרק ב': בעלי הדין וייצוגם	
12	המאשים המדינה	סעיף 11
12	התובעים	סעיף 12
12	העמדת סניגור	סעיף 13
12	סייג לבחירת סניגור	סעיף 14
13	מינוי סניגור מטעם בית המשפט	סעיף 15
13	הודעה בדבר נאשם הצפוי למאסר בפועל	סעיף 15א
14	איסור הטלת עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג	סעיף 15ב
14	תפקידי סניגור שמינהו בית המשפט	סעיף 16
14	הפסקת ייצוג של סניגור	סעיף 17
14	חילוף סניגורים	סעיף 18
14	הוצאות ההגנה	סעיף 19
14	איסור קבלת שכר	סעיף 20
	פרק ג': מעצר הנאשם ושחרורו	
	סימן א': מעצר	
14	דרכי הביצוע	סעיף 26
15	תיקון	סעיף 27
	סימן ג': שחרור מלא	
	פרק ד': הליכים שלפני המשפט	
	סימן א': תלונה, חקירה והעמדה לדין	
16	משך הליכי חקירה והעמדה לדין	סעיף 57א
17	תלונה	סעיף 58
17	חקירת המשטרה [53]	סעיף 59
17	החלטה שלא לחקור בעבירות מין או אלימות כלפי בן זוג	סעיף 59א
17	העברת חומר חקירה לפרקליט או לתובע משטרת	סעיף 60
19	יידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירת פשע	סעיף 60א
19	המשך החקירה [56]	סעיף 61
19	העמדה לדין וסגירת תיק	סעיף 62
20	סגירת תיק בעבירת מין או אלימות כלפי בן זוג	סעיף 62א
20	הודעה על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין	סעיף 63
21	ערר	סעיף 64
21	מועד לערר [59]	סעיף 65
21	מתן החלטה בערר	סעיף 65א
21	הודעה על החלטה בערר	סעיף 65ב
22	כתב אישום	סעיף 67
	סימן א'1: סגירת תיק בהסדר	
22	סגירת תיק בהסדר	סעיף 67א
22	הוראות לעניין עריכת הסדר	סעיף 67ב
23	תנאי ההסדר	סעיף 67ג
23	עיון בחומר חקירה לפני חתימה על הסדר	סעיף 67ד
23	תוכן ההסדר	סעיף 67ה
24	עילת סגירת תיק בהסדר	סעיף 67ו
24	סירוב להסדר או הפרת תנאיו	סעיף 67ז
24	פרסום בדבר הסדרים	סעיף 67ח
24	הכללת עמידה בתנאי תכנית טיפול, תיקון ושיקום בהסדר	סעיף 67ט

25	הנחיות לעניין תחולה	סעיף 67י
25	שינוי התוספת הרביעית, התוספת החמישית והתוספת השישית	סעיף 67יא
25	דיווח לכנסת	סעיף 67יב
	סימן ב' : קובלנה	
25	קובלנה	סעיף 68
25	קובלנות על עובדי המדינה	סעיף 69
25	דין קובלנה	סעיף 70
25	התביעה בקובלנה	סעיף 71
25	החלפת קובלנה בכתב אישום	סעיף 72
25	העמדת הדיון בקובלנה	סעיף 73
	סימן ג' : עיון בראיות התביעה	
25	עיון בחומר החקירה [67]	סעיף 74
26	דרכי העיון וההעתיקה	סעיף 75
26	עונשין	סעיף 76
26	סייג להבאת ראיות	סעיף 77
26	חומר סודי	סעיף 78
26	המצאת ראיות שבידי קובל	סעיף 79
26	סייג לזכות העיון בחומר הראיות	סעיף 80
27	שמירת דין	סעיף 81
	סימן ד' : עיון בעדויות מומחים של ההגנה	
27	הגדרות	סעיף 82
27	עיון בעדויות מומחים של הסניגוריה	סעיף 83
27	סייג להבאת ראיות	סעיף 84
	סימן ה' : אישום	
27	תוכן כתב האישום	סעיף 85
27	צירוף אישומים	סעיף 86
27	צירוף נאשמים	סעיף 87
27	הפרדת המשפט	סעיף 88
27	כתב אישום חדש בהפרדת המשפט	סעיף 89
27	איחוד משפטים	סעיף 90
27	תיקון כתב אישום בידי התובע	סעיף 91
28	תיקון כתב אישום בידי בית המשפט	סעיף 92
28	חזרה מאישום	סעיף 93
28	תוצאות חזרה מאישום	סעיף 94
28	התליית הליכים	סעיף 94א
	סימן ו' : זימון למשפט	
28	הזמנה למשפט [85]	סעיף 95
28	תוכן ההזמנה	סעיף 96
29	הודעה על דחיית מועד	סעיף 97
29	צורת ההזמנה [88]	סעיף 98
29	צו הבאה	סעיף 99
29	תחולת סעיפים אחרים	סעיף 100
29	מסירה עם מעצר	סעיף 101
29	שחרור בערובה	סעיף 102
29	הבאה לבית המשפט	סעיף 103
29	תפיסת נכסי נאשם שנמלט	סעיף 104
	סימן ז' : הזמנת עדים והמצאת מסמכים	
29	פירושים	סעיף 105
29	הזמנת עד	סעיף 106
29	צורת ההזמנה ותכנה [97]	סעיף 107
29	צו להמצאת מסמכים ומוצגים	סעיף 108
29	הזמנת עד על אתר	סעיף 109
29	עד שנבצר ממנו לבוא לבית המשפט	סעיף 110
30	מומחה מטעם בית המשפט	סעיף 111
	סימן ח' : שמירת ראיות	
30	הגדרות	סעיף 116
30	גביה מוקדמת של עדות [106]	סעיף 117
30	גביה מוקדמת של עדות של ילד	סעיף 117א
30	עדות מוקדמת של אדם עם מוגבלות	סעיף 117ב

30	נוכחות בעלי דין [107]	סעיף 118
30	סדרי גביית העדות	סעיף 119
31	חתימת הפרוטוקול [109]	סעיף 120
31	תיעוד חזותי של עדות מוקדמת	סעיף 120א
31	העדות כראיה במשפט [110]	סעיף 121
31	עדות שנגבתה שלא בפני בעל דין	סעיף 122
	סימן ט': הודיה בכתב	
31	הודיה בכתב	סעיף 123
31	הודיה בכתב אינה מונעת טענות מקדמיות	סעיף 124
	פרק ה': הליכי המשפט	
	סימן א': מועד המשפט	
31	רציפות המשפט	סעיף 125
	סימן ב': נוכחות בעלי הדין	
32	נוכחות הנאשם	סעיף 126
32	נוכחות מורשים של תאגיד	סעיף 127
32	שפיטה לא בפני הנאשם בתחילת המשפט	סעיף 128
32	אין לגזור מאסר לא בפני הנאשם [119]	סעיף 129
32	דרכי הטלת מאסר במקום קנס	סעיף 129א
32	שפיטת נאשם שלא התייצב בהמשך המשפט	סעיף 130
33	הודעת ההליכים לנידון שלא בפניו	סעיף 131
33	שפיטה שלא בפני הנאשם מטעמי בריאות	סעיף 132
33	העדר תובע	סעיף 133
	סימן ב'1: היוועדות חזותית – הוראת שעה	
33	השתתפות עצור או אסיר בדיון בדרך של היוועדות חזותית	סעיף 133א
34	דיונים שאין לקיימם בדרך של היוועדות חזותית	סעיף 133ב
34	אופן קיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית	סעיף 133ג
35	תקנות	סעיף 133ד
35	דיווח לכנסת קיום דיונים בדרך של היוועדות חזותית	סעיף 133ה
35	תוקף	סעיף 133ו
	סימן ג': פרוטוקול ותרגום	
35	ניהול פרוטוקול [122]	סעיף 134
36	רישום הפרוטוקול	סעיף 135
36	צירוף מסמכים לפרוטוקול	סעיף 136
36	תיקון פרוטוקול	סעיף 137
36	רישום תיקון	סעיף 138
36	הפרוטוקול ראיה לכאורה	סעיף 139
36	מתרגם לנאשם	סעיף 140
36	ראיה שלא בעברית	סעיף 141
36	שכרו של מתרגם	סעיף 142
	סימן ד': פתיחת המשפט	
36	תחילת המשפט	סעיף 143
36	דיון מקדמי	סעיף 143א
37	הסכמה בדבר עובדות וראיות	סעיף 144
37	הסברת זכויות הנאשם להגנתו	סעיף 145
37	מועד לטענת פסלות [132א]	סעיף 146
37	ערעור על החלטה בטענת פסלות	סעיף 147
37	סייג לטענת פסלות	סעיף 148
37	טענות מקדמיות	סעיף 149
38	דיון בטענה מקדמית [134]	סעיף 150
38	טענות מקדמיות בשלב אחר של המשפט	סעיף 151
38	תשובת הנאשם לאישום	סעיף 152
38	חזרה מהודיה	סעיף 153
38	דין עובדה שהודו בה	סעיף 154
38	פסק דין של נאשם שהודה	סעיף 155
	סימן ה': בירור האשמה	
39	פרשת התביעה	סעיף 156
39	סיום פרשת התביעה	סעיף 157
39	זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה	סעיף 158
39	פרשת ההגנה	סעיף 159
39	סדר הפתיחה והבאת ראיות של נאשמים אחדים	סעיף 160

39	דבר הנאשם	סעיף 161
39	שתיקת הנאשם [145א]	סעיף 162
39	סייג לחקירת נאשם	סעיף 163
39	סיום פרשת ההגנה	סעיף 164
39	ראיות נוספות מטעם התובע	סעיף 165
39	סתירת ראיות נוספות	סעיף 166
39	ראיות מטעם בית המשפט	סעיף 167
39	סתירת ראיות מטעם בית המשפט	סעיף 168
39	סיכומים לענין האשמה	סעיף 169
39	נאשם שאינו מסוגל לעמוד בדיון [152א]	סעיף 170
40	נאשם ששב להיות מסוגל לעמוד בדיון	סעיף 171
	סימן ו': סדר חקירת עדים	
40	עדים יעידו זה שלא בפני זה	סעיף 172
40	אזהרת עד	סעיף 173
40	חקירת עד בידי בעלי הדיון	סעיף 174
40	חקירה בידי בית המשפט	סעיף 175
40	חקירה נוספת בידי בעלי הדיון	סעיף 176
40	עדים במשפט של נאשמים אחדים	סעיף 177
40	עד תביעה שלא נקרא להעיד	סעיף 178
40	עד עויין	סעיף 179
40	זכות חקירה שכנגד במקרים מסויימים	סעיף 180
40	עדות מטעם בית המשפט	סעיף 181
40	מועד למתן הכרעת דין	סעיף 181א
	סימן ז': פסק הדיון	
41	הכרעת הדיון	סעיף 182
41	נימוקים בזיכוי	סעיף 183
41	הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום	סעיף 184
41	הרשעה בעבירה שאינה בתחום הסמכות	סעיף 185
41	הרשעה בעבירות אחדות	סעיף 186
41	ראיות לקביעת העונש	סעיף 187
42	דרכי הוכחה [170]	סעיף 188
42	דברי הנאשם וראיותיו	סעיף 189
42	ראיות נוספות לקביעת העונש	סעיף 190
42	גילוי תסקיר ותוצאות בדיקות וחקירות	סעיף 191
42	גילוי תסקיר לפי סעיף 187	סעיף 191א
42	סיכומים לענין העונש	סעיף 192
43	ביטול הרשעה	סעיף 192א
43	גזר הדיון	סעיף 193
43	שמירת דינים	סעיף 194
43	פסק הדיון	סעיף 195
43	הסברה על זכות ערעור	סעיף 196
	פרק ו': ערעור	
43	פירושים	סעיף 197
43	הגשת ערעור [179]	סעיף 198
43	תקופת ערעור	סעיף 199
43	תקופת ערעור כשפסק הדיון ניתן שלא בפני הנאשם	סעיף 200
43	הארכת מועדים [182]	סעיף 201
43	ערעור אוטומטי	סעיף 202
43	נימוקי ערעור [184]	סעיף 203
43	תיקון הודעת ערעור ונימוקיו	סעיף 204
43	דיון לפי בקשת רשות	סעיף 205
43	חזרה מערעור	סעיף 206
43	איחוד ערעורים	סעיף 207
43	דיון בפני בעלי הדיון [189]	סעיף 208
43	ביטול דחיית הערעור	סעיף 208א
44	טענת פסלות שופט בערעור	סעיף 209
44	סדר הטענות בערעור	סעיף 210
44	גביית ראיות	סעיף 211
44	שינוי במסקנות	סעיף 212
44	סמכות בית המשפט שלערעור	סעיף 213

44	ראיות במשפט שהוחזר	סעיף 214
44	דחיית ערעור על אף טענה שנתקבלה	סעיף 215
44	הרשעה בעבירה שונה	סעיף 216
44	תנאי להגדלת העונש	סעיף 217
44	קריאת פסק דין בערעור	סעיף 218
44	הסברת זכות הערעור	סעיף 219
44	מתן הוראות אחרות	סעיף 220
	פרק ו'1: בתי משפט קהילתיים – הוראת שעה	
	סימן א': מטרה והגדרות	
45	מטרה פרק ו'1	סעיף א220
45	הגדרות פרק ו'1	סעיף ב220
	סימן ב': העברה לדיון בבית משפט קהילתי	
45	העברת עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי	סעיף ג220
45	תנאים להעברת דיון	סעיף ד220
46	תסקיר התאמה	סעיף ה220
	סימן ג': ההליך בבית משפט קהילתי	
46	תחולת הוראות החוק על הליך המתנהל בבית משפט קהילתי	סעיף ו220
46	סמכות הדיון בבית משפט קהילתי	סעיף ז220
46	דיון בבקשה למעצר	סעיף ח220
47	תסקיר קהילתי	סעיף ט220
47	גילוי תסקירים	סעיף י220
47	ישיבת הכנה	סעיף יא220
47	ההליך לפני בית המשפט הקהילתי	סעיף יב220
47	העברת עניינו של נאשם לדיון בבית משפט שלום	סעיף יג220
	סימן ד': הסמכת בתי משפט קהילתיים ומינוי שופטים קהילתיים	
47	הסמכה וקביעת מקום מושב ואזור שיפוט	סעיף יד220
48	מינוי שופט קהילתי	סעיף טו220
48	נשיא בתי המשפט הקהילתיים	סעיף טז220
	סימן ה': ועדת ההיגוי ובעלי תפקידים בהליך הקהילתי	
48	ועדת ההיגוי	סעיף יז220
48	רכז בית משפט קהילתי	סעיף יח220
48	עובד סוציאלי קהילתי	סעיף יט220
	סימן ו': תוקף ומעקב אחר יישום הוראות	
49	תוקף פרק ו'1	סעיף כ220
49	דיווח לכנסת ומחקר מלווה	סעיף כא220
	פרק ז': סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס	
49	קביעת עבירות קנס	סעיף 221
49	עבירת קנס נמשכת	סעיף א222
49	מועדי המצאה בעבירות קנס	סעיף א225
50	אי תחולת חוק הנוער	סעיף 226
50	תחולה [201]	סעיף 227
50	ברירת משפט	סעיף 228
50	תשלום הקנס	סעיף 229
51	ייעוד קנסות לרשות מקומית	סעיף א229
52	הזמנה למשפט [201]	סעיף 230
	פרק ז'1:	
	פרק ח': הוראות שונות	
52	עיכוב הליכים	סעיף 231
53	חידוש הליכים	סעיף 232
53	המשך משפט בפני שופט אחר	סעיף 233
53	שינוי בהרכב חבר השופטים	סעיף 234
53	סמכות שופט ואב בית דין [206]	סעיף 235
53	מות הנאשם	סעיף 236
53	המצאת מסמכים	סעיף 237
53	פגמים שאינם פוגמים בדיון	סעיף 238
53	סדרי הזמנה בעבירות קלות [213] ת"ט	סעיף 239
54	מסירת הודעה בעבירות תעבורה	סעיף א239
54	חזקת מסירה לעניין נהיגה בזמן פסילה	סעיף ב239
54	סדרי דין מיוחדים בעבירות קלות	סעיף 240

55	חוקרים ותובעים לפי חיקוק אחר	סעיף 241
55	סמכות פרקליט מחוז	סעיף 242
55	אצילת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה	סעיף 242א
55	שמירת דינים	סעיף 243
55	ביצוע ותקנות	סעיף 244
55	תחילה	סעיף 245
55	תוספת ראשונה	
56	תוספת ראשונה א'	
59	תוספת ראשונה ב'	
60	תוספת ראשונה ג'	
60	תוספת ראשונה ד'	
60	תוספת שניה	
61	תוספת שלישית	
63	תוספת רביעית	
64	תוספת חמישית	
65	תוספת שישית	
65	תוספת שביעית	
65	תוספת שמינית	

פרק א': הוראות כלליות

1. בחוק זה –
 "חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות" – חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005;
 [הגדרות 218]
 (תיקון מס' 47)
 תשס"ו-2005
 "מעשה" – לרבות נסיון ומחדל;
 "אזהרה" – אזהרה בדרך הקבועה בסעיף 2 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), תש"ס-1980.
 2. סדר הדין הפלילי יהיה לפי חוק זה, זולת אם נקבע בחוק אחר או על פיו סדר דין שונה לענין הנדון. [תחילה 1]
 3. בכל ענין של סדר הדין שאין עליו הוראה בחיקוק, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.
 4. אין מצרפים תביעה אזרחית למשפט פלילי.
 5. אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; "הרשעה", לענין סעיף זה – לרבות העמדה למבחן ללא הרשעה תחילה.
 6. (א) דנים נאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או נמצא מקום מגוריו של הנאשם.
 (ב) בעבירות מן המנויות בתוספת הראשונה שנעברו במצרכי מזון ובעבירות לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו שווק או נמכר המצרך מוסמך לדון את הנאשם, ואם הוא היצרן – גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו מתגורר המתלונן.
 (ב1) בעבירת חוץ כהגדרתה בסעיף 7 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), שחלים עליה דיני העונשין של ישראל לפי סעיפים 13 ו-14 לחוק האמור, אם מקום מגוריו של הנאשם אינו בישראל או אינו ידוע, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה.
 (ג) אם המקום בו נעברה העבירה ומקום מגוריו של הנאשם אינם ידועים, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נתפס.
 (ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 ובעבירה לפי פרק ב' או לפי סעיף 55 לחוק קידום התחרות בענפי המזון והפארם, התשע"ד-2014, יידון הנאשם בבית משפט מחוזי שקבע שר המשפטים בצו, ורשאי השר להסמיך בצו את מנהל בתי המשפט להורות שתיקים תלויים ועומדים בבית משפט ביום תחילתו של הצו, ולא החל הדיון בהם, יועברו לדיון בבית המשפט שנקבע בצו.
 (ד) שר המשפטים רשאי בצו, באישר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להחליף את התוספת הראשונה או להוסיף עליה או לגרוע ממנה.
 7. צורפו אישומים בכמה עבירות או הואשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, מוסמך לדון בענין כל בית משפט אשר לו השיפוט, לפי סעיף 6 באחת העבירות או על אחד הנאשמים.
 [סמכות בצירוף אישומים או נאשמים 5]
 ת"ט (מס' 2)
 תשמ"ב-1982
 8. קבע היועץ המשפטי לממשלה במקרה פלוני כי לפי סעיפים 6 ו-7 אין בית משפט אשר לו סמכות מקומית, יידון הנאשם בבית משפט בירושלים.
 [סמכות באין אחיזה בשום מקום 6]
 ת"ט (מס' 2)
 תשמ"ב-1982
 9. (א) באין הוראה אחרת לענין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה –
 (1) בפשע שדינו מיתה או מאסר עולם – שלושים שנים;
 (א1) בפשע שדינו שבע שנות מאסר ומעלה, והוא עבירה המנויה בתוספת הראשונה ב' – 15 שנים;
 (2) בפשע אחר – עשר שנים;
 [התיישנות עבירות 7]
 (תיקון מס' 87)
 תשע"ט-2019
 (תיקון מס' 87)
 תשע"ט-2019
 (תיקון מס' 87)
 תשע"ט-2019

(3) בעוון – חמש שנים ;

(4) בחטא – שנה אחת.

(1א) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן להעמיד אדם לדין בשל עבירה כאמור בפסקה (1א) של אותו סעיף קטן, אם בחלוף 15 שנים מיום ביצוע העבירה טרם אותר החשוד ובידי הרשות החוקרת יש ראיה המהווה אמצעי זיהוי ביומטרי המפורט בתוספת הראשונה ד', שיש יסוד סביר להניח שיש בה כדי להוכיח את זהות החשוד או את הקשר בין החשוד לביצוע העבירה – ובלבד שלא עברו 23 שנים מיום ביצוע העבירה ; בסעיף קטן זה, "ביומטרי" – מאפיין אנושי פיזיולוגי ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת ;

(2) הסמכות להאריך את תקופת ההתיישנות לפי הוראות סעיף קטן (ג) עד (4) יחולו על התקופה האמורה בפסקה (1).

(ב) בעבירות לפי החוק בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עס, תש"י-1950, ולפי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, תש"י-1950 – אין התיישנות.

(1ב) (1) בעבירות רצח ורצח בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין – אין התיישנות ;

(2) בעבירת ניסיון לרצח לפי סעיף 305 לחוק העונשין, ובעבירה של קשר לפי סעיף 499 לחוק האמור לעבור עבירה כאמור או עבירות רצח ורצח בנסיבות מחמירות כאמור בפסקה (1), שבוצעו כלפי מי שניהן כראש הממשלה בעת ביצוע העבירה – אין התיישנות.

(ג) (1) בעבירה מסוג פשע או עוון, אשר בתוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביה חקירה על פי חיקוק, יתחיל מניין התקופות האמורות ביום ההליך האחרון בחקירה, ובלבד שלא תוארך בשל כך תקופת ההתיישנות מעבר לאמור בסעיף קטן (א) בתקופה העולה על המפורט להלן, לפי העניין (בסעיף זה – התקופה הנוספת) :

(א) בעבירה מסוג פשע שדינו מיתה או מאסר עולם – חמש שנים ;

(ב) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – שלוש שנים ;

(ג) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתוספת הראשונה ג' – שנתיים ;

(2) ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל (בסעיף זה – ראש אגף החקירות) או מי שממלא תפקיד דומה ברשות חוקרת אחרת רשאי להאריך את התקופה הנוספת בשישה חודשים אם סבר כי קיים אינטרס ציבורי להארכת תקופה זו ;

(3) פרקליט מחוז או מי שממלא תפקיד דומה ברשות תביעה אחרת, ראש ענף חקירות במחוז או מי שממלא תפקיד דומה ברשות חוקרת אחרת, לפי העניין, רשאי להאריך את התקופה הנוספת, לרבות לאחר הארכתה לפי פסקה (2), אם סבר כי קיים אינטרס ציבורי להאריך את התקופה בפרק זמן נוסף הנדרש לשם השלמת חקירה, הוצאת תעודת חיסיון, השלמת הליך שימוע, קבלת החלטה בעניין ערר שהוגש לפי סעיף 64 או לשם המתנה להחלטת המחלקה לחקירת שוטרים בעניין תלונה שהוגשה אליה על ביצוע עבירה הקשורה לאותה פרשה ; תקופת ההארכה הנוספת לפי פסקה זו לא תעלה במצטבר על –

(א) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – שנתיים ;

(ב) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתוספת הראשונה ג' – שנה ;

(4) היועץ המשפטי לממשלה, לבקשת פרקליט מחוז, ראש רשות תביעה אחרת, ראש אגף חקירות או ראש רשות חוקרת אחרת, רשאי להאריך את התקופה הנוספת, לרבות לאחר הארכתה לפי פסקאות (2) ו-(3), אם סבר כי בשל קיומן של נסיבות מיוחדות שיירשמו קיים אינטרס ציבורי להאריך תקופה זו, ורשאי הוא לשוב ולהאריכה כאמור, מעת לעת, ובלבד שכל תקופת הארכה כאמור לא תעלה על

(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019

(תיקון מס' 55)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019
(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019

(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019

המפורט להלן, לפי העניין, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על המפורט להלן, לפי העניין:

(א) בעבירה מסוג פשע, ובעבירה מסוג עוון המנויה בתוספת הראשונה א' או בתוספת הראשונה ג' – כל תקופת הארכה לא תעלה על שנה, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על חמש שנים;

(ב) בעבירה מסוג עוון שאינה מנויה בתוספת הראשונה א' ובתוספת הראשונה ג' – כל תקופת הארכה לא תעלה על שישה חודשים, ותקופת ההארכה לא תעלה במצטבר על שלוש שנים;

(5) התנהלה חקירה נגד כמה חשודים באותו תיק חקירה, בעבירות שונות הקשורות לאותה פרשה, תימנה התקופה הנוספת לגבי עבירות אלה שהן מסוג פשע או עוון, לפי העבירה החמורה מהן.

(ג) בעבירה מסוג פשע או עוון אשר בתוך התקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) או (א1), לפי העניין, או בתוך התקופה הנוספת, הוגש לגביהן כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מניין התקופות האמורות בסעיף קטן (א) ביום הגשת כתב האישום או ביום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, לפי המאוחר.

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(2) במניין התקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) או (א1), לפי העניין, והתקופה הנוספת, לא יובאו בחשבון פרקי הזמן המפורטים להלן:

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(1) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בהתאמה, בשל אחד מאלה, ובלבד שהרשויות פעלו בשקידה סבירה להשלמת ההליכים בדרכים אחרות:

(א) החשוד נמצא מחוץ לישראל או שלא ניתן לאתרו אף לאחר שהרשויות פעלו בשקידה סבירה כדי לאתרו;

(ב) החשוד מתחמק מהליכי החקירה או ההעמדה לדין;

(ג) מצבו הרפואי או הנפשי של החשוד או של עד מרכזי אינו מאפשר לקיים הליכי חקירה או העמדה לדין;

(ד) עד מרכזי נמצא מחוץ לישראל או שלא ניתן לאתרו אף לאחר שהרשויות פעלו בשקידה סבירה כדי לאתרו, ומתקיים אחד מאלה:

(1) יש יסוד להניח שהדבר נובע מפעולות שנקט החשוד או מי מטעמו;

(2) הליכי החקירה או ההעמדה לדין הם בעבירה המנויה בפרטים (2) או (3) בתוספת הראשונה ב';

(3) הליכי החקירה או ההעמדה לדין הם בפשע שדינו שבע שנות מאסר ומעלה, ובלבד שפרק הזמן שלא יובא בחשבון לפי פסקת משנה זו לא יעלה על שלוש שנים;

(2) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בשל הגשת בקשה לעזרה משפטית או לסיוע משפטי ממדינה אחרת לצורך הליכי החקירה או ההעמדה לדין, לפי חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998, או לפי דין אחר; פרק הזמן לפי פסקה זו לא יעלה על התקופה שממועד הגשת הבקשה ועד לביצועה או דחייתה בידי המדינה האחרת;

(3) פרק הזמן שבו נבצר ממשטרת ישראל או מרשות חוקרת אחרת או מרשויות התביעה, לפי העניין, להשלים את החקירה או לגבש החלטה בעניין העמדה לדין, בשל הליכים משפטיים שנוקט החשוד;

(4) פרק הזמן שבו לא ניתן לחקור חשוד או להגיש נגדו כתב אישום, בשל חסינות הנתונה לו לפי כל דין;

(5) פרק הזמן שמיום חתימת הסדר לפי סימן א'1 לפרק ד' עד תום התקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר כאמור באותו סימן או עד לאי-קיום תנאי מתנאי ההסדר על ידי החשוד או עד שהתגלה כי ההסדר הושג במרמה, והכול בכפוף להוראות סעיף 167.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ג2) יחולו על עבירת הסגרה שבשלה הוגשה בקשת הסגרה למדינת ישראל וכל פעולה מהפעולות המפורטות באותם סעיפים קטנים, שנעשתה במדינה המבקשת, תאריך את מנין תקופת ההתיישנות לאותה עבירה לפי סעיף זה, כאילו נעשתה בישראל.

(תיקון מס' 31)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(ה) נחקר אדם בשל עבירות שונות המהוות פרשה אחת, יהיה יום ביצוע העבירה לענין סעיף זה יום ביצוע העבירה החמורה מהן.

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(ו) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה ב', התוספת הראשונה ג' והתוספת הראשונה ד'.

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

10. (א) עונש שהוטל לא יתחילו בביצועו, ואם נפסק ביצועו לא ימשיכו בו, אם מיום שפסק הדין נעשה לחלוט, או מיום ההפסקה, הכל לפי המאוחר יותר, עברו –

התיישנות ענשים [8]
(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(1) בפשע – עשרים שנים;

(2) בעוון – עשר שנים;

(3) בחטא – שלוש שנים.

(ב) אין התיישנות של העונש בעבירות שאין בהן התיישנות, כאמור בסעיף 9(ב) ו-1(ב).

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(ג) במניין התקופות האמורות בסעיף קטן (א) 1(1) ו-2(2) לא יובאו בחשבון פרק הזמן שבו לא היה ניתן לאתר את מי שהוטל עליו העונש ופרק הזמן שבו שהה מי שהוטל עליו העונש מחוץ לישראל, בשל התחמקותו מריצוי עונשו.

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

פרק ב': בעלי הדין וייצוגם

11. המאשים במשפט פלילי הוא המדינה והיא תיוצג בידי תובע שינהל את התביעה.

המאשים – המדינה [9]

12. (א) ואלה התובעים:

התובעים [10]

(1) היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו, ואלה הם:

(א) פרקליט המדינה, משנהו, פרקליטי המחוז ופרקליטים אחרים מפרקליטות המדינה ששר המשפטים קבע את תאריהם בצו שפורסם ברשומות;

(ב) מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים, לבתי משפט מסויימים או למשפט מסויים;

(2) שוטר שנתקיימו בו תנאי הכשירות שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ונתמנה להיות תובע בידי המפקח הכללי של המשטרה.

(ב) תובע כאמור בסעיף קטן (א) 2(2) מוסמך לשמש תובע בתיקים שבהם הועבר לו חומר החקירה בהתאם להוראות סעיף 60; אולם רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות שסוג של משפטים, משפט פלוני או הליך פלוני ינוהלו בידי תובע אחר.

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2010

(ג) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את סמכותו להסמיק תובע כאמור בסעיף קטן (א) 1(1) ב.

(תיקון מס' 41)
תשס"ד-2004

(ד) היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, לפי העניין, ידווח בכתב, מדי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על הסמכת שוטרים לפי סעיף זה; בדיווח כאמור יפורטו מספר ההסמכות של שוטרים לפי סעיף קטן (א) 1(1) ב או סעיף קטן (ב) סיפה, היחידות שהוסמכו והסמכויות שניתנו להן.

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2010

13. לא ישמש סניגור אלא מי שמוסמך לכך והנאשם הביע את רצונו בכתב שייצגנו או ייפה את כוחו לכך או שבית המשפט מינהו לכך לפי סעיף 15.

העמדת סניגור [11]

14. אישור שר הבטחון בכתב כי בטחון המדינה מחייב סייג זה, לא יהיה חשוד או נאשם זכאי להיות מיוצג – אם בהליכי חקירה בעבירה ואם בהליכים לפני שופט או בית משפט – אלא ביד אדם שאושר באישור בלתי מסוייג לשמש סניגור לפי סעיף 318 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

סייג לבחירת סניגור [12]

15. (א) נאשם שאין לו סניגור, או חשוד בעבירה אשר לשם בירורה הוחלט לגבות עדות לאלתר לפי סעיף 117 ואין לו סניגור, ימנה לו בית המשפט סניגור אם נתקיים בו אחד מאלה:

מינוי סניגור מטעם בית המשפט [13]
ת"ט תשמ"ב-1982

(1) הוא הואשם ברצח או בעבירה שדינה מיתה או מאסר עולם או שהואשם בבית משפט מחוזי בעבירה שדינה מאסר עשר שנים או יותר, או שהוא חשוד בביצוע עבירה כאמור;

(2) לא מלאו לו שש עשרה שנים והוא הובא לפני בית משפט שאינו בית משפט לנוער;

(3) הוא אילם, עיוור או חרש, או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי;

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(4) הוא הואשם בעבירה שנקבע לגביה כי בית משפט יטיל עונש מאסר בפועל, או כי יטיל עונש מאסר שלא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים, כולו על תנאי;

(תיקון מס' 49)
תשס"ו-2006

(5) התובע מסר הודעה כאמור בסעיף 15א(א) או (ב) לגבי הנאשם, בדבר האפשרות שהתובע יבקש מבית המשפט להטיל עליו עונש מאסר בפועל אם יורשע;

(תיקון מס' 49)
תשס"ו-2006

(6) התובע לא מסר הודעה כאמור בסעיף 15א(א) או (ב) לגבי הנאשם, ובית המשפט סבר, לאחר שהורשע, כי קיימת אפשרות שיוטל עליו עונש מאסר בפועל.

(תיקון מס' 49)
תשס"ו-2006

(ב) בית המשפט שלערעור רשאי לא למנות סניגור אם הנאשם ביקש זאת ובית המשפט ראה שלא ייגרם לו אי-צדק אם לא ייצגנו סניגור.

(ג) נאשם שהוא מחוסר אמצעים על פי אמות מידה שנקבעו לפי חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995 ואין לו סניגור, רשאי בית המשפט – לבקשת בעל דין או מיוזמתו הוא – למנות לו סניגור.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1995

(ד) חשוד או עצור שאין חובה למנות לו סניגור ונתקיימו בו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א) עד (3) או (ג), רשאי בית המשפט – לבקשת אותו אדם, לבקשת תובע או מיוזמתו הוא – למנות לו סניגור.

(ה) בית המשפט רשאי למנות סניגור לצורך דיון בבית המשפט בבקשה לדיון נוסף או למשפט חוזר, וכן לצורך הדיון הנוסף או המשפט החוזר, אם ראה הצדקה לכך ונתקיימו במבקש התנאים האמורים בסעיף קטן (א) עד (3), או (ג).

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ו) מינוי סניגור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג), במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית, יהיה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995.

(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1995

(ז) ראה בית המשפט במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית שיש למנות סניגור לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), יפנה את החשוד או העצור ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז כדי שימונה לו סניגור; סבר בית המשפט שיש למנות סניגור משום שהחשוד או העצור מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות לסניגור הציבורי המחווי לבדוק את זכאותו.

(תיקון מס' 22)
תשנ"ו-1995

15א. (א) (1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט.

הודעה בדבר נאשם הצפוי למאסר בפועל (תיקון מס' 49)
תשס"ו-2006
(הוראת שעה)
תשס"ז-2006

(2) מסר התובע לבית משפט הודעה כאמור בפסקה (1), יודיע על כך בית המשפט לנאשם ולסניגוריה הציבורית.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) עד (1), לא מסר התובע הודעה כאמור באותו סעיף קטן לפני תחילת המשפט, וסבר התובע, לאחר תחילת המשפט, כי נתגלו נסיבות חדשות או נמצאו טעמים אחרים המצדיקים, לדעתו, לבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל, יודיע על כך התובע לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה.

(ג) מסר התובע הודעה לפי הוראות סעיף זה, ימונה לנאשם שאינו מיוצג, סניגור.

(ד) לענין סעיף זה וסעיפים 15(א)(4) עד (6) ו-15ב, "מאסר בפועל" – למעט כל אחד מאלה:

- (1) מאסר שאת כולו נושא הנאשם בחופף לפי הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין);
- (2) מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין;
- (3) מאסר על אי-מתן התחייבות לפי סעיף 74 לחוק העונשין.

115. לא יטיל בית משפט עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג; הוראה זו לא תחול על נאשם שייצוגו הופסק ברשות בית המשפט לפי הוראות סעיף 17.

איסור הטלת עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג (תיקון מס' 49) תשס"ו-2006

16. סניגור שמינהו בית המשפט ייצג את הנאשם בכל הליך לפני שופט או בית משפט, לרבות בערעור, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

תפקידי סניגור שמינהו בית המשפט [14]

17. (א) סניגור שהנאשם העמיד לעצמו לא יפסיק לייצגו כל עוד נמשך המשפט או הערעור שלשמו הועמד, אלא ברשות בית המשפט; סניגור שמינהו בית המשפט לא יפסיק לייצג את הנאשם אלא ברשות בית המשפט.

הפסקת ייצוג של סניגור [15, 16]

(ב) הרשה בית המשפט לסניגור להפסיק לייצג את הנאשם מחמת שלא שיתף פעולה עם סניגורו, רשאי בית המשפט, על אף האמור בסעיף 15, לא למנות לנאשם סניגור אחר אם ראה שאין בכך להועיל.

18. העמיד הנאשם סניגור במקום סניגורו שמינה לו בית המשפט, או שהחליף סניגור שהעמיד, לא יסרב בית המשפט ליתן רשות לסניגור הקודם להפסיק לייצג את הנאשם, אלא אם ראה שחילוף הסניגורים מצריך דחיה בלתי סבירה של המשפט.

חילוף סניגורים [17]

19. (א) מינה בית המשפט סניגור, יחולו על המדינה הוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של הסניגור והעדים, כפי שייקבע בתקנות.

הוצאות ההגנה [18]

(ב) שוכנע בית המשפט שהנאשם מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות שהוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של עדי הנאשם יחולו על המדינה, גם אם לא נתמנה לנאשם סניגור.

20. סניגור שמינהו בית המשפט לא יקבל מאת הנאשם או מאדם אחר כל שכר, פיצוי, מתנה או טובת הנאה אחרת; העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שלוש חדשים.

איסור קבלת שכר [19]

פרק ג': מעצר הנאשם ושחרורו

סימן א': מעצר

21. (בוטל).
- 21א. (בוטל).
- 21ב. (בוטל).
- 21ג. (בוטל).
22. (בוטל).
23. (בוטל).
24. (בוטל).
25. (בוטל).
26. המבצע צו מעצר רשאי, כשהצו או האישור לפי סעיף 25 בידו – להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהעצור נמצא בו; (1)

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996

דרכי הביצוע [25]

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע
הצו.

27.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
28.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
29.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
30.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
31.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
32.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
33.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
34.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
35.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996
36.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
37.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
38.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
39.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
40.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
41.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
42.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
43.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
44.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
44א.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997
45.	(בוטל).	(תיקון מס' 24) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 24) (תיקון) תשנ"ז-1997

- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
46. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
47. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
48. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
49. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
50. (בוטל).

סימן ג': שחרור מלא

- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
51. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
52. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
53. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
54. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
55. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
56. (בוטל).
- (תיקון מס' 24)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 24)
(תיקון) תשנ"ז-1997
57. (בוטל).

פרק ד': הליכים שלפני המשפט

סימן א': תלונה, חקירה והעמדה לדין

57א. (א) משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

משך הליכי חקירה
והעמדה לדין
(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(ב) שר המשפטים והשר לביטחון הפנים ידווחו לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על שיעור המקרים שבהם משך הליכי החקירה והעמדה לדין תואם את התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור בסעיף קטן (א) ועל מספר המקרים שבהם נדרשה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום; הדיווח יימסר אחת לשנתיים לגבי השנתיים שקדמו למועד הדיווח.

[תלונה 52]

חקירת המשטרה [53]
(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

58. כל אדם רשאי להגיש תלונה למשטרה על שבוצעה עבירה.

59. נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה.

59א. (א) בסעיף זה –

החלטה שלא לחקור
בעבירות מין או
אלימות כלפי בן זוג
(תיקון מס' 36)
תשס"ב-2002
(תיקון מס' 100)
תשפ"ה-2025

"בן זוג" – מי שמקיים או שקיים מערכת יחסים זוגית;

"המרכז" – המרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה שברשות המקומית שבה הוגשה התלונה, ואם לא היה ברשות המקומית מרכז כאמור – המחלקה לשירותים חברתיים שברשות המקומית האמורה;

"המתלונן" – בן הזוג המתלונן;

"עבירת מין או אלימות" – עבירה מסוג עוון לפי סעיפים 192, 334, 336 שלא בנסיבות מחמירות, 337, 346(ב), 348(ג) ו-376, 377 שלא בנסיבות מחמירות, 379, 380 ו-381(א), לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) בקשת המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 59 שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה.

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(ג) ביקש המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו, והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות להחלטה שלא לחקור, יחולו, על אף האמור בסעיף 59, ההוראות האלה:

(1) ההחלטה שלא לחקור תהיה באישור קצין משטרה המכהן כקצין אגף חקירות מרחבי (בסעיף זה – קצין אגף חקירות מרחבי);

(2) בטרם יקבל קצין כאמור בסעיף 59 החלטה שלא לחקור או בטרם יאשר קצין אגף חקירות מרחבי את ההחלטה רשאי כל אחד מהם להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמתו של כל אחד מהם, לפי העניין, למרכז;

(3) פנה המתלונן או בן זוגו, או פנו שניהם למרכז, יעביר המרכז דיווח לקצין המשטרה שהפנה אותם למרכז; הדיווח יתייחס למסוכנות בן זוגו של המתלונן כלפי המתלונן, ויתבסס על המידע שבידי המרכז;

(4) לא פנו הן המתלונן והן בן זוגו למרכז, יחליט קצין המשטרה כאמור בפסקה (2) בענין פתיחה בחקירה גם בלא דיווח כאמור בפסקה (3);

(5) קצין המשטרה שהפנה מתלונן או בן זוגו או שניהם למרכז כאמור בפסקה (2), יודיע למרכז על ההפניה של כל אחד מהסכים שפרטיו האישיים יימסרו למרכז, לצורך מעקב אם פנה אחד מהם או פנו שניהם למרכז, ואם להמתין לדיווח כאמור בפסקה (3) לפני מתן ההחלטה;

(6) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות קצין משטרה או קצין אגף חקירות מרחבי, להחליט לפי סעיף 59.

60. (א) בסעיף זה –

העברת חומר חקירה
לפרקליט או לתובע
משטרי
(תיקון מס' 86)
תשע"א-2010

"פרקליט" – פרקליט כאמור בסעיף 12(א)(1)(א);

"ראש יחידת תביעות" – קצין משטרה שהוסמך לתובע משטרתי ומונה לראש יחידת תביעות במשטרה;

"תובע משטרתי" – שוטר שהתמנה כאמור בסעיף 12(א)(2).

(ב) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע למעט עבירות כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), או בעבירת עוון המנויה בחלק א' לתוספת הראשונה א', תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט.

(ג) (1) חומר שהושג בחקירה בעבירה שאינה פשע ואינה עבירה המנויה בחלק א' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לטיפולו של תובע

משטרתי ;

(2) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע המנויה בחלק ב' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לראש יחידת תביעות לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין המשרת ביחידת התביעות.

(ד) חומר שהושג בחקירה בעבירה המנויה בחלק ג' לתוספת ראשונה א', תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, אלא אם כן החליט פרקליט המחוז, בתיק מסוים, כי בשל העדר חומרה יתרה בנסיבות ביצוע העבירה ואי-מורכבות הראיות, מוצדק להעביר את התיק לטיפולו של תובע משטרתי שהוא עורך דין המשרת ביחידת התביעות.

(תיקון מס' 62)
(תיקון) תשע"ד-2013

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) –

(1) פרקליט מחוז רשאי להחליט כי חומר חקירה מסוים שהושג בעבירת פשע או עוון, שהיא בתחום טיפולו של תובע משטרתי או בסוג מסוים של תיקים או עניינים כאמור – יועבר לטיפולו של פרקליט ;

(2) פרקליט מחוז רשאי להחליט, לאחר שבחן את חומר החקירה שהועבר אליו, כי חומר חקירה בתיק מסוים שהועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף קטן (ב), יועבר לטיפולו של תובע משטרתי, אם מצא כי חומר החקירה אינו מגלה עבירה מסוג העבירות שבתחום טיפולו של פרקליט לפי סעיף זה, אלא בתחום טיפולו של תובע משטרתי.

(ו) טיפול בחומר חקירה בידי פרקליט או בידי תובע משטרתי שלא על פי חלוקת הטיפול הקבועה בסעיף זה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול הליך פלילי, ובלבד שלא נגרם לנאשם אי-צדק.

(תיקון מס' 62)
(תיקון) תשע"ד-2013

(ז) תובע משטרתי, או שוטר שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב), לא ייצג את המדינה בהליך בבית המשפט המחוזי בתיק שחומר החקירה בו הועבר אליו לפי סעיף זה, אלא בעניין המנוי ברשימת העניינים שבחלק ד' לתוספת ראשונה א' ; תובע משטרתי או שוטר כאמור לא ייצג את המדינה בהליך בבית המשפט העליון.

(ח) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה א', ובלבד שלא יקבע בחלק ב' שבה עבירות שהן בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי.

(ט) הוראות סעיף זה לא יחולו על תובע שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 12(א)(1)(ב).

(תיקון מס' 62)
(תיקון) תשע"ד-2013

(י) היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, לפי העניין, ידווח בכתב, מדי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על כל אלה :

(תיקון מס' 62)
(תיקון) תשע"ד-2013

(1) מספר התיקים שבהם החליט פרקליט מחוז להעביר את התיק לטיפולו של תובע משטרתי לפי הוראות סעיף קטן (ד), בחלוקה לפי הפרטים בחלק ג' לתוספת ראשונה א' ולפי מחוזות ;

(2) מספר התיקים בטיפול הפרקליטות ובהם נכללה עבירה לפי סעיף 273 או 274 לחוק העונשין, בפירוט לפי מספר תיקי החקירות, מספר כתבי האישום שהוגשו, ומספר פסקי הדין שניתנו ותוצאותיהם ;

(3) מספר התיקים שהועברו לטיפול תובע משטרתי לפי סעיף קטן (ד), ובהם נכללה עבירה לפי סעיף 273 או 274 לחוק העונשין, בפירוט לפי מספר תיקי החקירות, מספר כתבי האישום שהוגשו, ומספר פסקי הדין שניתנו ותוצאותיהם.

(יא) (1) העבירה המשטרה חומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו בלא עמדתה בכתב לעניין הגשת כתב אישום ;

(תיקון מס' 81)
תשע"ח-2018

(2) המשטרה תצרף לחומר שהעבירה כאמור בפסקה (1) את עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה, אלא אם כן נימקה בכתב מדוע אין באפשרותה לעשות כן ;

(3) על אף האמור בפסקה (2), ניהלה המשטרה חקירה בליווי פרקליט מלווה והעבירה את החומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו בלא עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה ; ואולם היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה רשאי לבקש כי

המשטרה תעביר את עמדתה כאמור אם ראה כי הדבר דרוש לשם קבלת החלטה בתיק; בסעיף זה, "פרקליט מלווה" – פרקליט שהיועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, משנה לפרקליט המדינה, פרקליט מחוז או מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה קבע כי ילווה את החקירה;

(4) על אף האמור בפסקה (1), ניהלה המשטרה חקירה בלא פרקליט מלווה וסברה כי יש לסגור את תיק החקירה, רשאית היא להעביר לפרקליט מחוז את עמדתה בכתב בדבר סגירת התיק;

(5) הוראות סעיף 117 לחוק העונשין יחולו על עובד הציבור שמסר, בלא סמכות כדן, עמדה בכתב לעניין הגשת כתב אישום או לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד חשודים בחקירה, כאמור בסעיף קטן זה, שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה.

460. (א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדן גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לשנות מהוראות סעיף 74.

(ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו.

(ח) הוראות החוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, לא יחולו לענין סעיף זה, ואולם תינתן לחשוד הודעה בכתב על החלטת רשות התביעה בהקדם האפשרי ורשאית רשות התביעה להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעוניו בעל פה.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי פשעים שלגביהם לא יחולו הוראות סעיף קטן (א).

61. הועבר חומר החקירה כאמור בסעיף 60, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או תובע להורות למשטרה להוסיף לחקור, אם מצא שיש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.

המשך החקירה [56]
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001

62. (א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שנסיבות הענין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין; ואולם החלטה שלא להעמיד לדין, בשל עילה זו תהיה באישור בעל תפקיד כלהלן:

העמדה לדין וסגירת
תיק
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך – בעבירות פשע או עוון, שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של פרקליט לפי סעיף 60;

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2010

(2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרה בכיר שהוא הסמיך לכך – בעבירות פשע שחומר החקירה בהן הועבר

לטיפולו של תובע משטרתי לפי סעיף 60, וכן בעבירות עוון שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי על ידי פרקליט מחוז לפי סעיף 60;

(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לכך – בעבירות שאינן פשע, למעט עבירות עוון שהחלטה בעניינן מתקבלת בידי בעל תפקיד כאמור בפסקאות (1) או (2);

(תיקון מס' 62)
תשע"א-2010

(4) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות – בעבירות לפי סעיף 19 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, או פרק ה'א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

(תיקון מס' 45)
תשס"ה-2005

(ב) (1) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר לחשוד הודעה בכתב בלא ציון עילת סגירת התיק, ואולם יצוין בה כי החשוד רשאי לברר את עילת סגירת התיק באמצעות הגעה לכל תחנת משטרה וכן באחת הדרכים שנקבעו על ידי המשטרה ושפורטו בהודעה;

(תיקון מס' 83)
תשע"ח-2018

(2) על אף האמור בפסקה (1), לחשוד בעבירת מין או אלימות, כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, תימסר הודעה בכתב על החלטה שלא להעמיד לדין בציון עילת סגירת התיק;

(3) בעת מסירת העילה לסגירת התיק לפי הוראות פסקה (1) או (2), שעניינה שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, תימסר העילה בנוסח שבחלק א' לתוספת השביעית;

(4) החשוד יהיה רשאי לפנות לתובע שסגר את התיק בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה; תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יוסר רישומו מהמרשם המשטרתי כהגדרתו בחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019.

(תיקון מס' 89)
תשע"ט-2019

62.א. (א) בסעיף זה –

"בן זוג", "המרכז", "המתלונן" – כהגדרתם בסעיף 59א(א);

"עבירת מין או אלימות" – כהגדרתה בסעיף 59א(א) וכן עבירה מסוג פשע לפי סעיפים 203, 305, 327, 329, 330, 332, 333, 335, 336 בנסיבות מחמירות, 345, 346א(א), 348א(ב) ו-348א(ד), 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 377 בנסיבות מחמירות, עבירה של סחר בבני אדם לפי סעיף 377א(5), 381א(א), 382א(ב) בצירוף ל-379, 382א(ג) בצירוף ל-380, 402, 404, 427, 428, לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

סגירת תיק בעבירת מין או אלימות כלפי בן זוג
(תיקון מס' 36)
תשס"ב-2002
(תיקון מס' 50)
תשס"ז-2006
(תיקון מס' 86)
תשע"ט-2019
(תיקון מס' 100)
תשפ"ה-2025

(ב) בקשת המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו, לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 62א(א) שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין.

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(ג) ביקש המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות שלא להעמיד לדין, רשאי תובע, בטרם יחליט כאמור בסעיף 62א(א), להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמת כל אחד מהם למרכז, ויחולו, לענין קבלת ההחלטה, הוראות סעיף 59א(ג)(3) עד (5), בשינויים המחויבים.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות תובע להחליט לפי סעיף 62א(א).

63. (א) (1) על החלטה שלא לחקור תימסר למתלונן הודעה בכתב בציון עילת סגירת התיק;

הודעה על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין
(תיקון מס' 83)
תשע"ח-2018

(2) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר למתלונן הודעה בכתב בלא ציון עילת סגירת התיק, ואולם יצוין בה כי המתלונן רשאי לברר את העילה כאמור באמצעות הגעה לכל תחנת משטרה וכן באחת הדרכים שנקבעו על ידי המשטרה ושפורטו בהודעה; במקרים חריגים, שבהם לא ניתן לקבל את העילה לסגירת התיק כאמור בכל תחנת משטרה, המתלונן יהיה רשאי לברר אותה באחת הדרכים שפורטו בהודעה בלבד.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)(2), לענין עבירת מין או אלימות כהגדרתה בחוק זכויות נפגע עבירה, התשס"א-2001, תימסר למתלונן הודעה בכתב על החלטה שלא להעמיד לדין בציון עילת סגירת התיק.

(ג) בעת מסירת העילה לסגירת התיק לפי הוראות סעיף קטן (א) או (ב), שעניינה שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמדה לדין, תימסר העילה לפי הנוסח שבחלק ב' בתוספת השביעית, לפי העניין.

64. (א) על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, משום שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמדה לדין, לפי העניין, שלא נמצאו ראיות מספיקות או שנקבע שאין אשמה, רשאי המתלונן לערור כלחלן:

(1) על החלטה שניתנה על ידי גוף חוקר או תובע כאמור בסעיף 12(א)(1)(ב) או (2) – לפני פרקליט מחוז, פרקליט מפרקליטות המדינה שמונה למנהל תחום עררים או פרקליט מפרקליטות המדינה, בדרגה שאינה פחותה מסגן בכיר א' לפרקליט המדינה, שפרקליט המדינה הסמיכו לכך;

(2) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין בשל העדר ראיות מספיקות או חוסר אשמה, למעט החלטה בערר לפי פסקה (1) – לפני פרקליט המדינה;

(3) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או משנהו, שלא להעמיד לדין, למעט החלטה בערר לפי פסקה (2), וכן על החלטה של פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין משום שנסיונות העניין בכללותו אינן מתאימות להעמדה לדין, למעט החלטה בערר לפי פסקה (1) – לפני היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(3) למעט לענין החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או למשנהו לפרקליט המדינה למעט לענין החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה או משנהו; פרקליט המדינה רשאי לאצול למשנהו את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(2) ופרקליט מחוז רשאי, באישור פרקליט המדינה, לאצול את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(1) לפרקליט בדרגה שאינה פחותה מסגן בכיר לפרקליט המחוז.

65. הערר יוגש באמצעות המשטרה או התובע, הכל לפי הענין, בתוך שישים ימים לאחר שנמסרה למתלונן ההודעה לפי סעיף 63, אולם רשאי בעל הסמכות להחליט בערר כאמור בסעיף 64 להאריך את המועד להגשת הערר.

65א. החלטה בערר לפי סעיף 64 תינתן ותימסר למתלונן על ידי בעל הסמכות להחליט בערר; החלטה כאמור, לענין עבירת מין או אלימות, מסוג פשע, תינתן ותימסר למתלונן עד תום שישה חודשים מיום הגשת הערר, ואולם בעל הסמכות להחליט בערר רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להחליט ולמסור את החלטתו כאמור במועד מאוחר יותר; לענין זה, "עבירת מין או אלימות" – כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001.

65ב. (א) (1) בטרם תתקבל החלטה להעמיד לדין חשוד, בעקבות הגשת ערר לפי סעיף 64 בעבירה מסוג פשע או עוון, יודיע לו הגורם המוסמך לקבל החלטה כאמור או הממונה על החקירה, על הערר שהוגש ועל האפשרות שיוגש נגדו כתב אישום, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, או בעל הסמכות להחליט בערר, לפי העניין, כי קיימת מניעה לכך.

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על סוגי פשעים שקבע שר המשפטים לפי הוראות סעיף 60א(ט), וכן על מי שבעת שניתנה ההחלטה בערר היה נתון במעצר בעקבות הערר שהוגש.

(ב) התקבלה החלטה על שינוי העילה לסגירת התיק, בעקבות הגשת ערר לפי סעיף 64, תימסר לחשוד הודעה על הערר שהוגש ועל שינוי עילת הסגירה, והחשוד יהיה רשאי לפנות לבעל הסמכות להחליט בערר בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי להוסיף על הוראות סעיף 60א או לגרוע מהן.

66. (בוטל).

ערר
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018
(תיקון מס' 33) (תיקון)
תשס"ד-2004
(תיקון מס' 33) (תיקון)
מס' (2) תשס"ד-2004

(תיקון מס' 33) (תיקון)
תשס"ד-2004
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 41)
תשס"ד-2004

מועד לערר [59]
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 83)
תשע"ח-2018

מתן החלטה בערר
(תיקון מס' 29)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 53)
תשס"ח-2007

הודעה על החלטה בערר
(תיקון מס' 53)
תשס"ח-2007

(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001

67. אדם שיש להעמידו לדין יגיש עליו תובע כתב אישום לבית המשפט.

כתב אישום [61]

סימן א'1: סגירת תיק בהסדר

(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

67א. (א) בסימן זה –

סגירת תיק בהסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

"תובע" – כל אחד מאלה:

- (1) פרקליט כאמור בסעיף 12(א)(1)(א);
 - (2) תובע שהוא קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרת בכיר שהוא הסמך לעניין זה (בסימן זה – תובע משטרת);
 - (3) תובע אחר המנוי בתוספת הרביעית;
- "תובע בכיר"

- (1) בתיק המנוהל על ידי פרקליט – היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה או משנהו, מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה או סגנו, או פרקליט מחוז, משנהו או מנהל מחלקה בפרקליטות המחוז;
- (2) בתיק המנוהל על ידי תובע משטרת – תובע משטרת;
- (3) בתיק המנוהל על ידי תובע המנוי בפסקה (3) להגדרה "תובע" – תובע שהוא עובד המדינה ומנוי בתוספת הרביעית.

(ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה – הסדר), אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(ג) לא ייערך הסדר אלא בעבירה מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג פשע המנויה בתוספת השישית, שאינה אחת מאלה:

- (1) עבירה המנויה בסעיף 240 לחוק זה;
- (2) עבירה שהיסוד העובדתי בה מהווה הפרה שבשלה ניתן להטיל עיצום כספי לפי חיקוק או עבירה עם יסוד עובדתי דומה למעשה המהווה הפרה כאמור;
- (3) עבירה שניתן להטיל בשלה כופר כסף.

(ד) תובע רשאי לסגור תיק בהסדר בהתקיים שני אלה:

- (1) העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א'1 לפקדון לחוק העונשין, אינו כולל מאסר בפועל;
- (2) אין פרט רישום כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (בסימן זה – חוק המרשם הפלילי), שנרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, לרבות הסדר שנערך בעבר, ואין חקירות או משפטים פליליים תלויים ועומדים בעניינו במשטרה או באותה רשות, לפי העניין, שאינם חלק מההסדר.

(ה) תובע לא יסגור תיק בהסדר, או בהליך דומה שלפיו אם החשוד יקיים תנאים מסוימים לא יוגש נגדו כתב אישום, בין ביוזמת התובע ובין ביוזמת החשוד, אלא לפי הוראות סימן זה או לפי חוק אחר המסמך תובע לסגור תיק בתנאים.

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(ו) הוראות סימן זה לא יחולו על חשוד שהוא קטין כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971.

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

67ב. (א) התובע יתחייב להימנע מהגשת כתב אישום נגד החשוד ולסגור את תיק החקירה נגדו אם יודה החשוד בעובדות המהוות את העבירה המפורטות בהסדר ויקיים את התנאים שיפורטו בו.

הוראות לעניין עריכת הסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

(ב) לפני שידון התובע עם החשוד בתנאי ההסדר –

- (1) יפרט את העובדות והוראות החיקוק שלגביהן קיימות ראיות מספיקות לאישום (בסימן זה – טיוטת כתב אישום);
- (2) יציין בהחלטה מנומקת את הנסיבות לכך שהעונש המתאים לחשוד אינו כולל מאסר בפועל ולכך שנסיונות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(ג) טיוטת כתב האישום וההחלטה המנומקת יישמרו בתיק.

ג67. (א) תובע יהיה רשאי לכלול בהסדר תנאים אלה :

תנאי ההסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(1) תשלום לאוצר המדינה בסכום שלא יעלה על הסכום הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, אף אם ההסדר כולל יותר מעבירה אחת, באופן ובמועדים שיפורטו בהסדר, ובלבד שתקופת התשלום לא תעלה על שנה; נקבעה בחוק הוראה ולפיה ישולמו קנסות בשל עבירה לגורם אחר, יציין זאת התובע, והתשלום ישולם לאותו גורם; בוצעה עבירה בבניין לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, על ידי בני זוג שהם בעלי הבניין ומנהלים משק בית משותף, לא יוטל על בני הזוג יחד סכום העולה על הסכום האמור;

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(2) תשלום פיצוי לנפגע עבירה בסכום שלא יעלה על הסכום הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, באופן ובמועדים שיפורטו בהסדר, ובלבד שתקופת התשלום לא תעלה על שנה; התשלום יועבר לנפגע לאחר שהתובע סגר את התיק לפי סעיף 167;

(3) התחייבות של החשוד להימנע מביצוע עבירה במהלך תקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה;

(4) עמידה בתנאי תכנית טיפול, תיקון ושיקום שיקבע קצין מבחן, לרבות ביצוע שירות לציבור כהגדרתו בסעיף 71א(1) לחוק העונשין, והימצאות בפיקוח קצין מבחן לתקופה שיקבע קצין המבחן, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 71 לחוק העונשין, והכל לתקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה, ובמקרים מיוחדים, בהמלצת קצין המבחן – שלא תעלה על 18 חודשים;

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(5) נקיטת אמצעים המנויים בתוספת החמישית לתיקון הנזק שנגרם עקב העבירה, לשם השבת המצב לקדמותו ולמניעת ביצוע עבירה שבהסדר, ובלבד שיש זיקה עניינית בין התנאי ובין העבירה שבוצעה, והכול לתקופה שתפורט בהסדר ולא תעלה על שנה, ובמקרים מיוחדים כמפורט בתוספת החמישית – לתקופה שלא תעלה על שנתיים.

(ב) לשם קביעת תנאי ההסדר יתחשב התובע בעיקרון המנחה בענישה, בשיקולי הענישה, ובנסיבות, הקבועים בסימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין.

(ג) בטרם ייחתם הסדר, יאשר תובע בכיר את תנאיו, אלא אם כן ההסדר הוצע לפי תנאים מפורטים שפורטו בהנחיות ופורסמו.

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014
(תיקון מס' 79)
תשע"ז-2017
(הוראת שעה)
תשפ"ג-2023

(ד) תשלום או פיצוי ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה, ויועבר על ידה לאוצר המדינה או לגורם אחר שנקבע בחוק, או לנפגע העבירה, ואולם אם הגורם האחר הוא ועדה מקומית לתכנון ולבנייה כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 או רשות מקומית המוסמכת לאכיפה כהגדרתה בפרק י' לחוק האמור, ישולם התשלום ישירות לקופת הוועדה המקומית או הרשות המקומית כאמור, לפי העניין, אלא אם כן ביקשה הוועדה המקומית או הרשות המקומית כאמור כי התשלום או הפיצוי ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה; ביקשה כאמור, יועבר התשלום או הפיצוי שנגבה על ידי רשות האכיפה והגבייה לקופת הוועדה המקומית או הרשות המקומית, לפי העניין.

ד67. בטרם ייחתם הסדר, רשאי החשוד לעיין בחומר החקירה ובטיוטת כתב האישום אם אינה זהה למתואר בהסדר.

עיון בחומר חקירה
לפני חתימה על הסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

ה67. הסדר ייערך בכתב, ייחתם בידי התובע והחשוד, ויכיל את –

תוכן ההסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

(1) תיאור העובדות והוראות החיקוק שלגביהן קיימות ראיות מספיקות לאישום;

(2) הודאת החשוד בעובדות המהוות עבירה;

(3) התנאים שעל החשוד למלא;

(4) התקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, והיא תהיה חלק מתנאי ההסדר, וכן הדרך והמועד שבהם יוכיח החשוד כי מילא אחר תנאי ההסדר בתקופות שנקבעו לקיומם;

(5) הצהרת החשוד כי הוא מבין שהפרת תנאי ההסדר, כולם או חלקם, בתקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, תביא להעמדתו לדין לפי טיוטת כתב האישום, וכי יירשם שהתיק נסגר בעילה של סגירת תיק בהסדר, ברישום לפי חוק המרשם הפלילי.

167. (א) התובע יסגור את התיק בעילה של "סגירה בהסדר" לאחר שוודא כי מולאו תנאי ההסדר וערך על כך רישום בתיק בכתב; התובע ישלח דיווח על סגירת התיק למשטרת ישראל ויודיע על כך לחשוד.
(ב) הוראות סעיפים 63 ו-64 לא יחולו לעניין תיק שנסגר בהסדר.

עילת סגירת תיק
בהסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

167. (א) לא הסכים החשוד להסדר כולו או לתנאי מתנאיו, יעמידו התובע לדין לפי טיוטת כתב האישום; סבר התובע שאין ראיות מספיקות לאישום או שניסבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, והכל בשל מידע חדש שהובא לידיעתו לאחר סירובו של החשוד להסדר המוצע, יסגור את התיק בהחלטה מנומקת בכתב.

סירוב להסדר או
הפרת תנאיו
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(ב) התובע לא יעמיד חשוד לדין בשל עובדות המהוות עבירה שהוא הודה בהן במסגרת הסדר, אלא אם כן החשוד לא מילא את תנאי ההסדר או אם מצא התובע שההסדר הושג במרמה; כתב אישום בשל מרמה כאמור יוגש באישור תובע בכיר.

(ג) (1) נוכח התובע כי החשוד לא מילא את תנאי ההסדר, כולם או חלקם, בכלל או בתקופה שנקבעה לקיום תנאי ההסדר, יעמידו לדין לפי טיוטת כתב האישום; סבר התובע שאין ראיות מספיקות לאישום או שניסבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, והכל בשל מידע חדש שהובא לידיעתו לאחר שהחשוד לא מילא את התנאים, יסגור את התיק בהחלטה מנומקת בכתב;

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(2) לעניין סעיף 67(א)(3), יראו הגשה של כתב אישום על עבירה שהחשוד התחייב במסגרת ההסדר להימנע ממנה, כהפרה של ההתחייבות; הוגש כתב אישום אחרי התקופה שנקבעה לקיום תנאי בשל עבירה שבוצעה בניגוד להתחייבות ובתוך תקופת ההתחייבות, יהיה התובע רשאי להעמיד את החשוד לדין ויחולו הוראות סעיף זה, ובלבד שהתובע טרם סגר את התיק והודיע על כך לחשוד.

(ד) הועמד חשוד לדין לאחר שנחתם עמו הסדר, יראו את ההסדר כמבוטל והחשוד לא יהיה מחויב למלא את תנאי ההסדר שטרם מילא; מילא החשוד חלק מתנאי ההסדר, יתחשב בכך בית משפט בבואו לגזור את דינו; זוכה החשוד לאחר ששילם תשלום לפי פסקה (1) שבסעיף 67(א), יוחזר לו הסכום ששילם בדרך שבה מוחזרים פיקדונות וקנסות לפי חוק זה.

(ה) הועמד חשוד לדין לאחר שהוצע לו הסדר או לאחר שנחתם עמו הסדר, לא יבקש התובע להטיל עליו עונש של מאסר בפועל, אלא אם כן הובא לידיעת התובע מידע חדש; בקשה כאמור תהיה באישור של תובע בכיר.

(ו) הודיית חשוד בעובדות המהוות עבירה, במסגרת הסדר, לא תשמש ראיה נגדו בהליך פלילי בשל עובדות אלה.

167. הפרטים שלהלן יפורסמו באתר האינטרנט של רשות התביעה הנוגעת בדבר, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול הדעת בקבלת ההחלטה לסגור תיק בהסדר, אך לא תזהה את החשוד או את נפגע העבירה:

פרסום בדבר הסדרים
תכנית טיפול, תיקון
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

- (1) דבר סגירת תיק בהסדר;
- (2) מהות העבירה ונסיבותיה, תיאור העובדות שבהן הודה החשוד וציון הוראות החיקוק שפורטו בהסדר;
- (3) תנאי ההסדר.

167. תנאי לפי סעיף 67(א)(4), לא ייכלל בהסדרים אלא לאחר ששירות המבחן, כמשמעותו בפרק ד' לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, באישור שר הרווחה והשירותים החברתיים, הודיע לרשות התביעה כי ממסירת ההודעה ואילך ניתן לכלול כאמור; שירות המבחן רשאי להודיע כאמור לעניין סוג מסוים של תיקים ולתקופה מסוימת.

הכללת עמידה בתנאי
תכנית טיפול, תיקון
ושיקום בהסדר
(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

67. רשות תביעה רשאית להחיל את הוראות סימן זה לעניין סוגי עבירות ובתנאים, כפי שתקבע בהנחיות באישור היועץ המשפטי לממשלה; הנחיות כאמור יפורסמו לציבור. הנחיות לעניין תחולה (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67א. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות, בצו, את התוספת הרביעית ואת התוספת החמישית, ובהסכמת השר לביטחון הפנים – את התוספת השישית. שינוי התוספת הרביעית, התוספת החמישית והתוספת השישית (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

67ב. מדי שנה, ב-1 במרס, ידווחו השר לביטחון הפנים, לעניין המשטרה, ושר המשפטים, לעניין רשויות התביעה האחרות, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בכתב, על כל אלה: דיווח לכנסת (תיקון מס' 66) תשע"ב-2012

(1) מספר התיקים שבהם נעשה הסדר לפי סעיף זה, לפי סעיפי עבירה ולפי רשות התביעה, ושיעורם הכולל מסך התיקים שנסגרו באותה שנה;
(2) מספר התיקים שבהם הוגשו כתבי אישום באותה שנה, לפי רשות התביעה.

סימן ב': קובלנה

68. על אף האמור בסעיף 11 רשאי כל אדם להאשים בעבירה מן המנויות בתוספת השניה על ידי הגשת קובלנה לבית המשפט. קובלנה [62] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

69. לא תוגש קובלנה לפי סימן זה על עובד המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. קובלנות על עובדי המדינה [63]

70. הוראות חוק זה הנוגעות לכתב אישום יחולו על קובלנה, בשינויים לפי הענין; בכל מקום שמדובר בכתב אישום גם קובלנה במשמע, ובכל מקום שמדובר בתובע גם קובל במשמע, אם אין כוונה אחרת משתמעת. דין קובלנה [64]

71. הוגשה קובלנה, יעביר בית המשפט העתק ממנה לפרקליט המחוז; התביעה תנוהל, על אף האמור בסעיף 11, בידי הקובל או בא-כוחו, זולת אם פרקליט המחוז הגיש לבית המשפט, תוך חמישה עשר ימים לאחר שקיבל העתק הקובלנה, הודעה שפרקליט מפרקליטות המדינה ינהל את התביעה. התביעה בקובלנה [65] ת"ט (מס' 2) תשמ"ב-1982

72. הוגשה הודעה כאמור סעיף 71, תוחלף הקובלנה בכתב אישום מטעם תובע. החלפת קובלנה בכתב אישום [66] העמדת הדיון בקובלנה [66א]
73. נוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענינו בבית המשפט, או שהוא מנהל את ענינו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע; לא עשה כן הקובל תוך התקופה שנקבעה, רשאי בית המשפט לראותו כאילו לא התייצב ויחול האמור בסעיף 133.

סימן ג': עיון בראיות התביעה

74. (א) (1) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו; בסעיף זה, "רשימת כל החומר" – לרבות ציון קיומו של חומר שנאסף או שנרשם בתיק שאינו חומר חקירה ושל חומר שנאסף או שנרשם בתיק שהוא חסוי על פי כל דין, וכן פירוט של סוג החומר כאמור, נושאו והמועד שבו נאסף או נרשם, ובלבד שאין בפירוט האמור לגבי חומר חסוי כדי לפגוע בחיסיון לפי כל דין; היו בחומר כמה מסמכים מאותו סוג העוסקים באותו עניין, ניתן לפרטם יחד כקבוצה, תוך ציון מספר המסמכים הנכללים בקבוצה; עיון בחומר החקירה [67] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 75) תשע"ו-2016

(2) לעניין פסקה (1), חומר מודיעין שיש זכות עיון בו כאמור באותה פסקה יהיה רק חומר שמתייחס לעובדות המתוארות בכתב האישום, לתוכן עדות שאמורה להישמע בשלב בירור האשמה, לראיה שאמורה להיות מוגשת כאמור או למהימנות של עד מרכזי, ואולם חומר (תיקון מס' 75) תשע"ו-2016 (תיקון מס' 88) תשע"ט-2019

מודיעין שנאסף או שנרשם בתיק ייכלל ברשימת כל החומר כאמור בפסקה (1); בסעיף זה –

"חומר מודיעין" – חומר חקירה שנאסף או שנרשם בידי רשות מודיעין;

"רשות מודיעין" – מערך המודיעין של כל אחד מאלה: משטרת ישראל, המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים, צבא ההגנה לישראל, המשטרה הצבאית החוקרת, שירות בתי הסוהר, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, רשות המסים בישראל, רשות ניירות ערך, רשות התחרות.

(1א) תובע יקבל לעיונו מרשות חוקרת או מרשות מודיעין את כל החומר שנאסף או שנרשם כאמור בסעיף קטן (א), לרבות חומר מודיעין, ויוודא שחומר החקירה ורשימת כל החומר עומדים, בעת הגשת כתב האישום או בסמוך לכך, לרשות הנאשם וסניגורו או אדם אחר כאמור באותו סעיף קטן; היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה יקבע הנחיות לביצוע סעיף זה, לרבות לעניין פיקוח על הליך סיווג החומר.

(תיקון מס' 75)
תשנ"ו-2016

(ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום, ואולם בקשה לעיין בחומר מודיעין תידון לפני בית המשפט הדן באישום, שיהיה רשאי להעביר את הדיון בבקשה לשופט יחיד שאינו דן באישום, ואם היה בית המשפט הרכב – לשופט יחיד שהוא אחד משופטי ההרכב או שאינו דן באישום; נאסף או נרשם חומר המודיעין בידי רשות מודיעין שהיא מערך המודיעין של שירות הביטחון הכללי, של המוסד לתפקידים מיוחדים או של צבא ההגנה לישראל, תידון הבקשה בפני שופט של בית המשפט העליון.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 75)
תשנ"ו-2016

(ד) בעת הדיון בבקשה יעמיד התובע את החומר שבמחלוקת לעיונו של בית המשפט בלבד.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(1ד) על דיון בבקשה לפי סעיף קטן (ב) לעניין חומר מודיעין יחולו הוראות סעיף 46(א) עד (2א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 75)
תשנ"ו-2016

(ה) על החלטת בית משפט לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט שלערוער שידון בערר בשופט אחד; הערר יוגש בתוך 30 ימים מיום שניתנה החלטת בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי להאריך את המועד להגשת הערר מטעמים שיירשמו.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(ו) אין בסעיף זה כדי לפגוע בהוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

75. עיון בחומר החקירה או העתקה ממנו יהיו במשרד תובע או במקום אחר שתובע הועיד לכך, ובמעמד אדם שתובע מינה, דרך כלל או לענין פלוני, להבטיח שהעיון וההעתקה ייעשו בהתאם לחוק ולהוראות התובע.

דרכי העיון וההעתקה
[68]

76. המפריע או המכשיל אדם שנתמנה על פי סעיף 75 במילוי תפקידו, דינו - מאסר שלוש חדשים; המוציא מתוך החומר שנמסר לו לעיון או להעתקה מסמך או מוצג בלי שקיבל לכך רשות בכתב מאת תובע, דינו - מאסר שנה.

עונשין [69]

77. (א) לא יגיש תובע לבית המשפט ראייה ולא ישמיע עד אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראייה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך.

סייג להבאת ראיות
[70]

(ב) הודעה של עד בענינים פורמליים שאינם מהותיים לבירור האשמה, אין חובה שתהא בכתב, אולם התובע ימסור לנאשם או לסניגורו - זמן סביר מראש - את שם העד, ואת עיקר התוכן של עדותו לפי הידוע לתביעה, זולת אם ויתרו על כך.

78. הוראות סעיף 74 אינן חלות על חומר שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין, אולם הוראות סעיף 77 חלות עליו.

חומר סודי [71]

79. לא יגיש קובל לבית המשפט ראייה שבכתב שהיתה בידיו, אלא אם המציא לנאשם העתק ממנה.

המצאת ראיות שבידי קובל [72]

80. הוראות סימן זה אינן חלות על ראיות הבאות לסתור טענת הנאשם שהתובע לא יכול היה לצפותה מראש, ועל ראיות להסברת העדרו של עד או

סייג לזכות העיון בחומר הראיות [73]

- לעניינים פורמליים אחרים שאינם מהותיים לבירור האשמה.
81. הוראות סימן זה אינן גורעות מהוראות סעיף 128 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. שמירת דין [74]
- סימן ד': עיון בעדויות מומחים של ההגנה
82. בסימן זה, "חוות דעת" ו"תעודת רופא" - כמשמעותן בסעיף 20 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971. הגדרות [74א]
83. (א) בית המשפט שהוגש לפניו כתב אישום בפשע או בעוון, רשאי - לפי בקשת התובע - לצוות על הנאשם או על סניגורו -
- (1) לאפשר לתובע לעיין בכל זמן סביר בכל חוות דעת בכתב או בתעודת רופא, שהנאשם מתכוון להביאן לפני בית המשפט כראיה;
- (2) לערוך בכתב את עיקר תכנה של עדות מומחה, שהנאשם מתכוון להשמיע, ולאפשר לתובע בכל זמן סביר לעיין בו;
- (3) לאפשר לתובע להעתיק מסמכים כאמור.
- (ב) העיון יהיה במעמד אדם שהנאשם או סניגורו ימנה לצורך זה או בכל דרך אחרת שיקבע בית המשפט.
- (ג) מועד העיון ומקומו יהיו כפי שיקבע בית המשפט, ובלבד שמועד העיון יהיה לאחר שניתנה לנאשם או לסניגורו - לפי בקשתם - האפשרות לעיין בחומר החקירה לפי סימן ג'.
84. לא יגיש נאשם לבית המשפט חוות דעת בכתב או תעודת רופא ולא ישמיע עדות מומחה שלא קויים לגביהן צו שניתן לפי סעיף 83, אלא בהסכמת התובע או ברשות בית המשפט. סייג להבאת ראיות [74ג]
- סימן ה': אישום
85. כתב אישום יכיל -
- (1) שם בית המשפט שאליו הוא מוגש;
- (2) ציון מדינת ישראל כמאשים או שם הקובל ומענו;
- (3) שם הנאשם ומענו;
- (4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם;
- (5) ציון הוראות החיקוק שלפיו מואשם הנאשם;
- (6) שמות עדי התביעה.
86. מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; בצירוף אישומים כאמור מותר, על אף כל דין אחר, לצרף לאישום בבית משפט מחוזי גם אישום בעבירה שאינה פשע. צירוף אישומים [76]
87. מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה שהם מהווים פרשה אחת; אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפוטו של צד אחר. צירוף נאשמים [77]
88. בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים. הפרדת המשפט [78]
89. ניתן צו להפרדת המשפט, יוגש כתב אישום אחר בשל האישום שהמשפט עליו הופרד או נגד הנאשם שמשפטו הופרד; ורשאי בית המשפט, אם הוא סבור שלא ייגרם על-ידי עיוות-דין, להמשיך במשפט שהופרד מן השלב שאליו הגיע לפני ההפרדה. כתב אישום חדש בהפרדת המשפט [79]
90. בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על איחוד הדיון בכתבי אישום נפרדים התלויים ועומדים באותו בית משפט, אם מותר לצרפם בהתאם להוראות סעיפים 86 או 87 ובית המשפט סבור שהצירוף לא יגרום לעיוות דין. איחוד משפטים [80]
91. תובע רשאי, בכל עת עד לתחילת המשפט, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי; בית המשפט
- תיקון כתב אישום בידי התובע [81]

ימציא העתק מן ההודעה לנאשם.

92. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

תיקון כתב אישום
בידי בית המשפט
[82]

(ב) בית המשפט רשאי לתקן כתב אישום אף אם העבירה שלפי התיקון היא בגדר הסמכות של בית משפט אחר או של הרכב אחר, ואם עשה כן יעביר את הענין לאותו בית משפט או הרכב, אולם אם העבירה היא בסמכותו של בית משפט בעל סמכות שיפוט מצומצמת יותר, רשאי בית המשפט גם להמשיך לדון בה.

(ג) בית משפט שהועבר אליו ענין לפי סעיף קטן (ב) רשאי להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדיון להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו הוא עצמו גבה אותן, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

93. תובע רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לחזור בו מאישום שבכתב האישום, נגד נאשם אחד או יותר; אולם לא יעשה כן אם הודה הנאשם, בין בכתב על-פי סעיף 123 ובין בתשובתו לאישום, בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באותו אישום; לא היה בעובדות שהודה בהן כדי הרשעתו, רשאי התובע לחזור בו מן האישום ברשות בית המשפט.

חזרה מאישום [83]

94. (א) חזר בו תובע מאישום לפני תשובת הנאשם לאישום, יבטל בית המשפט את האישום; חזר בו לאחר מכן, יזכה בית המשפט את הנאשם מאותו אישום.

תוצאות חזרה
מאישום [84]

(ב) בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ג) אישום שבוטל, לפי סעיף קטן (ב), לא יוגש מחדש אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ומטעמים שיירשמו.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

94א. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, רשאי בית המשפט להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפט.

התליית ההליכים
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ב) הותלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפט, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעשה כן יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם.

(ג) על אף הוראות סעיף 9 ניתן לחדש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לממשלה, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התליית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בסעיף 9; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הדין.

סימן ו': זימון למשפט

95. (א) משהוגש כתב אישום יקבע בית המשפט מועד למשפט; בית המשפט יודיע על המועד בכתב לתובע וימציא לנאשם הזמנה בכתב למשפט בצירוף העתק מכתב האישום; הגיש סניגורו לבית המשפט לפני קביעת המועד יפוי כוח לייצג את הנאשם במשפט, יודיע בית המשפט על המועד בכתב גם לסניגור.

הזמנה למשפט [85]
(תיקון מס' 48)
תשס"ו-2006

(ב) סבר בית המשפט, לאור אופי העבירה שבכתב האישום ונסיבותיה, כי הדיון בכתב האישום מתאים לניהול במסגרת דיון מקדמי לפי הוראות סעיף 143א, תצורף להזמנה למשפט כאמור בסעיף קטן (א) הודעה, בנוסח שיקבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בדבר האפשרות לניהול דיון מקדמי ובדבר מטרות הדיון המקדמי כאמור בסעיף 143א(ב), ותנאיו כאמור בסעיף 143א(ג).

(תיקון מס' 48)
תשס"ו-2006

96. הזמנה למשפט תכיל –

תוכן ההזמנה [86]

(1) שם בית המשפט;

(2) ציון המאשים;

(3) שם הנאשם ומענו;

(4) תמצית האישום נגדו;

- (5) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב ;
- (6) תמצית הוראות סעיפים 123 ו-128.
97. נדחה המועד לתחילת המשפט או להמשכו, יודיע בית המשפט בכתב לתובע על המועד שקבע, וימציא לנאשם ולסניגורו הודעה בכתב עליו, אם לא הודיע להם על כך בעל-פה בשעת דיון.
98. הודעה בכתב והזמנה לפי סימן זה תיחתם בידי שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת בית המשפט. אולם הודעה או הזמנה כאמור, לנאשם בעבירה שכתב האישום נגדו הוגש בידי תובע, כמשמעותו בסעיף 12(א)(2), יכול שתיחתם בידי שוטר בלבד.
99. בית המשפט רשאי לתת בכל עת צו הבאה נגד הנאשם, אם ראה שיש צורך בכך כדי לכפות את התייצבותו למשפט במועד שנקבע.
100. על צו הבאה יחולו הוראות סעיפים 22 עד 26, בשינויים לפי הענין.
101. העוצר אדם לפי צו הבאה ימסור לו עם העתק הצו גם הזמנה, או הודעה לפי סעיף 97, או העתק מהן.
102. בצו הבאה רשאי בית המשפט להורות לקצין משטרה לשחרר את הנאשם בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט שנתן את הצו; על הערובה יחולו הוראות סעיפים 43 עד 49 בשינויים לפי הענין.
103. מי שנעצר על-פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף 102, יובא בלא דיחוי לפני בית המשפט, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.
104. (א) נאשם שנמלט או מסתתר ואין אפשרות למצאו, רשאי בית המשפט, לבקשת פרקליט מפרקליטות המדינה, ואם הוא סבור שהדבר עשוי להביא להתייצבותו של הנאשם, לצוות על תפיסת כל נכס מנכסיו של הנאשם, מיטלטלין או מקרקעין, על רישום עיקול עליהם בפנקסי המקרקעין או על מינוי כונס נכסים עליהם, ולהורות מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתקפו.
- (ב) צו לפי סעיף זה לא יפגע בזכותו של נושה לרדת לאותם נכסים.
- (ג) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי כל מי שתלוי בנאשם ותפיסת הנכס עשויה לפגוע בפרנסתו, לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו.
- סימן ז': הזמנת עדים והמצאת מסמכים
105. בסימן זה, "מסמכים" - לרבות מוצגים אחרים.
106. (א) בית המשפט יזמין, לבקשת בעל דין, כל אדם להעיד במשפט, זולת אם היה סבור שאין בהזמנת אותו אדם להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט, וכן רשאי בית המשפט להזמין עד מטעמו.
- (ב) הזמנת עד תהיה בהמצאת הזמנה בכתב לעד או בהודעה בעל-פה לעד על ידי בית המשפט בשעת דיון.
107. הזמנה בכתב לעד תיחתם ביד שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת בית המשפט, אולם רשאי שוטר להזמין עד מטעם תובע בחתימתו בלבד; ההזמנה תכיל –
- (1) שם בית המשפט ;
- (2) ציון בעלי הדין ;
- (3) שם המוזמן ומענו ;
- (4) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב ;
- (5) (נמחקה).
108. בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו.
109. בית המשפט רשאי לצוות על אדם הנוכח לפניו להעיד או להמציא לו מסמכים במועד שיקבע; ודין אדם כזה כדין מי שהומצאו לו הזמנה או צו להמצאת מסמכים.
110. נוכח בית המשפט כי נבצר מעד לבוא לבית המשפט, רשאי הוא לגבות את עדותו במקום אחר.
- הודעה על דחיית מועד [87]
- צורת ההזמנה (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995 [88]
- צו הבאה [89]
- תחולת סעיפים אחרים [90] עם מעצר [91]
- שחרור בערובה [92]
- הבאה לבית המשפט [93]
- תפיסת נכסי נאשם שנמלט [94]
- פירושים [98 סוגריים]
- הזמנת עד [95, 96]
- צורת ההזמנה ותכנה [97] (תיקון מס' 19) תשנ"ה-1995
- צו להמצאת מסמכים ומוצגים [98]
- הזמנת עד על אתר [99]
- עד שנבצר ממנו לבוא לבית המשפט [100]

111. (א) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות מיוזמתו מומחה בענין שבחשבונאות או בנושא אחר הדורש בדיקה טכנית או חישוב, לצורך הבהרת חומר הראיות שבפניו.

מומחה מטעם בית המשפט
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ב) מומחה כאמור בסעיף קטן (א) יעיין בחומר הראיות שהפנה אליו בית המשפט ויערוך את ממצאיו על פי שאלות שהוצגו לו על ידי בית המשפט; המומחה יגיש חוות דעתו בכתב ויחקר עליה בבית המשפט לבקשת מי מבעלי הדין; הוגשה חוות דעת לפי סעיף זה, רשאים בעלי הדין, להביא ראיות לסתור אותה.

112. (בוטל).

(תיקון מס' 6)
תשמ"ה-1985

113. עד 115. (בוטל).

(תיקון מס' 2)
תשמ"ב-1982

סימן ח': שמירת ראיות

116. בסימן זה –

הגדרות
(תיקון מס' 42)
תשס"ד-2004

"גביית עדות" – לרבות קבלת מסמכים ומוצגים אחרים;

"עדות מוקדמת" – עדות כאמור בסעיף 117 או בסעיף 117א;

"תיעוד חזותי" – כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002.

117. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, לגבות עדותו של אדם לאלתר, אם ראה שהעדות חשובה לבירור האשמה וכי יש יסוד סביר להניח שאי אפשר יהיה לגבותה במהלך המשפט או אם מצא שיש חשש שאמצעי לחץ, איום, הפחדה, כוח או הבטחת טובת הנאה יניאו את העד מלמסור עדות אמת במהלך המשפט; נפתחה חקירה בעבירה ועדיין לא הוגש עליה כתב אישום, רשאי לעשות כן בית משפט השלום או בית משפט מחוזי לבקשת תובע או לבקשת אדם העשוי להיות נאשם בעבירה.

גביה מוקדמת של עדות [106]
(תיקון מס' 39)
תשס"ג-2003

(ב) הוגשה בקשה לגביית עדות מוקדמת, כאמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, יחליט בית המשפט בבקשה לא יאוחר משבועיים מיום הגשתה; העדות תיגבה בתוך חודשיים מיום ההחלטה, אלא אם כן האריך בית המשפט את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(תיקון מס' 50)
תשס"ז-2006

117א. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט או נפתחה חקירה בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955 (להלן – חוק הגנת ילדים), רשאי בית המשפט לגבות לאלתר עדותו של ילד כמשמעותו בחוק האמור, על פי בקשתו של תובע או מי שעשוי להיות נאשם בעבירה, ובהרשאתו של חוקר ילדים.

גביה מוקדמת של עדות של ילד
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 42)
תשס"ד-2004

(ב) על עדות לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), (ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים.

117ב. (א) הוגש כתב אישום לבית משפט בעבירה שבה מתלונן או עד הוא אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, רשאי בית המשפט לגבות לאלתר את עדותו של אותו אדם, על פי בקשתו של התובע או של הנאשם.

עדות מוקדמת של אדם עם מוגבלות
(תיקון מס' 47)
תשס"ו-2005

(ב) גביית עדות לאלתר כאמור בסעיף קטן (א) תתועד בהתאם להוראות סעיף 10 לחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות.

118. עדות מוקדמת תיגבה בפני תובע ובפני הנאשם או אדם העשוי להיות נאשם בעבירה, זולת אם החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לגבותה שלא בפניו של הנאשם או של מי שעשוי להיות נאשם; החליט בית המשפט כאמור תתועד העדות בתיעוד חזותי והוראות סעיף 120א(ב) ו-(ג) יחולו לענין זה.

נוכחות בעלי דין
[107]
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 42)
תשס"ד-2004

119. (א) בהזמנת עדים ובסדרי גביית העדויות ינהגו ככל האפשר כדרך שנוהגים במהלך המשפט, ועל הפורטוקול יחולו הוראות סעיפים 135 עד 139, בשינויים לפי הענין.

סדרי גביית העדות
[108]

(ב) התנגדות לשאלה וטענות אחרות שהושמעו בשעת גביית העדות יירשמו בפרוטוקול, ויחליט בהן בית המשפט שהעדות מוגשת לו כראיה.
120. הפרוטוקול בהליכי גביית העדות ייקרא באזני העד, ולאחר שיאשרנו יחתום עליו וכן יחתום עליו השופט; סירב העד לאשר או לחתום, יירשם הדבר בפרוטוקול. הוראות סעיף זה לא יחולו על עדות שהוקלטה במלואה.

חתימת הפרוטוקול
[109]
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

120א. (א) (1) עדות מוקדמת תתועד בתייעוד חזותי.
(2) נקבע המותב שידון במשפט שבו תוגש העדות כראיה והעדות המוקדמת נגבית בפני כל שופטי המותב, רשאי בית המשפט להורות כי העדות המוקדמת לא תתועד בתייעוד חזותי; שינוי במותב לאחר גביית העדות לא יהיה בו כדי לפסול את העדות.

תייעוד חזותי של עדות
מוקדמת
(תיקון מס' 42)
תשס"ד-2004

(3) בסעיף זה, "מותב" – לרבות דן יחיד.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) בית משפט הגובה עדות מוקדמת רשאי להורות כי העדות תיגבה, כולה או חלקה, בלא תיעוד חזותי, אם השתכנע כי ננקטו אמצעים סבירים לקיים את התיעוד, אך ביצוע התיעוד החזותי יעכב את גביית העדות והעיכוב עלול לסכל את גבייתה; החליט בית המשפט כאמור, לא יהיה בהעדר תיעוד חזותי כדי לפסול את העדות המוקדמת.
(ג) בית משפט רשאי לקבל כראיה עדות מוקדמת שאין לה תיעוד חזותי אם השתכנע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי יש לכך הצדקה בנסיבות הענין.

121. (א) עדות מוקדמת, דינה כדין עדות שנגבתה במהלך המשפט, אך בית המשפט ירשה להזמין את העד לעדות נוספת אם ניתן להביא את העד לבית המשפט ונתקיים אחד מאלה –

העדות כראיה
במשפט [110]
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 42)
תשס"ד-2004

(1) לא היתה לנאשם הזדמנות לחקור את העד;
(2) לא ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה למנות לעצמו סניגור כדי שיהיה נוכח בעת גביית העדות ויחקור את העד, או לא מונה לו סניגור שהיתה חובה למנותו;
(3) בית המשפט סבור, מטעמים שיירשמו, שהדבר דרוש לבירור האמת או לעשיית צדק.

(ב) ילד שנתן עדות מוקדמת לפי סעיפים 117א או 117ב לא יזומן למתן עדות נוספת אלא באישור חוקר ילדים; על עדותו יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), (ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים; לא אישר חוקר הילדים את עדותו של הילד לפי סעיף זה והעדות המוקדמת נגבתה לפני שהוגש האישור, לא ירשיע בית המשפט על סמך עדות זו אלא אם כן יש לה סיוע בראיה אחרת.

(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 47)
תשס"ה-2005

122. נתקבלה עדות שנגבתה לפי סימן זה ולא היתה לבעל דין הזדמנות לחקור את העד, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

עדות שנגבתה שלא
בפני בעל דין [111]

סימן ט': הודיה בכתב

123. עד לתחילת המשפט רשאי הנאשם, בהודעה בכתב לבית המשפט, להודות בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, וכן לטעון עובדות נוספות; העתק מכתב ההודיה יומצא על ידי בית המשפט לתובע.

הודיה בכתב [113]

124. הודיה שבכתב אינה מונעת את הנאשם מטעון טענות מקדמיות או מהודות בעובדות או מטעון עובדות נוספות במהלך המשפט.

הודיה בכתב אינה
מונעת טענות
מקדמיות [114]

פרק ה': הליכי המשפט

סימן א': מועד המשפט

125. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות, רשאי בית המשפט מזמן לזמן לדחות את מועד תחילת המשפט או המשכו כפי הצורך; הוחל בגביית הראיות, ימשיך ברציפות יום יום עד גמירא, זולת אם ראה, מטעמים שיירשמו, כי אין כל אפשרות לנהוג כך.

רציפות המשפט [115]

סימן ב': נוכחות בעלי הדין

126. באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו.
127. הואשם תאגיד או חבר בני-אדם, לא ינוהל המשפט אלא בפני אדם המורשה כדין לייצג את התאגיד או חבר בני-האדם; אולם מותר לדון תאגיד או חבר בני-אדם שלא בפני מורשה אם נתקיימו התנאים האמורים בסעיף 128; מורשה כאמור דינו לענין סעיפים 99, 140, 161, 189, ו-192 כדין נאשם, והמצאת מסמך לתאגיד או לחבר בני-אדם - היא המצאה למורשה.

נוכחות הנאשם [116]
נוכחות מורשים של
תאגיד [117]

128. נאשם שהוזמן לתחילת המשפט ולא התייצב, מותר לדונו לא בפניו –
(1) אם הוא נאשם בחטא או בעוון והודה בהודיה שבכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום, ולא טען בה עובדות נוספות שיש בהן לכאורה כדי לשנות את תוצאות המשפט;
(2) אם ביקש שמשפטו יתנהל שלא בפניו והוא מיוצג בו על ידי סניגור, ובית המשפט סבור שלא יהיה בשפיטתו שלא בפניו משום עיוות דין לנאשם,
אולם רשאי בית המשפט, בכל שלב של המשפט, לצוות על התייצבות הנאשם.

שפיטה לא בפני
הנאשם בתחילת
המשפט [118]

129. נידון נאשם לא בפניו על פי סעיף 128(1), לא יגזור עליו בית המשפט עונש מאסר אלא אם ניתנה לו תחילה הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש בהתאם לסעיף 192. אין באמור בסעיף זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה למשפט צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

אין לגזור מאסר לא
בפני הנאשם [119]
(הוראת שעה)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 46)
תשס"ו-2005

129א. (א) לא הוטל מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בעת מתן גזר הדין, רשאי בית המשפט להטילו בצו מיוחד, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, שהוגשה לאחר שהקנס לא שולם במועדו; הוראות סימן ג' לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לא יחולו על מאסר לפי סעיף זה.

דרכי הטלת מאסר
במקום קנס
(תיקון מס' 46)
תשס"ו-2005

(ב) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס, או צו מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), אלא בנוכחות הנידון או סניגורו או אם בהזמנה למשפט או לדיון למתן הצו המיוחד צוין כי ניתן להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.
(ג) צו מאסר כאמור בסעיף קטן (ב) שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו, לא יבוצע בטרם הומצאה לנידון התראה בכתב על כך לפחות 14 ימים מראש; בהתראה תצוין מזכירות בית המשפט שאליה ניתן לפנות לבירורים וכן האפשרות לבקש פריסה או דחיה של תשלום הקנס ופטור מתשלום תוספת פיגורים, בהתאם להוראות סעיפים 66 ו-69 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וסעיפים 35 ו-55 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, לפי הענין; דרכי ההמצאה הקבועות בסעיף 237(ד) לא יחולו על התראה לפי סעיף קטן זה.

(ד) הוטל על נידון מאסר במקום קנס, בצו מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), שלא בנוכחות הנידון או סניגורו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הצו האמור, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש בתוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנידון הצו המיוחד, ואולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע; הוראות סעיף 130(ט) יחולו, בשינויים המחויבים, לענין החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן זה.

130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצווינה בה האזהרה האמורה.

שפיטת נאשם שלא
התייצב בהמשך
המשפט
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ב) סעיף קטן (א) יחול על נאשם בפשע רק אם הדיון במשפטו מתקיים בבית משפט שלום והוא היה מיוצג על ידי סניגור באותה ישיבה.

(ג) הורשע נאשם שלא בפניו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט לגזור את דינו שלא בפניו ובלבד שבית המשפט לא יטיל עליו עונש מאסר; בהזמנה לדיון בגזר הדין יפורט דבר הרשעתו שלא בפניו, מועדה ומועד הדיון בגזר הדין; אין

(הוראת שעה)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 46)
תשס"ו-2005

באמור בסעיף קטן זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה לדיון צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ג), לא יגזור בית המשפט את דינו של נאשם בפשע אלא בפניו ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש, כאמור בסעיף 192.

(ד) בית המשפט לא ידון נאשם ולא יגזור את דינו שלא בפניו אם שוכנע, כי נבצר מן הנאשם להתייצב מסיבה מוצדקת או אם הוא סבור כי ייגרם לו בכך עיוות הדין.

(ה) התנהל דיון שלא בפני הנאשם ושלא בפני סניגורו, לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, אף בשעת הדיון, לבטל את הדיון שנערך בהעדרם, לרבות הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ו) התנהל דיון לפי סעיף זה שלא בפני הנאשם, אך בנוכחות סניגורו, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, לצוות על שמיעתו מחדש של עד אשר העיד בדיון כאמור, וכן רשאי הוא לצוות על ביטול הכרעת הדין כל עוד לא נגזר הדין, אם שוכנע כי בשל העדרות הנאשם באותו דיון לא מוצתה חקירת העד, לא ניתן היה לנהל את הגנתו כראוי או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ז) משהתייצב הנאשם למשפט, יסביר לו בית המשפט את זכותו לפי סעיפים קטנים (ה) ו-(ו); התייצב לאחר הכרעת הדין, יקרא בית המשפט לנאשם את הכרעת הדין לפני שיסביר לו את זכותו.

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

(ט) בית המשפט שנעתר לבקשת נאשם או נידון לפי סעיפים קטנים (ה), (ו) או (ח) רשאי להטיל על הנאשם או על הנידון תשלום ההוצאות בפועל שנגרמו בשל אי התייצבותם.

131. אין בהוראות סעיפים 126 עד 130 כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להרחיק מאולם בית המשפט נאשם המפריע לדיוני בית המשפט, אולם ההליכים שהתנהלו לא בפניו יובאו לידיעתו בדרך שיקבע בית המשפט.

132. (א) בית המשפט מוסמך להורות שהדיון, כולו או מקצתו, יהיה לא בפני נאשם, אם ביקש זאת סניגורו של הנאשם ובית המשפט סבור שהדיון בפני הנאשם עלול להזיק לבריאות גופו או נפשו.

(ב) דיון לצורך החלטה לפי סעיף קטן (א) רשאי בית המשפט לקיימו לא בפני הנאשם ורשאי הוא לקיימו בדלתיים סגורות.

133. לא התייצב התובע במועד שנקבע למשפט אף על פי שהודע לו המועד, ובית המשפט לא ראה לדחות את המשפט למועד אחר, ינהג בית המשפט כאמור בסעיף 94 כאילו חזר בו התובע מהאישום, אולם רשאי הוא להרשיע את הנאשם בעבירה המתגלית מן העובדות שהודה בהן או שהוכחו, ולגזור את דינו.

סימן ב'1: היוועדות חזותית – הוראת שעה

133א. (א) בסימן זה, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת.

(ב) על אף האמור בסעיף 126, לבקשת עצור או אסיר רשאי בית המשפט להורות על קיום דיון בעניינו שלא בנוכחותו אלא בהשתתפותו בדרך של היוועדות חזותית, אם שוכנע כי די בהשתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית בהתחשב, בין השאר במהות הדיון, בנסיבות הנוגעות לעצור או לאסיר ובמידת החשיבות שהעצור או האסיר יהיה נוכח באולם בית המשפט, ובלבד שהעצור או האסיר הוא בגיר, מיוצג על ידי סניגור והגיש את בקשתו באמצעותו.

(ג) בקשת עצור או אסיר להשתתפות בדיון בדרך של היוועדות חזותית

(הוראת שעה)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 46)
תשס"ו-2005

הודעת ההליכים
לנידון שלא בפניו
[120]

שפיטה שלא בפני
הנאשם מטעמי
בריאות [א120]

העדר תובע [121]

(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

השתתפות עצור או
אסיר בדיון בדרך של
היוועדות חזותית
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

כאמור בסעיף קטן (ב) תהיה באחת מהדרכים האלה :

- (1) בעל פה, באמצעות סניגורו, במעמד דיון שמתקיים בעניינו לגבי דיון אחר שנקבע בעניינו ;
- (2) בכתב, לבית המשפט, באמצעות סניגורו, והעתק מהבקשה יימסר לשירות בתי הסוהר ולתובע לא יאוחר מ-72 שעות לפני מועד הדיון.
- (ד) ביקש העצור או האסיר להשתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית, רשאי התובע להגיש לבית המשפט את התנגדותו לכך במעמד הדיון או בהקדם האפשרי לאחר הדיון או הגשת הבקשה, לפי העניין, ובית המשפט ייתן את החלטתו לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד הדיון.
- (ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(2), בית משפט רשאי, מטעמים חריגים, ולאחר שהתקבלה עמדת התובע, להיעתר לבקשה להשתתפות העצור או האסיר בדיון בדרך של היוועדות חזותית בחלוף התקופות האמורות באותם סעיפים קטנים, ובלבד שההחלטה תינתן לא יאוחר מהשעה 20:00 ערב מועד הדיון.
- (ו) היה העצור או האסיר אדם עם מוגבלות, יורה בית המשפט על קיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית רק אם ניתן לקיימו תוך עריכת התאמות נגישות ככל שהן נדרשות בהתאם להוראות שנקבעו לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005, או לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

133ב. על אף האמור בסעיף 133א, הדיונים שלהלן יתקיימו בנוכחות העצור או האסיר, ולא בדרך של היוועדות חזותית :

- (1) דיון שבו העצור או האסיר מודה בעובדות כתב האישום בעניינו ;
- (2) דיון שבו מוצג הסדר טיעון ;
- (3) דיון שנשמעת בו הכרעת דין לפי סעיף 182 ;
- (4) דיון שנשמעות בו טענות לעניין העונש לפי סעיף 192 ;
- (5) דיון שנשמע בו גזר דין לפי סעיף 193 ;
- (6) דיון בעניינו של עצור או אסיר שנשמעת בו עדותו לפי סימן ה' לפרק ה' ;
- (7) דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' ; ואולם, בית המשפט רשאי להורות על קיום דיון כאמור בדרך של השתתפות העצור או האסיר בהיוועדות חזותית בהתקיים התנאים בסעיף 133א, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שהתובע נתן את הסכמתו לקיום הדיון בדרך זו ; הודעת התובע על אי-הסכמה לקיום הדיון בדרך של היוועדות חזותית תוגש באישורו של אחד מאלה, לפי העניין :
 - (א) פרקליט המחוז או משנהו או פרקליט בדרגת מנהל מחלקה לפחות בפרקליטות המחוז ;
 - (ב) תובע שהוא קצין בדרגת רב-פקד לפחות, ראש שלוחת תביעות או סגנו שהתמנה לתובע לפי סעיף 12(א)(1)(ב).

133ג. דיון בדרך של היוועדות חזותית לפי סימן זה יתקיים באולם בית משפט ומיתקן כליאה שקיבלו אישור של גורם מוסמך מטעם מנהל בתי המשפט ונציב שירות בתי הסוהר, לפי העניין, כפי שייקבע בתקנות כאמור בסעיף 133ד, ובדרך שתבטיח כי יתקיימו כל אלה :

- (1) המשתתפים בדיון יוכלו לראות ולשמוע זה את זה ברציפות במהלך הדיון, ובכלל זה את השופט, בעלי הדין, העצור או האסיר, הסניגור, השוטר או התובע, מתורגמן אם נדרש, וכל אדם שנוכחותו דרושה לדיון בעת שהוא נשמע לפני בית המשפט ;
- (2) תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסניגורו לפני הדיון, במהלכו ואחריו, שתתקיים ביחידות ובאופן שיבטיח את סודיותה ; הוראות סעיף 13(א)(2) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, לא יחולו לגבי שיחה זו ; בית המשפט יודא כי התאפשרה שיחה כאמור ;
- (3) הדיון יתקיים בנוכחות סניגורו של העצור או האסיר.

דיונים שאין לקיימם
בדרך של היוועדות
חזותית
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

אופן קיום הדיון בדרך
של היוועדות חזותית
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

תקנות
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

133.ד. (א) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת יקבע הוראות לביצוע סימן זה, ובכלל זה הוראות לעניין התנאים הטכנולוגיים הנדרשים לקיום דיון בדרך של היוועדות חזותית ולעניין התנאים לקיום דיון בהיוועדות חזותית כאמור בסעיף 133.ג.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף זה יובאו לאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת לא יאוחר מיום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022).

דיווח לכנסת – קיום
דיונים בדרך של
היוועדות חזותית
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021

133.ה. (א) הגופים המנויים להלן ידווחו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשר המשפטים וליועץ המשפטי לממשלה, בכתב, אחת לשישה חודשים, על קיום דיונים לפי ההוראות בעניין היוועדות חזותית, בפילוח לפי מחוזות, מקומות מעצר ובתי סוהר, לפי העניין, לגבי ששת החודשים שקדמו למועד הדיווח, כמפורט להלן:

(1) מנהל בתי המשפט – מספר הדיונים שהתקיימו בדרך של היוועדות חזותית, בפילוח לפי סוג הדיון;

(2) נציב בתי הסוהר –

(א) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר כלל העצורים והאסירים שהובאו לדיונים בבתי משפט;

(ב) דיווח כאמור בפסקה זו יימסר גם לשר לביטחון הפנים;

(3) המזכיר הראשי, כמשמעותו בסעיף 34 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 – על העניינים שלהלן בנוגע לדיונים בוועדות השחרורים, בפילוח לפי מחוזות ובתי סוהר:

(א) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית;

(ב) מספר הדיונים שהתקיימו בנוכחות אסירים.

(ב) בסימן זה, "ההוראות בעניין היוועדות חזותית" – כל אלה: הוראות סימן זה, סעיפים 16 עד 16 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, סעיפים 16 ו-25 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, וסעיף 162 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

תוקף
(תיקון מס' 90)
תשפ"ב-2021
(תיקון מס' 90)
(תיקון תשפ"ב-2021)
(תיקון מס' 94)
תשפ"ד-2023

133.ו. (א) הוראות סימן זה יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום ל' בשבט התשפ"ב (1 בפברואר 2022) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) או עד תום תקופת תוקפו של חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים (הוראות שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023, לפי המאוחר (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה); שר המשפטים והשר לביטחון הפנים, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאים להאריך בצו את תקופת הוראת השעה לתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על שנתיים.

(ב) לשם בחינת יישומן והשפעתן של ההוראות בעניין היוועדות חזותית כנוסחן בתקופת הוראת שעה, יערכו שר המשפטים והשר לביטחון הפנים מחקר, וממצאיו יוגשו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בצירוף המלצות לעניין הארכת תוקפה של הוראת השעה כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה המלצות של הסגוריה הציבורית.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סימן זה לא יחולו בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה כהגדרתן בחוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף קורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 ובתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה או הכרזה על הגבלה ביטחונית על מי שחלה עליו ההכרזה לפי חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023.

(תיקון מס' 91)
תשפ"ב-2022
(תיקון מס' 94)
תשפ"ד-2023

סימן ג': פרוטוקול ותרגום

134. (א) במשפט פלילי ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בו והנוגע למשפט לרבות שאלות והערות בית המשפט, ואולם בדיון מקדמי רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון.

(ב) בית המשפט רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול.

ניהול פרוטוקול [122]
(תיקון מס' 57)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 57)
תשס"ח-2008

(ג) בעל דין זכאי לקבל, בתום הדיון או בסמוך לאחר מכן, עותק של הפרוטוקול.

רישום הפרוטוקול
[123]

135. הפרוטוקול יירשם ביד השופט, ביד רושם שקבע בית המשפט, במכשיר הקלטה, באמצעי מיכני אחר או ביד עובד בית המשפט אשר נשיאו או שופט ראשי של בית משפט שלום, לפי הענין, אישרו כקצרון – הכל כפי שיקבע בית המשפט; ורשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, להרשות רישום הפרוטוקול ביד קצרון אחר.

136. כתב האישום, מסמכים שהוגשו ושקיבל אותם בית המשפט וכל תעודה הנוגעת למשפט יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו.

137. בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן ליתר בעלי הדיון הזדמנות להשמיע את דבריהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בית המשפט יזקק לבקשת תיקון כאמור גם אם הוגשה לאחר מתן פסק הדין וכל עוד לא עברה התקופה לערעור עליו.

138. בקשה לתיקון של פרוטוקול וכל החלטה על בקשה כזאת יירשמו בפרוטוקול וההחלטה תיחתם בידי בית המשפט.

139. פרוטוקול ישמש ראיה לכאורה למהלך המשפט, אולם בערעור באותו ענין אין לטעון נגד דיוקו של הפרוטוקול ואין להביא ראיות לטעות בו, אלא ברשות בית המשפט שלערעור.

140. הוברר לבית המשפט שהנאשם אינו יודע עברית, ימנה לו מתרגם או יתרגם לו בעצמו.

141. ראיה הנמסרת ברשות בית המשפט לא בעברית, או לא בלשון אחרת השגורה בפי בית המשפט ובעלי הדיון, תתורגם בידי מתרגם, ועדות שנמסרה כאמור תירשם בפרוטוקול תוך תרגומה לעברית, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; רישום התרגום בפרוטוקול ישמש ראיה לכאורה לדברים שתורגמו.

142. שכרו של מתרגם ישולם מאוצר המדינה, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

סימן ד': פתיחת המשפט

143. בתחילת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם, ויסביר לו, אם ראה צורך בכך, את תכנו, אולם רשאי בית המשפט לא לעשות כן לגבי נאשם המיוצג על ידי סניגור, אם הודיע הסניגור לבית המשפט, כי קרא את כתב האישום באזני הנאשם והסביר לו את תכנו, ואם אישר הנאשם את ההודעה; דברי הנאשם וסניגורו יירשמו בפרוטוקול.

143א. (א) בסעיף זה –

"חוק זכויות נפגעי עבירה" – חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001;

"סיום הדיון" – לרבות מתן פסק דין;

"עבירת מין או אלימות חמורה" – כהגדרתה בסעיף 2 לחוק זכויות נפגעי עבירה.

(ב) על אף הוראות סעיף 143, רשאי בית המשפט, בתחילת המשפט ובכפוף להוראות סעיף קטן (ג), לנהל דיון מקדמי בכתב אישום, שמטרתו אחד מאלה:

(1) בירור עמדת הנאשם לענין הודיה או כפירה בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן;

(2) בחינת האפשרות לצמצום המחלוקת העובדתית או המשפטית, כולה או מקצתה;

(3) ייתור הצורך בשמיעת ראיות;

(4) סיום הדיון במסגרת הדיון המקדמי.

(ג) בית המשפט ינהל דיון מקדמי לפי סעיף זה, רק אם התקיימו כל אלה:

(1) הנאשם קיבל הודעה לפי סעיף 95(ב) בדבר האפשרות לניהול דיון מקדמי ובית המשפט נוכח כי הנאשם הבין את מהות הדיון המקדמי והביע את הסכמתו לניהולו;

(2) הנאשם מיוצג בידי סניגור;

(3) התובע הסכים לניהול הדיון המקדמי.

(ד) בדיון מקדמי לפי סעיף זה רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לעיין בחומר החקירה וברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת והנוגע לאישום, וכן בחומר וברשימה כאמור שנאספו או שנרשמו בידי ההגנה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסיונות.

(ה) לא הסתיים הדיון בכתב האישום במסגרת דיון מקדמי לפי סעיף זה, יעביר בית המשפט את הדיון בכתב האישום לשופט אחר שימשיך לדון בו לפי הוראות סימנים ה' עד ז' לפרק זה.

(ו) פרוטוקול הדיון המקדמי –

(1) לא יועבר לעיון השופט שימשיך לדון בכתב האישום לפי הוראות סעיף קטן (ה);

(2) לא ישמש ראיה בכל הליך משפטי אחר, למעט בערעור על פסק הדין שניתן בדיון המקדמי, אלא בהסכמת בעלי הדין.

(ז) בית המשפט יברר, בדיון מקדמי לפי סעיף זה בכתב אישום בעבירת מין או אלימות חמורה, האם קוימו הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה לענין זכותו של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה להביע עמדה בענין הסדר טיעון עם הנאשם.

(ח) הוראות סעיף זה לא יחולו על דיון בכל אחת מאלה:

(1) עבירה שהיא בסמכותו של בית המשפט המחוזי בדונו בהרכב;

(2) עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף 240(א) רישא.

144. לאחר תחילת המשפט ובכל שלב של הדיון, רשאי בית המשפט – אם הנאשם מיוצג על ידי סניגור – לזמן את הנאשם וסניגורו ואת התובע כדי לברר הסכמתם לשאלות שבעובדה ולקבילות מסמכים ומוצגים, לרבות הגשתם לא באמצעות עדים.

145. במהלך המשפט יסביר בית המשפט לנאשם, אם ראה צורך בכך, את הזכויות הנתונות לו להגנתו.

146. (א) לאחר תחילת המשפט, ובערעור – בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות נגד שופט פלוני לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (בחוק זה – חוק בתי המשפט); הוחלף שופט כאמור בסעיף 233, רשאי בעל דין לעורר טענת פסלות נגד השופט האחר בתחילת הישיבה הראשונה שלאחר החילופין.

(ב) (בוטל).

(ג) לא היה באפשרותו של בעל דין לטעון טענת פסלות בשלב האמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לטענה בשלב שלאחר מכן ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

147. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט יודיע על כך לבית המשפט, ומשהודיע יופסק המשפט ולא יימשך עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט, ובמותב – אב-בית-הדין, מנימוקים שיירשמו, שיש להמשיך במשפט.

(ב) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים מהיום שבו הודעה לבעלי הדין החלטת השופט.

(ג) הוחלט להמשיך במשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי נשיא בית המשפט העליון או השופט שדן בערעור, ובמותב – אב-בית-הדין, להורות על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) מי שדן בערעור יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם, ורשאי הוא לבקש מהשופט, אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

148. טענת פסלות לא תישמע ולא תישמש נימוק לערעור, אלא בהתאם להוראות סעיפים 146 ו-147.

149. לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן –

(1) חוסר סמכות מקומית;

(2) חוסר סמכות עניינית;

(3) פגם או פסול בכתב האישום;

הסכמה בדבר עובדות וראיות [131א]

הסברת זכויות הנאשם להגנתו [132]

מועד לסענת פסלות [132א]
(תיקון מס' 14)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 40)
תשס"ד-2004

(תיקון מס' 14)
תשנ"ב-1992

ערעור על החלטה בסענת פסלות (תיקון מס' 14)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 40)
תשס"ד-2004

סייג לסענת פסלות [132ג]

טענות מקדמיות [133]

- (4) העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה;
 (5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;
 (6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;
 (7) חסינות;
 (8) התיישנות;
 (9) חנינה;
 (10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

(תיקון מס' 51)
תשס"ז-2007

150. נטענה טענה מקדמית, יתן בית המשפט לתובע הזדמנות להשיב עליה, אולם רשאי הוא לדחותה גם אם לא עשה כן; בית המשפט יחליט בטענה לאלתר, זולת אם ראה להשהות את מתן החלטתו לשלב אחר של המשפט; נתקבלה טענה מקדמית, רשאי בית המשפט לתקן את כתב האישום או לבטל את האישום, ובמקרה של חוסר סמכות - להעביר את הענין לבית משפט אחר כאמור בסעיף 79 לחוק בתי המשפט.

דיון בטענה מקדמית
[134]
(תיקון מס' 40)
תשס"ד-2004

151. לא טען הנאשם טענה מקדמית בשלב זה, אין בכך כדי למנעו מלטעון אותה בשלב אחר של המשפט, אולם לגבי הטענות המפורטות בפסקאות (1) ו-(3) לסעיף 149 אין הוא רשאי לעשות כן אלא ברשות בית המשפט.

טענות מקדמיות
בשלב אחר של
המשפט [135]

152. (א) לא בוטל האישום מכוח טענה מקדמית, ישאל בית המשפט את הנאשם מה תשובתו לאישום; הנאשם רשאי שלא להשיב, ואם השיב, רשאי הוא בתשובתו להודות בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, או לכפור בהן, וכן לטעון עובדות נוספות בין אם הודה כאמור ובין אם לאו; השיב הנאשם באחת הדרכים האמורות, רשאי בית המשפט לשאול אותו שאלות, ובלבד שהשאלות לא יחרגו מהדרוש להבהרת תשובת הנאשם; תגובת הנאשם יכול שתיעשה על ידי סניגורו.

תשובת הנאשם
לאישום [136]

(ב) הימנעות הנאשם להשיב לאישום או לשאלות בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה; בית המשפט יסביר לנאשם את תוצאות הימנעותו.

(ג) בית המשפט יסביר לנאשם שאם ברצונו לטעון טענת "במקום אחר הייתי" – כטענה יחידה או בנוסף לאחרות – עליו לעשות כן מיד, ויסביר לו את תוצאות הימנעותו מעשות כן, כאמור בסעיף קטן (ד), הכל זולת אם ראה בית המשפט שאין מקום לטענה האמורה.

ת"ט תשמ"ה-1984

(ד) משלא טען הנאשם מיד "במקום אחר הייתי", או שטען ולא ציין את המקום האחר, לא יהיה רשאי להביא ראיות - בין עדות עצמו ובין ראיות אחרות - כדי להוכיח טענה כאמור אלא ברשות בית המשפט.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הנאשם לפי סעיף 153 לחזור בו מהודיה בנוכחותו במקום ביצוע העבירה, או לשנות מחובת הראיה שעל התביעה.

153. (א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

חזרה מהודיה [137]

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שישודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות.

154. עובדה שנאשם הודה בה יראוה כמוכחת כלפיו זולת אם ראה בית המשפט שלא לקבל את ההודיה כראיה או שהנאשם חזר בו מן ההודיה לפי סעיף 153.

דין עובדה שהודו בה
[138]

155. (א) נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ומהם הודו בעובדות שיש בהן כדי הרשעתם ומהם שלא הודו בכך, לא יגזור בית המשפט את דינם של הנאשמים שהודו לפני שנסתיים בירור המשפט של הנאשמים שלא הודו; ואולם –

פסק דין של נאשם
שהודה [139]

(1) נאשם שהודה כך, והתובע או הסניגור מודיעים שהוא ייקרא להעיד במשפטם של יתר הנאשמים, לא יעיד אלא לאחר שנגזר דינו;

(2) בנסיבות מיוחדות שירשום בית המשפט רשאי הוא לגזור את דינו של הנאשם שהודה לפני סיום משפטם של האחרים.
(ב) לענין סעיף זה, גזירת דין - לרבות מתן צו מבחן ללא הרשעה או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה.

סימן ה': בירור האשמה

156. לא הודה הנאשם בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באישום או באחד האישומים שבכתב האישום, או שהודה ובית המשפט לא קיבל את הודייתו, תביא התביעה לפני בית המשפט את ראיותיה לעובדות שלא נתקבלה עליהן הודיה, ורשאית היא להקדים להן דברי פתיחה.

פרשת התביעה [140]

157. בגמר ראיותיו יודיע התובע שפרשת התביעה הסתיימה.
158. נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם – בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו – לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה.

סיום פרשת התביעה [141]
זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה [142]

159. לא זוכה הנאשם לפי סעיף 158, רשאי הוא להביא לפני בית המשפט את ראיות ההגנה ורשאי הוא להקדים להן דברי פתיחה.

פרשת ההגנה [143]

160. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, ישאו תחילה את דברי פתיחתם, לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ולאחר מכן יביאו ראיותיהם, לפי אותו סדר, והכל אם לא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר.

סדר הפתיחה והבאת ראיות של נאשמים אחדים

161. (א) הנאשם רשאי לנהוג באחת מאלה:

דבר הנאשם [145]

(1) להעיד כעד ההגנה, ואז יהיה עשוי להיחקר חקירה שכנגד;

(2) להימנע מהעיד.

(ב) בית המשפט יסביר לנאשם כי הוא רשאי לנהוג כאמור בסעיף קטן (א) ואת תוצאות הימנעותו מהעיד כאמור בסעיף 162.

(ג) נאשם שבחר להעיד, יעיד בתחילת ראיותיה של ההגנה; אולם רשאי בית המשפט, לבקשתו, להתיר לו להעיד בשלב אחר של פרשת ההגנה.

162. (א) הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע, אך לא תשמש סיוע לצורך סעיף 11 לחוק לתיקון הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955 או לצורך סעיף 20(ד) לחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות.

שתיקת הנאשם [145א]
(תיקון מס' 47) תשס"ו-2005

(ב) הימנעות הנאשם מהעיד לא תשמש ראיה לחובתו, אם התקבלה חוות דעת מומחה שלפיה הנאשם הוא אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, ובשל מוגבלותו כאמור הוא נמנע מהעיד.

163. נאשם שבחר להעיד, לא יישאל בחקירה שכנגד שאלות בענין הנוגע להרשעותיו הקודמות, מלבד אם העיד על אופיו הטוב או הביא ראיה אחרת לכך, בין בראיותיו ובין בחקירה שכנגד של עדי התביעה.

סייג לחקירת נאשם [146]

164. בגמר ראיותיו יודיע הנאשם שפרשת ההגנה הסתיימה.

סיום פרשת ההגנה [147]
ראיות נוספות מטעם התובע [148]

165. בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפותן מראש, או להוכיח עובדות שהנאשם חזר בו מהודייתו בהן לאחר סיום פרשת התביעה.

166. הביא התובע ראיות נוספות, רשאי הנאשם להביא ראיות לסתור אותן.

סתירת ראיות נוספות [149]
ראיות מטעם בית המשפט [150]

167. סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית המשפט, אם ראה צורך בכך, להורות על הזמנת עד – ואפילו כבר נשמעה עדותו בפני בית המשפט – ועל הבאת ראיות אחרות, אם לבקשת בעלי דין ואם מיזמת בית המשפט.

168. הובאו ראיות לפי סעיף 167, רשאים בעלי הדין, ברשות בית המשפט, להביא ראיות לסתור אותן.

סתירת ראיות מטעם בית-המשפט [151]
סיכומים לענין האשמה [152]

169. בתום הבאת הראיות, או משנתקבלה הודיה בעובדות ולא הובאו ראיות, רשאים התובע ואחריו הנאשם להשמיע את סיכומיהם לענין האשמה.

170. (א) קבע בית המשפט, לפי סעיף 6(א) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, או לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-

נאשם שאינו מסוגל לעמוד בדין [152א-א(ג)]
(תיקון מס' 76) תשע"ז-2017

התפתחותית), תשכ"ט-1969, שנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין, יפסיק את ההליכים נגדו; אולם אם ביקש הסניגור לברר את אשמתו של הנאשם, יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) מצא בית המשפט בתום בירור האשמה, כי לא הוכח שהנאשם ביצע את העבירה, או מצא שהנאשם אינו אשם – שלא מחמת היותו חולה נפש לאו-בר-עונשין – יזכה את הנאשם; לא מצא בית המשפט לזכות את הנאשם, יפסיק את ההליכים נגדו, ורשאי הוא להפסיק גם לפני תום בירור האשמה.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) ניתנת לערעור.

171. הועמד נאשם לדין לפי סעיף 17(ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, רשאי בית המשפט לקבל עדות שניתנה בבירור לפי סעיף 170 בלי לשמוע אותה שנית, אולם בעל דין רשאי לחקור עד חקירה נגדית או חקירה נגדית נוספת והנאשם רשאי לדרוש שעדיו יישמעו שנית; לא ניתן הדבר להיעשות, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

נאשם ששב להיות מסוגל לעמוד בדין [152ד)]

סימן ו': סדר חקירת עדים

172. עד שטרם העיד – פרט לנאשם – לא יהא נוכח בגביית עדותו של עד אחר, אולם עד ששמע עדותו של עד אחר, אינו נפסל לעדות בשל כך בלבד.

עדים יעידו זה שלא בפני זה [153]

173. בית המשפט יזהיר את העד לפני גביית עדותו, וסעיפים 4 ו-5 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), תש"ס-1980, יחולו.

אזהרת עד [154]

174. עד נחקר תחילה בידי בעל הדין שביקש את שמיעת עדותו; אחריו רשאי בעל הדין שכנגד לחקור את העד חקירה שכנגד, ואחריו רשאי בעל הדין שביקש את שמיעת העד לחזור ולחקר חקירה חוזרת; בית המשפט רשאי להרשות לבעל הדין להציג לעד שאלה נוספת גם בתום חקירתו כאמור.

חקירת עד בידי בעלי הדין

175. סיימו בעלי הדין את חקירתם, רשאי בית המשפט לחקור את העד; ורשאי הוא לשאול עד שאלה גם במהלך חקירתו בידי בעלי הדין להבהרת ענין שנתעורר בה.

חקירה בידי בית המשפט [157]

176. חקר בית המשפט עד, רשאים בעלי הדין לחקור את העד חקירה נוספת להבהרת ענין שנתעורר בחקירתו של בית המשפט.

חקירה נוספת בידי בעלי הדין [158]

177. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ולא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר, יהא סדר חקירת העדים כזה:

עדים במשפט של נאשמים אחדים [159]

(1) היה העד עד תביעה – יחקרוהו הנאשמים חקירה שכנגד לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום;

(2) היה העד עד סניגוריה – יחקרוהו חקירה ראשית תחילה הנאשם שביקש שמיעת עדותו ואחר כך יתר הנאשמים לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ובחקירה חוזרת – בהיפוך הסדר האמור.

עד תביעה שלא נקרא להעיד [160]

178. לא קרא התובע לעד שצויין כעד התביעה בכתב האישום, והנאשם קרא לעד להעיד, רשאי בית המשפט להרשות לנאשם לחקור את העד בחקירה ראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.

עד עויין [161]

179. קבע בית המשפט כי עד שקרא לו בעל דין הוא עד עויין לאותו בעל דין – בין מפני שמסר בבית המשפט עדות הסותרת את עדותו בחקירת המשטרה ובין מטעם אחר – רשאי הוא להרשות לבעל הדין לחקור את העד בחקירה הראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.

180. היה לבית המשפט יסוד להניח כי עדו של אחד הנאשמים יעיד לרעת נאשם אחר, רשאי הוא להרשות לנאשם האחר, אם לא חקר את העד חקירה ראשית, לחקור חקירה שכנגד לפני התובע.

זכות חקירה שכנגד במקרים מסויימים [162]

181. נקרא עד להעיד מיזמת בית המשפט לפי סעיף 167 יתן בית המשפט לבעלי הדין הזדמנות לחקור חקירה שכנגד בסדר שיקבע.

עדות מטעם בית המשפט [163]

181א. בתום בירור האשמה יקבע בית המשפט מועד למתן הכרעת דין; המועד יהיה בתוך 30 ימים מיום שמיעת הסיכומים לענין האשמה או מיום הגשתם; נשיא או סגן נשיא של בית המשפט רשאים להאריך את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו; על הארכה כאמור ידווח נשיא או סגן נשיא של בית המשפט לנשיא בית המשפט העליון.

מועד למתן הכרעת דין (תיקון מס' 37) תשס"ג-2002

סימן ז': פסק הדין

182. בתום בירור האשמה יחליט בית המשפט בהחלטה מנומקת בכתב (להלן - הכרעת הדין) על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו; בית המשפט יקרא את הכרעת הדין על נימוקיה בפומבי, יחתום עליה ויסמנה בתאריך הקריאה; בית המשפט רשאי - במקום לקרוא את הכרעת הדין - למסור לנאשם העתק ממנה ולהסביר בפומבי את עיקרי תכנה; זיכה בית המשפט את הנאשם, יודיע דבר הזיכוי בתחילה.
183. על אף האמור בסעיף 182, אם הודיע בית המשפט על זיכוי הנאשם, רשאי הוא -
- (1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום ההודעה;
- (2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדין, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.
184. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.
185. לענין סעיף 184 אין נפקא מינה שהעבירה שנתגלתה אינה בתחום סמכותו העניינית של בית המשפט, אולם אם נתגלתה עבירה שהיא פשע בבית משפט שאינו מוסמך לדון בו, יעביר את הענין לבית משפט מחוזי, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.
186. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה.
187. (א) הרשיע בית המשפט את הנאשם, יביא התובע לענין העונש ראיות בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם, ובדבר החלטות בית המשפט ובית דין לענין ביצוע עבירה על ידו, אף בלא הרשעה, ורשאי הוא גם להביא ראיות אחרות לענין זה.
- (ב) הרשיע בית המשפט נאשם בעבירת מין או בעבירת אלימות, רשאי הוא להורות לעובד ציבור, שמינה לענין זה שר הרווחה והשירותים החברתיים, לערוך ולהגיש לו תסקיר על מצבו של הנפגע בעבירה (להלן - הנפגע), ועל הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מן העבירה.
- (1ב) הרשיע בית משפט נאשם בעבירת אלימות שגרמה למותו של אדם, רשאי הוא להורות לעובד ציבור, שמינה לענין זה שר הרווחה והשירותים החברתיים, לערוך ולהגיש לו תסקיר כאמור יתייחס למצבו של אחד או יותר מבני משפחתו של מי שהעבירה גרמה למותו ולנזק שנגרם לו כתוצאה מן העבירה, או למצבה של משפחתו כיחידה ולנזק שנגרם לה כתוצאה מן העבירה, הכל לפי שיקול דעתו של עובד הציבור.
- (ג) תסקיר לפי סעיף זה יערוך רק אם עורך התסקיר קיבל את הסכמתו של הנפגע לעריכתו.
- (ד) הסכמתם של נפגע שהוא קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים ושל פסול דין המסוגל לתת את הסכמתו, אינן טעונות אישור של אפוטרופוס.
- (ה) בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים או בפסול דין שאינו מסוגל לתת את הסכמתו, ההסכמה לעריכת התסקיר תהיה של אפוטרופוס; היה האפוטרופוס הנאשם או בן זוגו של הנאשם, או סירב האפוטרופוס לתת את הסכמתו וסבר בית המשפט שהסירוב נבע מטעמים שאינם מטובת הקטין או פסול הדין, רשאי בית המשפט לאשר את עריכת התסקיר.
- (ו) שר העבודה והרווחה ימנה לענין סעיף זה, עובד ציבור המיומן לערוך תסקיר כאמור בסעיף קטן (א); בתקופת המינוי לא יערוך עובד הציבור תסקיר לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
- (ז) בסעיף זה -
- "עבירת אלימות" - עבירה לפי סעיפים 201, 202, 203, 203ב, 214(ב), 305, 327, 329, 333, 335, 336 סיפה, 367, 368ב, 368ג, 369, 370, 371, 372, 374, 374א, 375, 376, 376ב, 377א(א), 382(א), 402, 403, 404, 427 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה - חוק העונשין);
- "עבירת אלימות שגרמה למותו של אדם" - עבירה לפי סעיפים 300, 301א,

הכרעת הדין [164]

נימוקים בזיכוי [165]

הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום [166]

הרשעה בעבירה שאינה בתחום הסמכות [167]

הרשעה בעבירות אחדות [168]

ראיות לקביעת העונש (תיקון מס' 8) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 52) תשס"ז-2007

(תיקון מס' 52) תשס"ז-2007

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995

(תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 52) תשס"ז-2007 (תיקון מס' 86) תשע"ט-2019

301, 302 לחוק העונשין ;

"עבירת מין" – עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 352 ;

"עובד ציבור" – עובד מדינה או עובד רשות מקומית.

188. (א) מותר לקבל כראיה לענין סעיף 187, בנוסף לכל דרך אחרת של הוכחה כדין, העתק מהמרשם הפלילי המתנהל בידי המשטרה על החלטות של בית משפט או בית דין הדן בפלילים הנוגעות לנאשם, למעט זיכוי –

דרכי הוכחה [170]
(תיקון מס' 4)
תשמ"ג-1983

(1) כשהדיון מתנהל בפני הנאשם – אם העתק המרשם הפלילי הוגש לבית המשפט והנאשם לא הכחיש את תכנו ;

(2) כשהדיון מתנהל שלא בפני הנאשם – אם נתקיימו שני אלה :

(תיקון מס' 26)
תש"ס-2000

(א) לנאשם או לסניגורו ניתנה הזדמנות סבירה לפני מועד הדיון לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו ;

(ב) בהזמנה למשפט צוין כי אם לא יתייצב הנאשם למשפט, ניתן יהיה לנהוג כאמור בסעיף זה, וכן צוין בהזמנה כי הנאשם וסניגורו זכאים לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו וצוינו המקום והמועדים לעיון ;

על העיון במרשם הפלילי לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סימן ב' לתקנות המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"ו-1986.

(ב) בעבירות מהמנויות בתוספת הראשונה, מותר לקבל כראיה, בתנאים האמורים בסעיף קטן (א), גם העתק מרשימה המתנהלת במשרדו של השר הממונה על ביצוע החוק הקובע את העבירה.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בתקנות לקבוע שינויים בתוספת הראשונה.

(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987

189. סיים התובע הבאת ראיותיו לענין העונש, או שלא הביא ראיות כאלה, רשאי הנאשם לנהוג, לענין העונש, כאמור בסעיף 161 או למסור הודעה בלי להיחקר, וכן רשאי הוא להביא ראיות להקלת העונש.

דברי הנאשם
וראיותיו [171]

190. לפני מתן גזר הדין רשאי בית המשפט, לאחר שנתן לנאשם הזדמנות להשמיע טענותיו בענין, לצוות על בדיקת הנאשם בידי רופא או מומחה אחר ; ורשאי בית המשפט לצוות על חקירות אחרות הנראות לו מועילות לקביעת העונש.

ראיות נוספות
לקביעת העונש [172]

191. העתק התסקיר של קצין מבחן שנתקבל לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ושל תוצאות הבדיקות והחקירות האחרות יימסרו לתובע ולסניגורו של הנאשם, אם יש לו סניגור, ובית המשפט ישמע כל טענה לכתוב בהם ; אולם רשאי בית המשפט לצוות שהעתק כאמור יימסר גם לנאשם, ורשאי בית המשפט, על פי הצעה מנומקת של קצין המבחן או על פי יזמתו הוא, לצוות מטעמים מיוחדים שאין לגלות את תכנם, כולו או מקצתו, לבעלי הדין.

גילוי תסקיר ותוצאות
בדיקות וחקירות [173]

191א. (א) העתק של תסקיר לפי סעיף 187(ב) יימסר לבעלי הדין, ובית המשפט ישמע כל טענה באשר לכתוב בו. בית המשפט רשאי להחליט, מטעמים שבטובת הנפגע, שלא למסור לנאשם את התסקיר או חלק ממנו, ובלבד שהנאשם קיבל תמצית מן המידע העובדתי הכלול בתסקיר, אם לדעת בית המשפט המידע חיוני לניהול ההגנה.

גילוי תסקיר לפי
סעיף 187
(תיקון מס' 18)
תשנ"ה-1995

(ב) בית המשפט רשאי לבקש, ממי שערך את התסקיר, הסבר או השלמה לאמור בו ; נוכח בית המשפט שיש מחלוקת על עובדות שבתסקיר, רשאי הוא להרשות לבעלי הדין להציג שאלות למי שערך את התסקיר, לשם הבהרת העובדה שבמחלוקת.

(ג) נפגע, שלגביו הוכן תסקיר לפי סעיף 187(ב), לא ייקרא להעיד בקשר אליו.

(ד) המגלה מידע מתסקיר שנערך לפי סעיף 187(ב), או המגלה מידע שהגיע אליו עקב עריכת תסקיר כאמור שלא לצורך ההליך המשפטי שבקשר אליו הוא נמסר, או בניגוד להחלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (א), דינו - מאסר ששה חודשים.

192. נסתיימו ההליכים האמורים בסעיפים 187 עד 191, רשאים התובע ואחריו

סיכומים לענין העונש
[174]

הסניגור והנאשם להשמיע את טענותיהם לענין העונש.
192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור.

ביטול הרשעה
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 69)
תשע"ה-2014

193. בתום הטענות לענין העונש יגזור בית המשפט את דינו של הנאשם; בית המשפט יקרא את גזר הדין בפומבי, יחתום עליו ויסמנו בתאריך קריאתו.

גזר הדין [175]
(תיקון מס' 93 –
הוראת שעה)
תשפ"ד-2023

194. אין בהוראות סימן זה כדי למעט מהוראות כל דין המתיר שלא להרשיע נאשם אף אם הוכחה אשמתו, או שלא להטיל עליו עונש אף אם הורשע.

שמירת דינים [176]

195. הכרעת הדין וגזר הדין מהווים יחד את פסק הדין.

פסק הדין [177]

196. בתום קריאת גזר הדין יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערער על פסק הדין ויודיע לו על המועד להגשת הערעור.

הסברה על זכות
ערעור [178]

פרק ו': ערעור

197. בפרק זה, לגבי ערעור נוסף, "הערכאה הקודמת" - לרבות הערכאה שעליה היה הערעור הראשון.

פירושים [201]

198. ערעור, בין של הנאשם ובין של התובע, יהיה בהגשת הודעת ערעור מנומקת לבית המשפט שלפניו מערערים (בפרק זה - בית המשפט), אם במישרין ואם באמצעות בית המשפט שעל פסק דינו מוגש הערעור.

הגשת ערעור [179]
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987

199. התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין, ואם ניתנה הכרעת הדין ללא נימוקים – מיום מתן הנימוקים; היתה דרושה רשות לערער, תוגש בקשת הרשות תוך אותה תקופה, והודעת הערעור תוגש תוך שלושים ימים מיום מתן הרשות.

תקופת ערעור [180]

200. ניתנו פסק הדין, נימוקיו או הרשות לערעור לא בפני הנאשם, יתחילו התקופות האמורות בסעיף 199 לגבי הנאשם, מיום שהומצאו לו.

תקופת ערעור כשפטק
הדין ניתן שלא בפני
הנאשם [181]

201. בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200.

הארכת מועדים [182]
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

202. פסק דין המטיל עונש מוות יהא נדון בערעור אף אם הנאשם לא ערער עליו.

ערעור אוטומטי [183]

203. הודעת ערעור תפרט את נימוקיו, ואולם, לא ניתנו בהודעה נימוקים או לא פורטו במידה מספקת, רשאי רשם בית המשפט להורות למערער להגיש נימוקים, או נימוקים מפורטים יותר, במועד שיקבע; לא מילא המערער אחר הוראת הרשם, רשאי בית המשפט, בתחילת הדיון בערעור, לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

נימוקי ערעור [184]
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987

204. המערער רשאי בכל שלב של הערעור, ברשות בית המשפט, לתקן את הודעת הערעור או את נימוקיו.

תיקון הודעת ערעור
ונימוקיו [185]

205. בית המשפט רשאי לדון בבקשת רשות לערער כאילו היתה הודעת ערעור.

דיון לפי בקשת רשות
[186]
חזרה מערעור [187]

206. מערער רשאי לחזור בו מערעורו, אולם משנסתיימו טענות בעלי הדין לא יחזור בו אלא ברשות בית המשפט.

איחוד ערעורים [188]

207. ערעורים על פסק דין שהגישו יותר מבעל דין אחד, יאוחדו ויידונו כאחד, אולם רשאי בית המשפט לדון בהם בנפרד.

208. הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין; אולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית המשפט לדון בערעור לא בפניו, או, אם המערער הוא שלא התייצב – לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

דיון בפני בעלי הדין
[189]
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987

208א. (א) נדחה ערעורו של נאשם בשל אי-התייצבותו יבטל בית המשפט את ההחלטה על דחיית הערעור וישמע את הערעור אם נוכח, על פי בקשת המערער, כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

ביטול דחיית הערעור
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

(ב) בקשה לפי סעיף זה תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שהחלטת הדחיה הודעה למערער או תוך מועד מאוחר יותר שהסכים לו בית המשפט.

209. בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת רשאי בעל דין לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדיון; הוראות סעיפים 146 עד 148 יחולו, בשינויים המחוייבים, על טענת פסלות לפי סעיף זה.

טענת פסלות שופט
בערעור [189א]

210. (א) בערעור יטען תחילה המערער ואחריו המשיב, ואחריו רשאי המערער לטעון בתשובה לטענות המשיב.

סדר הטענות בערעור
[190]

(ב) באיחוד ערעורים של נאשם ושל תובע יטען תחילה הנאשם, זולת אם הורה בית המשפט על דרך אחרת; באיחוד ערעוריהם של נאשמים אחדים יקבע בית המשפט את סדר הטענות ביניהם.

(ג) יכול בית המשפט להרשות לכל אחד מבעלי הדיון להוסיף לטעון או להשיב על טענות בעל דין אחר.

(ד) נתבקש בית המשפט להחליט בענין ענשו של נאשם, רשאים לעולם סניגורו ואחריו הנאשם לטעון אחרונה לפני סיום הדיון.

211. בית המשפט רשאי, אם היה סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לגבות ראיות או להורות לערכאה הקודמת לגבות ראיות שיורה.

גביית ראיות [191]

212. בית המשפט רשאי להסיק מחומר הראיות שהיה לפני הערכאה הקודמת או לפני מסקנות שונות משהסיקה הערכאה הקודמת או לקבוע כי אין בו יסוד למסקנותיה.

שינוי במסקנות [192]

213. בית המשפט רשאי, בפסק דינו, לעשות אחת מאלה:

סמכות בית המשפט
שלערוור [193]
(תיקון מס' 77)
תשע"ז-2017

(1) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של הערכאה הקודמת או לבטלו וליתן אחר במקומו, או להחזיר את המשפט עם הוראות לערכאה הקודמת; קיבל בית המשפט את הערעור כאמור, רשאי הוא להטיל על הנאשם כל עונש הערכאה הקודמת היתה מוסמכת להטיל, בין אם הנאשם החל לשאת את העונש שהטילה עליו הערכאה הקודמת או סיים לשאתו, ובין אם לאו;

(2) לדחות את הערעור;

(3) ליתן בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שהערכאה הקודמת היתה מוסמכת לתתה.

214. הוחזר המשפט לערכאה הקודמת, רשאית היא, בכפוף להוראות בית המשפט שלערוור, להיזקק לראיות שגבתה מלכתחילה בלי לגבותן שנית.

ראיות במשפט
שהוחזר [194]

215. בית המשפט רשאי לדחות ערעור אף אם קיבל טענה שנטענה, אם היה סבור כי לא נגרם עיוות דין.

דחיית ערעור על אף
טענה שנתקבלה [195]

216. בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם היא שונה מזו שהורשע בה בערכאה הקודמת, ואף אם אותן עובדות לא נטענו בערכאה הקודמת, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.

הרשעה בעבירה שונה
[196]

217. בית המשפט לא יגדיל עונש שהוטל על נאשם, אלא אם הוגש ערעור על קולת העונש.

תנאי להגדלת העונש
[197]

218. בית המשפט יקרא את פסק הדין על נימוקיו בפומבי, יחתום עליו ויסמן תאריך קריאתו; בית המשפט רשאי, במקום לקרוא את פסק הדין, למסור לנאשם העתק ממנו ולהסביר בפומבי את עיקרי תוכנו; זיכה בית המשפט את הנאשם או דחה ערעור על זיכויו, יודיע על כך בתחילת פסק דינו, ורשאי הוא –

קריאת פסק דין
בערעור [198]
ת"ט תשמ"ב-1982

(1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום קריאתו;

(2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדיון, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.

219. בתום קריאת פסק דין בערעור שיש עליו ערעור נוסף, יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערעור הנוסף ויודיע לו על המועדים הקבועים לכך.

הסברת זכות הערעור
[199]

220. נוסף על האמור בפרק זה רשאי בית המשפט לתת כל הוראה שהערכאה הקודמת מוסמכת לתתה על פי כל דין, בתיאומים לפי הענין.

מתן הוראות אחרות
[200] [תשל"ה 218]

פרק ו'1: בתי משפט קהילתיים – הוראת שעה

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

סימן א': מטרה והגדרות

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220א. מטרת ההליך בבית המשפט הקהילתי היא להביא לשיקום הנאשם בקהילה ולסייע בטיפול בבעיות שברקע ביצוע העבירה בפיקוח הדוק של בית משפט קהילתי כתחליף למאסר בפועל, אם הנאשם סיים בהצלחה את ההליך, ובשיתוף פעולה של בעלי התפקידים בהליך הפלילי והקהילה.

מטרה – פרק ו'1
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220ב. בפרק זה –

הגדרות – פרק ו'1
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

"בית משפט קהילתי" – בית משפט שהוסמך לפי סעיף 220ד;

"ועדת ההיגוי" – ועדת ההיגוי הארצית שהוקמה לפי סעיף 220יז;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996;

"מחוז שיפוט" – כפי שנקבע לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט;

"קצין מבחן" ו"קצין מבחן ראשי למבוגרים" – קצין מבחן למבוגרים וקצין מבחן ראשי למבוגרים כמשמעותם לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969;

"שופט קהילתי" – שופט שמונה לפי הוראות סעיף 220טו;

"תסקיר התאמה" – כאמור בסעיף 220ה;

"תסקיר לעונש" – כמשמעותו בסעיף 37 לחוק העונשין;

"תסקיר מעצר" – כמשמעותו בסעיף 21א לחוק המעצרים;

"תסקיר קהילתי" – כאמור בסעיף 220ט.

סימן ב': העברה לדיון בבית משפט קהילתי

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220ג. (א) שופט בית משפט שלום רשאי, בכל עת שלאחר הגשת כתב הרישום ולפני גזר הדין, להורות כי עניינו של נאשם בעבירה כאמור בסעיף 220ז יהיה נידון בבית משפט קהילתי שהוסמך באותו בית משפט ושמקום מגוריו של הנאשם הוא באזור שיפוט או בסמוך אליו.

העברת עניינו של
נאשם לדיון בבית
משפט קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(ב) על אף האמור בסעיף 49 לחוק בתי המשפט, שופט בית משפט שלום רשאי להורות כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט שלום אחר באותו מחוז שיפוט שהוסמך כבית משפט קהילתי ושמקום מגוריו של הנאשם הוא באזור שיפוט או בסמוך אליו, ובלבד שקיבל לכך את אישורו של נשיא בית משפט השלום שבאותו מחוז או של סגן נשיא בית משפט השלום שהוא הסמיך לכך.

(ג) על אף האמור בסעיף 49 לחוק בתי המשפט, בסעיף קטן (ב) ובסעיף 220ד(א)(4), נשיא בתי המשפט הקהילתיים רשאי להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי באותו מחוז אף אם מקום מגוריו של הנאשם אינו באזור שיפוט או בסמוך אליו.

(ד) שופט רשאי להורות כאמור בסעיף זה בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או קצין מבחן.

220ד. (א) לא יורה שופט בבית משפט שלום כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי (בפרק זה – העברת דיון), אלא אם כן מצא, לאחר שקיים דיון על כך בנוכחות בעלי הדין ולאחר שעיין בתסקיר ההתאמה שהורה על הגשתו, כי מתקיימים תנאים אלה וכי עניינו של הנאשם מתאים להידון בבית משפט קהילתי:

תנאים להעברת דיון
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(1) הנאשם בגיר;

(2) הנאשם מיוצג בידי סניגור;

- (3) הנאשם מכיר במעורבותו באירוע, מבין את מהות ההליך הקהילתי, לרבות האמור בסעיף 220(ג), ומסכים להשתתף בו ;
- (4) הוסמך בית משפט קהילתי באזור השיפוט שמקום מגוריו של הנאשם נמצא בו כאמור בצו לפי סעיף 220ד ; הוראה זו תעמוד בתוקפה עד יום ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025) ;
- (5) יש סיכון שהנאשם יבצע עבירות נוספות, בשים לב לבעיות שברקע ביצוע העבירה ;
- (6) התובע הודיע כי העונש המתאים לנאשם לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אם יורשע ואם לא ישתתף בתוכנית שיקום, כולל מאסר בפועל ואינו כולל עונש מאסר שירוצה בעבודת שירות, שניתן להניח כי לו יוטל על הנאשם, הוא יימצא מתאים לו בחוות דעת מטעם הממונה לפי סעיף 51(ב)(1) לחוק העונשין ;
- (7) לא התקיים בעניינו של הנאשם הליך לבירור אשמה ;
- (8) התובע הודיע כי אם הנאשם יעמוד בהצלחה בתוכנית השיקום, הוא לא יבקש מבית המשפט להטיל על הנאשם, אם יורשע, עונש של מאסר בפועל ;
- (9) התובע לא הודיע כי יש מניעה להעברת הדיון בעניינו של הנאשם לבית המשפט הקהילתי מטעמים של שלום הציבור וביטחונו או בשל אישומים אחרים המתנהלים נגד הנאשם או צפויים להתנהל נגדו ; בית המשפט רשאי לקבל הסברים בעניין זה מהתובע בהיעדר הנאשם וסניגורו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שופט בית משפט שלום רשאי להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי עניינו של נאשם יהיה נידון בבית משפט קהילתי, אף אם לא התקיים תנאי מהתנאים שבסעיף קטן (א)(5) עד (9) ; לא התקיימו התנאים שבסעיף קטן (א)(8) ו-(9) – יובא עניינו של הנאשם גם לפני שופט קהילתי שידון בדבר התאמת העניין לדיון בבית משפט קהילתי.

220ה. (א) שופט בית משפט שלום רשאי, בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או קצין מבחן, ובשים לב לתנאים שבסעיף 220ד(א)(1) עד (7) להורות לקצין מבחן להגיש תסקיר לבדיקת התאמתו של נאשם בעבירה לדיון בבית משפט קהילתי.

(ב) הורה בית משפט על הגשת תסקיר התאמה לנאשם שניתנה לגביו גם הוראה להגשת תסקיר מעצר או תסקיר לעונש, יגיש קצין המבחן את המלצתו בנוגע להתאמה, במסגרת תסקיר המעצר או תסקיר העונש, לפי העניין ; קצין מבחן רשאי להתייחס בתסקיר מעצר או בתסקיר לעונש להתאמת נאשם להליך בבית משפט קהילתי אף מיוזמתו.

תסקיר התאמה
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

סימן ג' : ההליך בבית משפט קהילתי

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220ו. הליך פלילי בבית משפט קהילתי יתנהל בהתאם להוראות חוק זה, בכפוף להוראות פרק זה.

תחולת הוראות החוק על
הליך המתנהל בבית
משפט קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220ז. (א) בית משפט קהילתי ידון בעבירות לפי סעיף 51(א)(1) לחוק בתי המשפט, שהדיון בהן הועבר אליו לפי הוראות סעיף 220ג.

סמכות הדיון בבית
משפט קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית משפט קהילתי לא ידון בעבירות המנויות בתוספת השמינית אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו ; שר המשפטים, לאחר התייעצות עם ועדת ההיגוי ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השמינית.

(ג) בית משפט קהילתי לא ידון בטענות מקדמיות לפי סעיף 149 ולא יקיים דיון שבו מובאות ראיות לבירור האשמה לפי סימן ה' לפרק ה'.

220ח. (א) הועבר עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי לפי הוראות סעיף

דיון בבקשה למעצר
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220ג, ידון בית משפט קהילתי, במידת האפשר, גם בבקשה המוגשת לפי חוק המעצרים למעצרו או לשחרורו של נאשם, לרבות בקשה לעיון חוזר, ובלבד שהבקשה הוגשה לגבי אותו כתב אישום שנדון לפני בית המשפט הקהילתי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית משפט קהילתי רשאי לדון בבקשה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם הוגשה לגבי כתבי אישום שאינם נדונים לפני בית המשפט הקהילתי, ובלבד שהצדדים הסכימו לכך.

220ט. הועבר עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי לפי הוראות סעיף 220ג, יורה שופט קהילתי לקצין מבחן על הכנת תסקיר קהילתי שיתייחס, בין השאר, לבעיות שברקע ביצוע העבירה וכן לגיבוש תוכנית שיקום לנאשם.

תסקיר קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220י. על תסקירים המוגשים בהליך בבית משפט קהילתי יחולו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

גילוי תסקירים
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220יא. בית משפט קהילתי מוסמך לקיים ישיבת הכנה לקראת דיון לפניו, בלא נוכחות הנאשם, ובלבד שסניגורו הוזמן לישיבה ובית המשפט יידע את הנאשם על סמכותו לקיים ישיבות הכנה כאמור טרם הדיונים לפניו.

ישיבת הכנה
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220יב. (א) הדיון לפני בית משפט קהילתי יחל עם העברת עניינו של הנאשם לבית המשפט הקהילתי ויסתיים במועד מתן גזר הדין או העברת עניינו של הנאשם לדיון בבית משפט השלום בהתאם להוראות סעיף 220ג.

ההליך לפני בית
המשפט הקהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(ב) ההליך בבית המשפט הקהילתי יכלול דיוני מעקב שבמסגרתם תגובש תוכנית שיקום לנאשם, ויתקיימו בבית המשפט ליווי ופיקוח הדוק על התקדמותה.

220יג. (א) שופט קהילתי יעביר את עניינו של נאשם לדיון בבית משפט שלום שאינו בית משפט קהילתי, למותב שלא דן בהליך הקהילתי בעניינו של הנאשם, אם התקיים אחד מאלה:

העברת עניינו של נאשם
לדיון בבית משפט שלום
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(1) השופט מצא כי יש טעמים שבשלהם אין להמשיך לדון בעניינו של הנאשם בבית המשפט הקהילתי וטרם הוגש תסקיר קהילתי;

(2) הנאשם לא הודה בביצוע העבירות שבכתב האישום בחלוף 60 ימים ממועד קבלת תסקיר קהילתי; ואולם, מצא השופט כי מתקיימים טעמים מיוחדים שלא להעביר את הדיון כאמור, רשאי הוא להאריך את המועד למתן ההודאה;

(3) השופט מצא כי יש לקיים דיון בטענות מקדמיות לפי סעיף 149 או דיון שבו מובאות ראיות לבירור האשמה לפי סימן ה' לפרק ה'.

(ב) הועבר הדיון לבית משפט שלום שאינו בית משפט קהילתי, לא יועברו

אליו –

(1) פרוטוקול הדיון שהתנהל בבית המשפט הקהילתי, והוא לא יישמש ראיה בכל הליך משפטי אחר;

(2) תסקירים שהוגשו לבית המשפט הקהילתי, והם לא יישמשו תסקיר לעונש או תסקיר מעצר.

(ג) מצא שופט קהילתי כי אין להמשיך לדון בעניינו של נאשם בבית המשפט קהילתי לאחר שהוגש תסקיר קהילתי והנאשם הודה בביצוע העבירות שבכתב הרישום, ייתן השופט הקהילתי הכרעת דין בעניינו של הנאשם ויגזור את דינו.

סימן ד': הסמכת בתי משפט קהילתיים ומינוי שופטים קהילתיים

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220יד. שר המשפטים רשאי, בצו, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט קהילתי ולקבוע את מקום מושבו ואזור שיפוטו.

הסמכה וקביעת מקום
מושב ואזור שיפוט
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220טו. (א) נשיא בית המשפט העליון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי למנות שופטים מקרב שופטי בית משפט השלום שידונו בבית משפט קהילתי, ובלבד ששופטים כאמור יעברו הכשרה מתאימה לשמש כשופטים קהילתיים.
(ב) כשיר להתמנות לשופט קהילתי מי שהוא בעל ידע וניסיון מתאימים.

מינוי שופט קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220טו. על אף האמור בסעיף 9 לחוק בתי המשפט, נשיא בית המשפט העליון רשאי למנות, בהסכמת שר המשפטים, שופט מקרב שופטי בתי משפט השלום, לרבות מי שכהן כנשיא בתי משפט השלום, לנשיא בתי המשפט הקהילתיים, לתקופה של שבע שנים מיום המינוי.

נשיא בתי המשפט
הקהילתיים
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

סימן ה': ועדת ההיגוי ובעלי תפקידים בהליך הקהילתי

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220יז. (א) מוקמת בזה ועדת היגוי ארצית לעניין בתי המשפט הקהילתיים, ואלו חבריה:

ועדת היגוי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

- (1) נשיא בתי המשפט הקהילתיים, והוא יהיה יושב הראש;
 - (2) הסניגור הציבורי הארצי או מי מטעמו;
 - (3) משנה לפרקליט המדינה או מי מטעמו;
 - (4) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה או מי מטעמו;
 - (5) ראש חטיבת התביעות במשטרת ישראל או מי מטעמו;
 - (6) קצין מבחן ראשי למבוגרים או מי מטעמו;
 - (7) מנהל בתי המשפט או מי מטעמו;
 - (8) ראש מינהל במשרד הרווחה והביטחון החברתי או מי מטעמו;
 - (9) ראש לשכת עורכי הדין או מי מטעמו;
 - (10) נציג ארגון העוסק במחקר ופיתוח שימנה שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, לתקופה שיקבע.
- (ב) תפקידי ועדת ההיגוי הם:
- (1) ללוות את פעילותם של בתי המשפט הקהילתיים ולסייע בתיאום בין בעלי התפקידים המשתתפים בהליך הקהילתי (בסימן זה – צוות בית המשפט הקהילתי);
 - (2) לסייע בגיבוש מדיניות משותפת בתחום הפעילות של בתי המשפט הקהילתיים והטמעתה.
- (ג) ועדת ההיגוי תתכנס אחת לרבעון לכל הפחות, ותדווח לנשיא בית המשפט העליון ולשר המשפטים אחת לשנה על פעילותה.

220יח. (א) לכל מחוז שיפוט ימונה רכז בית משפט קהילתי, אחד או יותר, שיהיה עורך דין ועובד המדינה, ותפקידו יהיה, בין השאר, לרכז, לתאם ולפתח את העבודה המשותפת של צוות בית המשפט הקהילתי, ולמסד ולקיים את הקשר בין בית המשפט הקהילתי ובין הקהילה.

רכז בית משפט קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(ב) רכז בית משפט קהילתי יהיה רשאי לעיין בתסקירים המוגשים לפי הוראות פרק זה לבית המשפט הקהילתי שהוא פועל בו, ויחולו עליו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

220יט. (א) צוות בית משפט קהילתי יכלול עובד סוציאלי קהילתי, אחד או יותר, ותפקידו יהיה, בין השאר, לקדם ולסייע במתן המענים בשירותי הרווחה הקהילתיים לנאשמים המשתתפים בתוכנית השיקום של בית המשפט הקהילתי, ובכלל זה בהיבטים של התנדבות, תעסוקה, תרבות פנאי ומיצוי זכויות.

עובד סוציאלי קהילתי
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

(ב) עובד סוציאלי קהילתי יהיה רשאי לעיין בתסקירים המוגשים לפי הוראות פרק זה לבית המשפט הקהילתי שהוא פועל בו, ויחולו עליו הוראות כל דין החל על שמירת סודיות וחיסיון של תסקיר.

סימן ו': תוקף ומעקב אחר יישום הוראות

(תיקון מס' 92 –
הוראת שעה)
תשפ"ב-2022

220. הוראות פרק זה יעמדו בתוקפן חמש שנים מיום ד' באב התשפ"ב 1) (באוגוסט 2022) (בפרק זה – תקופת הוראת השעה).

תוקף – פרק ו'
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

220. לשם בחינת יישומן והשפעתן של הוראות פרק זה, תערוך הנהלת בתי המשפט מחקר, שממצאיו יוגשו לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; שר המשפטים ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בחודש ינואר 2025 ובתום תקופת הוראת השעה על יישום הוראות פרק זה ועל ממצאי המחקר האמור, פריסת בתי המשפט הקהילתיים, מספר הנאשמים שהחלו בהליך בבית המשפט הקהילתי ומספר הנאשמים שסיימו בהצלחה את ההליך בבית המשפט הקהילתי.

דיווח לכנסת ומחקר
מלווה
(תיקון מס' 92 – הוראת
שעה) תשפ"ב-2022

פרק ז': סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס

221. (א) שר המשפטים רשאי לקבוע שעבירה על הוראה פלונית, שאיננה פשע, היא עבירת קנס, דרך כלל או בתנאים או בסייגים שקבע; היתה העבירה קבועה בחוק, או על פי חוק, ששר אחר ממונה על ביצועו, תהיה קביעת שר המשפטים טעונה הסכמת אותו שר (להלן – השר הממונה).

קביעת עבירות קנס
[201א]

(ב) קבע שר המשפטים שעבירה פלונית היא עבירת קנס, יקבע את שיעור הקנס, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה חוזרת או נוספת או לעבירה נמשכת שעבר אותו אדם או בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, ובלבד ששיעור קנס לא יעלה על השיעור שנקבע לו בחיקוק הקובע את העבירה או על 730 שקלים חדשים לגבי עבירה ראשונה ועל 1,400 שקלים חדשים לגבי עבירה חוזרת או נוספת, לפי הסכום הנמוך יותר.

ת"ט תשמ"ב-1982
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010
צו תש"ע-2010

(1א) אין בקביעת עבירה כעבירת קנס או בקביעת גובה הקנס על עבירה כאמור, כדי לשנות את סיווג העבירה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין.

(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(ג) הוסמך שר בחוק אחר לקבוע עבירה כעבירת קנס, טעונה קביעתו הסכמת שר המשפטים והסמכויות הנתונות לשר המשפטים לקבוע תנאים וסייגים כאמור בסעיף קטן (א), ושיעורי קנס שונים כאמור בסעיף קטן (ב), יהיו נתונות לאותו שר.

(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס וכן קביעת תנאים וסייגים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) טעונה אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

222. (בוטל).

(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

222. נקבע לעבירת קנס, קנס בשל עבירה נמשכת, לא יוטל הקנס, אלא אם כן צורפה להודעת תשלום הקנס לפי סעיף 228, התראה ולפיה אם לא תתוקן ההפרה עד המועד שנקבע בה, יוטל על הנקנס קנס בשל עבירה נמשכת; בהתראה יצוין גובה הקנס הצפוי בשל עבירה נמשכת; לא יוטל קנס בשל עבירת קנס נמשכת, אלא בשל תקופה המאוחרת למועד הקבוע בהתראה.

עבירת קנס נמשכת
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

223. (בוטל).

(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

224. (בוטל).

(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

225. (בוטל).

(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

225. (א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27 לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

מועדי המצאה
בעבירות קנס
(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

(1א) היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א או 27א1 לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בענינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 71)
תשע"ה-2015
(תיקון מס' 134)
תשפ"ד-2024

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2);

(2) שישה חודשים ממועד ביצוע העבירה, אם היה הרכב רכב חדש או רכב מסוג שקבע שר התחבורה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(2א) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) שבסעיף קטן (1א), הוכיח בעל הרכב כי לא חלה עליו אחריות פלילית לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה או הודעת תשלום קנס אם לא עברה שנה מיום ביצוע העבירה או אם לא חלפו שלושה חודשים מהמועד שבו הוכיח בעל הרכב כי לא חלה עליו אחריות כאמור, לפי המאוחר, ובלבד שלא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 134)
תשפ"ד-2024

(3א) בסעיף זה,

(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 134)
תשפ"ד-2024

"רכב חדש" – רכב שרישיון הרכב ניתן עליו לראשונה בידי מי שרשות הרישוי, כהגדרתה בפקודת התעבורה, הסמיכה אותו לכך, ולא חלפו 30 ימים ממועד ביצוע עסקה המחייבת לרשום את הרכב ואת פרטי בעליו ברשות הרישוי; "בעל הרכב" – לרבות מחזיק כמשמעותו בסעיף 27ב לפקודת התעבורה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע הגשת כתב אישום נגד מי שביקש להישפט לפי סעיף 229, אף אם עברו המועדים הקבועים בסעיף קטן (א).

(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996

226. בהליכים לפי פרק זה לא יחול חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971, למעט פרק ה' שבו.

אי תחולת חוק הנוער
[1201]

227. הסמכות לפי סעיף 221א) לא תחול לגבי עבירות שחוק אחר מסמך לקבען כעבירות קנס, אולם שאר הוראות פרק ז' יחולו על עבירות כאלה.

תחולה [1201]
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995

228. (א) עבירת קנס היא עבירה של ברירת משפט ויחולו עליה הוראות סעיף זה וסעיפים 229 עד 230.

ברירת משפט
(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017
(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

(ב) היה לשוטר או למי שהשר לביטחון הפנים או השר הממונה הסמיכו לכך, או לעובד רשות מקומית שראש הרשות המקומית הסמיכו לכך, לפי העניין, יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס; ההודעה תהיה בטופס שנקבע ויפורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה.

(ג) היה למי שרשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף קטן (ב) יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות שתובע הודיע כי הן מחייבות בירור המשפט, לא ימסור הודעת תשלום קנס, אלא הזמנה למשפט.

היתה העבירה עבירת תעבורה והיה למי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 29 לפקודת התעבורה, לא ימסור הודעת תשלום קנס אלא הזמנה למשפט.

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסיבות העבירה מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב).

(תיקון מס' 78)
תשע"ז-2017

229. (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצויין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:

תשלום הקנס
(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996

(1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת

(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, ובעל הרכב מבקש להוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו, בעת ביצוע העבירה, או למי מסר את החזקה ברכב, כאמור בסעיף 27 לפקודת התעבורה – אם הגיש לתובע את הבקשה לביטול בתוך תשעים ימים מיום ההמצאה; החלטת התובע בבקשה לפי פסקה זו סופית, ואולם רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט;

(2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה.

מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בענין הביטול.

(ב) לא שילם אדם את הקנס במועד ולא הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה, יתווספו על הקנס תוספת פיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים כאמור בסעיף 67 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; גביית הקנס תיעשה כאמור בסעיפים 68 ו-70 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וסעיף 69 לאותו חוק לא יחול.

(ג) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח כי לא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, או אם היה סבור שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להמשך קיום ההליכים; התובע יערוך רישום של הודעת תשלום קנס שביטל וינמק את החלטתו; לענין סעיף קטן זה, "תובע" – כמשמעותו בסעיף 12, אם הוסמך במיוחד לענין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) החליט התובע שלא לבטל את הודעת תשלום הקנס, ימציא למבקש הודעה על כך ואולם הוראות סעיף קטן (ב) יחולו כאילו לא הוגשה הבקשה לביטול לתובע.

(ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגיש במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.

(ו) מי שלא הודיע כאמור בסעיף קטן (א) שברצונו להישפט ולא שילם במועד את הקנס, רשאי תובע לפטור אותו, על פי בקשתו, מתשלום של תוספת הפיגור, הריבית השקלית או דמי הפיגורים לפי סעיף קטן (א), כולם או מקצתם, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי-תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פטור כאמור.

(ז) בקשה לפי סעיף קטן (ו), תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. התובע רשאי להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד והחלטתו אינה ניתנת לערעור.

(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230.

(1) בוטלה הודעת תשלום קנס לאחר שהקנס שולם, יוחזר סכום הקנס ששולם.

(2) לא שילם אדם את הקנס, חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הודעת תשלום קנס או להודעה על בקשה להישפט לפי סעיף קטן (א), ולא הוגשו בקשות כאמור או הוגשה בזמן בקשה לביטול הודעת תשלום קנס ונדחתה, יראו אותו, בתום המועדים הקבועים בסעיף קטן (א) להגשת בקשות אלה, כאילו הורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס, ואולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם שבקשתו לביטול הודעת תשלום קנס הוגשה שלא במועד אך התובע דן בה מכוח סמכותו לפי סעיף קטן (ה) וביטל את הודעת תשלום הקנס, או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה.

229. קנס בשל עבירת קנס, שהטיל מפקח שהוא עובד רשות מקומית או שהוטל בבית משפט לעניינים מקומיים או בבית משפט אחר עקב הפעלת סמכותו של עובד הרשות המקומית, ישולם לקופת הרשות המקומית.

(תיקון מס' 32)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 95)
תשפ"ד-2024

(תיקון מס' 82)
תשע"ח-2018

(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 32)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 95)
תשפ"ד-2024

(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

(תיקון מס' 23)
תשנ"ו-1996

(תיקון מס' 32)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

ייעוד קנסות לרשות
מקומית
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

הזמנה למשפט
[201 ח (ו)]
(תיקון מס' 7)
תשנ"ז-1987
(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 60)
תש"ע-2010

230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

פרק ז'1: (פקע)

(תיקון מס' 84 –
הוראת שעה)
תשע"ח-2018

230א. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ב. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ג. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ד. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ה. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ו. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ז. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ח. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230ט. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018
230י. (פקע).	(תיקון מס' 84 – הוראת שעה) תשע"ח-2018

פרק ח': הוראות שונות

עיכוב הליכים [202]

231. (א) בכל עת שלאחר הגשת כתב אישום ולפני הכרעת הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור יפסיק בית המשפט את ההליכים באותו משפט.
(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול את סמכותו לעכב הליכי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, כמפורט להלן:

(תיקון מס' 41)
תשס"ד-2004

- (1) למשנה ליועץ המשפטי לממשלה;
 - (2) לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים להלן, למעט באישום שהוגש בידי תובע כאמור בסעיף 12(א)(1)(א):
 - (א) פרקליט המדינה או משנה לפרקליט המדינה;
 - (ב) פרקליט שמונה כמנהל התחום לעיכובי הליכים בפרקליטות המדינה – באישום בעבירת עוון או חטא;
 - (ג) פרקליט שמונה כמנהל היחידה האחראית על אכיפת דיני התכנון, הבניה והמקרקעין בפרקליטות המדינה או פרקליט בדרגת ממונה לפחות – באישום בעבירה בתחום דיני התכנון, הבניה והמקרקעין;
 - (ד) מנהל המחלקה הפיסקלית בפרקליטות המדינה – באישום בעבירת מס, לרבות אישום בעבירה הנלווית לעבירת מס; לענין זה –
- "עבירת מס" – עבירה לפי פקודת המכס; פקודת מס הכנסה;

חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952; חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961; חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963; חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; חוק היטלי סחר, התשנ"א-1991;
"עבירה נלווית" – עבירה מסוג חטא או עוון, שנעברה במהלך ביצוע עבירת המס או בקשר אליה.

232. עוכבו הליכים לפי סעיף 231 רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה בכתב לבית המשפט, לחדשם כל עוד לא עברו מיום עיכובם, בפשע – חמש שנים, ובעוון – שנה; הוגשה הודעה כאמור, יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני ההפסקה; עוכבו ההליכים בשניה לא יחודשו עוד.

חידוש הליכים [203]

233. כל עוד לא הוחל בגביית ראיות רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו; הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט, רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

המשך משפט בפני שופט אחר [204]

234. הוראות סעיף 233 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם כשהורכב בית המשפט משלושה שופטים או יותר.

שינוי בהרכב חבר השופטים [205]

235. מקום שבו בית המשפט דן בשלושה שופטים או יותר, כל סמכות הנתונה לפי חוק זה לבית המשפט - לרבות סמכות לעשות פעולה שבית המשפט נדרש לעשותה - תהיה, כל עוד לא הורכב בית המשפט, בידי כל שופט של אותו בית משפט, ומשהורכב, בשעה שבית המשפט אינו יושב בדין, בידי אב בית הדין או בידי שופט מבין שופטי ההרכב שאב בית הדין קבע לכך, פעולה לפי סעיפים 15, 83, 105(א), 135, 140, 143, 145 ו-219 תיעשה בידי אב בית הדין או בידי שופט מבין שופטי ההרכב שאב בית הדין קבע לכך גם כשבית המשפט יושב בדין.

סמכות שופט ואב בית דין [206]
(תיקון מס' 61)
תש"ע-2010

236. נפטר אדם ייפסק כל הליך פלילי נגדו.

מות הנאשם [207]

237. (א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:

המצאת מסמכים [209]

(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו - לידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים, ובתאגיד ובחבר בני-אדם - במסירה במשרדו הרשום או לידי אדם המורשה כדין לייצגו;

(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.

(ב) מסירת המסמך לידי סניגור הנאשם, או מסירתו במשרד הסניגור לידי פקידו, וכן משלוח מכתב רשום עם אישור מסירה לפי מען משרדו, כמוה כהמצאה לנאשם, זולת אם הודיע הסניגור לבית המשפט, תוך חמישה ימים, כי אין ביכולתו להביא את המסמך לידיעת הנאשם.

(ג) נוכח בית המשפט כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את המסמך או המכתב, או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט לראות את המסמך כאילו הומצא כדין.

(ד) נוכח בית המשפט שאי אפשר להמציא את המסמך כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להורות על המצאתו באחת הדרכים האלה:

(1) בהדבקת עותק שלו במקום הנראה לעין בבנין בית המשפט, וכן בבית שבו, כידוע, גר או עסק הנמען לאחרונה;
(2) בפרסום מודעה ברשומות או בעתון יומי;
(3) בכל דרך אחרת שתראה לו.

238. ליקוי טכני בעריכתו של מסמך הנערך לפי חוק זה, אין בו כדי לפגום בתקפם של ההליכים על פיו, אולם אם נראה לבית המשפט כי יש בדבר חשש לעיוות דינו של הנאשם, רשאי הוא לדחות את הדיון למועד אחר או להורות הוראה אחרת כדי להסיר את החשש.

פגמים שאינם פוגמים בדיון [211]

239. בעבירות לפי פקודת התעבורה או התקנות לפיה, פקודת העיריות ופקודת

סדרי הזמנה בעבירות קלות [213]
ת"ט (מס' 2)
תשמ"ב-1982
(תיקון מס' 7)
תשמ"ז-1987

ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס, או לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, קבע לכך, רשאי שר המשפטים לקבוע בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים, אף בסטיה מהוראות חוק זה.

239א. (א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניוזק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

מסירת הודעה
בעבירות תעבורה
(תיקון מס' 20)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005

(ב) היתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225א(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2).

(תיקון מס' 43)
תשס"ה-2005

239ב. לעניין עבירה של נהיגה בזמן פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה בלבד, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, נשלחה הודעה על גזר דין שבו הוטלה הפסילה או הודעה על החלטת בדבר הפסילה עד תום ההליכים בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין, וכאילו הודע לנמען על הפסילה לפי סעיף 67 האמור גם בלא חתימה על אישור מסירה כאמור בסעיף 237, אף אם לא התקיימו הוראות סעיף 237ג, זולת אם הוכיח הנאשם כי לא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה, ואם התקיימו כל אלה:

חזקת מסירה לעניין
נהיגה בזמן פסילה
(תיקון מס' 59)
תשס"ט-2009

- (1) חלפו 15 ימים מיום משלוח ההודעה;
- (2) הנאשם הוזמן לדיון בבית משפט לפי סעיף 237 או בעל-פה לפי סעיף 97;
- (3) ההזמנה לדיון כאמור בפסקה (2) כללה אזהרה, בכתב או בעל-פה, לפי העניין, שבמועד הדיון עשויה להתקבל החלטה בדבר פסילה, וכן הודעה בדבר תחולת החזקה לפי סעיף זה אם הנאשם לא יתייצב לדיון;
- (4) הדיון בעניין כאמור בפסקה (2) הסתיים באותו מועד, או שמועד הדיון שונה לבקשת הנאשם;
- (5) בטופס אישור המסירה של דבר הדואר שהוחזר מולאו פרטי מוסר ההודעה, המען והמועד שבהם היא נמסרה או הטעם לאי-ביצוע המסירה.

240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או כעבירות מינהליות או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

סדרי דין מיוחדים
בעבירות קלות
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 65)
תשס"ב-2012

- (1) על נאשם לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 123, אולם אין בכך כדי למנוע ממנו להודיע לבית המשפט בכתב מה הן טענותיו לענין העונש;
- (2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
- (3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר. אין בהוראות פסקה זו כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס ובלבד שבהזמנה למשפט צוין כי ניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(הוראת שעה)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 46)
תשס"ו-2005

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

241. (א) הוראות חוק זה אינן גורעות מסמכותו של אדם המוסמך על-פי חיקוק אחר לחקור בעבירה או לנהל את התביעה.

חוקרים ותובעים לפי חיקוק אחר [215]

(ב) חוקר כאמור יעביר את חומר החקירה לפרקליט המחוז; אולם אם נקבע בחיקוק אדם אחר המוסמך לנהל את התביעה באותה עבירה, יעביר את חומר החקירה לאדם כאמור.

(תיקון מס' 81) תשע"ח-2018

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לעניין חומר חקירה המועבר לפרקליט מחוז יחולו בכפוף להוראות סעיף 60(יא), ובכל מקום, במקום "המשטרה" יקראו "רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה"; לעניין סעיף קטן זה, "רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה" – למעט שירות הביטחון הכללי.

242. כל סמכות הנתונה לפי חוק לפרקליט מחוז, רשאי להשתמש בה פרקליט המדינה או משנהו וכן רשאי פרקליט המדינה, באישור היועץ המשפטי לממשלה, להעניק סמכות כאמור, למעט סמכות שנאצלה לפרקליט מחוז לפי כל דין, לפרקליט אחר מפרקליטות המדינה.

סמכות פרקליט מחוז (תיקון מס' 7) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

242א. (א) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לכל אחד מבעלי התפקידים המנויים בטור א' בתוספת השלישית, דרך כלל, לסוגי ענינים או לענין מסוים, את הסמכויות הנתונות לו לפי הוראות החוקים כמפורט לצדם בטור ב' בתוספת האמורה, כולן או מקצתן.

אצילת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה (תיקון מס' 41) תשס"ד-2004

(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא יוסיף הוראות חוק אלא בענין הליכים פליליים.

243. הוראות חוק זה אינן גורעות מהוראות חוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957, זולת אם נאמר כן במפורש.

שמירת דינים [216]

244. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות [227]

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי לקבוע כללים לתיאום פעולות פרקליטות המדינה והמשטרה.

245. תחילתו של נוסח זה ביום י' בתמוז תשמ"ב (1 ביולי 1982), אולם תחילתם של סעיפים 228 עד 230 ביום ט"ז בטבת תשמ"ג (1 בינואר 1983).

תחילה (תיקון מס' 1) תשמ"ב-1982

תוספת ראשונה

ת"ט תשמ"ב-1982

(סעיף 6(ב) ו-188(ב))

(1) עבירות לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, שנעברו במצרכי מזון;

(2) עבירות לפי חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015;

(תיקון מס' 72) תשע"ו-2015

(3) עבירות לפי חוק התקנים, תשי"ג-1953, שנעברו במצרכי מזון.

תוספת ראשונה א'

(תיקון מס' 62) תשע"א-2010 (תיקון מס' 62) תיקון (תיקון) תשע"ד-2013

(סעיף 60)

חלק א': עבירות עוון בטיפול הפרקליטות

(1) ביטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים לפי פרק ז' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בתוספת זו – החוק);

(2) פרסומי המרדה לפי סעיף 134(ג) לחוק;

- (3) אימונים צבאיים אסורים לפי סעיף 143(ב) לחוק ;
- (4) עבירות בנשק לפי סעיף 144(ב3) סיפה לחוק ;
- (5) הסתה לגזענות, לאלימות או לטרור לפי סימן א'1 בפרק ח' לחוק ;
- (6) מטיף להתאגדות אסורה לפי סעיף 146 לחוק ;
- (7) חבר להתאגדות אסורה לפי סעיף 147 לחוק ;
- (8) תרומות להתאגדות אסורה לפי סעיף 148 לחוק ;
- (9) פרסומי התאגדות אסורה לפי סעיף 149 לחוק ;
- (9א) התקהלות אסורה לפי סעיף 151 לחוק ; (תיקון מס' 62
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014)
- (9ב) התפרעות לפי סעיף 152 לחוק ; (תיקון מס' 62
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014)
- (9ג) מניעת הוראת התפזרות לפי סעיף 156 לחוק ; (תיקון מס' 62
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014)
- (9ד) מתפרעים הפוגעים בכלי שיט לפי סעיף 158 לחוק ; (תיקון מס' 62
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014)
- (10) הפרעות ביחסי עבודה לפי סעיף 160 לחוק ;
- (11) עבירות כלפי קיום שירותים ציבוריים לפי סעיף 161 לחוק ;
- (12) הסתה לאיבה כלפי מדינה ידידותית לפי סעיף 166 לחוק ;
- (13) פגיעה בדגל או בסמל של מדינה ידידותית לפי סעיף 167 לחוק ;
- (14) חילול כבודם של גדולי מדינת חוץ לפי סעיף 168 לחוק ;
- (15) פגיעה ברגשי דת ומסורת לפי סימן ז' בפרק ח' לחוק ;
- (16) ריבוי נישואין לפי סימן ח' בפרק ח' לחוק ;
- (17) זנות ותועבה לפי סימן י' בפרק ח' לחוק ;
- (18) מעשה העלול להפיץ מחלה לפי סעיף 218 רישא לחוק ;
- (19) מכירת מזון מפוגל לפי סעיף 219 לחוק ;
- (20) החזקת מזון לא נקי לפי סעיף 220 לחוק ;
- (21) זיהום מים לפי סעיף 221 לחוק ;
- (22) זיהום אוויר לפי סעיף 222 לחוק ;
- (23) מלאכות פוגעות לפי סעיף 223 לחוק ;
- (24) מסייע לאחר מעשה לפי סעיף 261 לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות) ;
- (25) אי-מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק ;
- (26) העלמת עבירה לפי סימן ב' בפרק ט' לחוק ;
- (27) תקיפת שוטר הקשורה למילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק ;
- (28) לחץ של עובד הציבור לפי סעיף 277 לחוק ;
- (29) עובד הציבור שיש לו זיקה פרטית לפי סעיף 278 לחוק ;
- (30) שימוש לרעה בכוח המשרה לפי סעיף 280 לחוק ;
- (31) מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק ;
- (32) הפרת חובה חקיקה לפי סעיף 286 לחוק ;
- (33) עבירות שוחד לפי סימן ה' בפרק ט' לחוק ;
- (34) גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק ;
- (35) העלמת לידה לפי סעיף 311 לחוק ;
- (36) שימוש ברעל מסוכן לפי סעיף 336 רישא לחוק ;
- (37) הפרת חובה של הורה או אחראי לפי סעיף 337 לחוק ;
- (38) מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(3) עד (5) ו-(7) עד (9) לחוק ;
- (39) חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק ;
- (40) עבירות מין בפרק י' לחוק ; (תיקון מס' 62
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014)
(תיקון מס' 62
(תיקון מס' 4)
תשע"ז-2017)

- (41) עבירות כלפי קטינים ונכים לפי סימן ו' בפרק י' לחוק ;
- (42) פגיעה בקטינים ובחסרי ישע לפי סימן ו'1 בפרק י' לחוק ;
- (43) עבירות מעין גניבה לפי סימן ב' בפרק י"א לחוק ;
- (44) קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא לחוק ;
- (45) תחבולה לפי סעיף 416 לחוק ;
- (46) כישוף לפי סעיף 417 לחוק ;
- (47) זיוף לפי סעיף 418 לחוק, למעט הסיפה ;
- (48) זיוף המשפיע על עסקאות לפי סעיף 419 לחוק ;
- (49) עבירת מנהלים ועובדים בתאגיד לפי סעיף 424(2) לחוק ;
- (50) אי-גילוי מידע או פרסום מטעה בידי נושא משרה בכיר בתאגיד לפי סעיף 424א לחוק ;
- (51) מרמה והפרת אמונים בתאגיד לפי סעיף 425 לחוק ;
- (52) העלמה במרמה לפי סעיף 426 לחוק ;
- (53) עושק לפי סעיף 431 לחוק ;
- (54) הונאה לפי סימן ז' בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 441 רישא ;
- (55) גרימת שריפה ברשלנות לפי סעיף 449 לחוק ;
- (56) זיוף כספים ובולים לפי פרק י"ב לחוק ;
- (57) הכנת עבירה בחומרים מסוכנים לפי סעיף 497 לחוק ;
- (58) מתן אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות) ;
- (59) קשר לעוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק (כאשר עבירת המקור בטיפול הפרקליטות) ;
- (60) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ;
- (61) חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;
- (62) חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 ;
- (63) חוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998 ;
- (64) חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 ;
- (65) חוק המחשבים, התשנ"ה-1995 ;
- (66) (נמחק) ;
- (67) פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 ;
- (68) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984 ;
- (69) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 ;
- (70) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 ;
- (71) גרימת מוות בנהיגה רשלנית – סעיף 64 לפקודת התעבורה והפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(א) לאותה פקודה ;
- (72) הפרת צו פיקוח לפי סעיף 22(א) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 ;
- (73) עבירות לפי חוק גיל הנישואין, התש"י-1950.

(תיקון מס' 63)
תשע"א-2011

(תיקון מס' 67)
תשע"ד-2013

חלק ב': עבירות פשע שיועברו לטיפול התביעה המשטרתית

- (1) סחר, ייצור וייבוא סכין לפי סעיף 185 לחוק ;
- (2) איסור מכירת אגרופן או סכין לקטין לפי סעיף 185א(א) לחוק ;
- (3) החזקת אגרופן או סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) לחוק ;
- (3א) תקיפת סוהר והפרעה לסוהר לפי סעיף 275ב לחוק ;
- (4) הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(ב) לחוק ;
- (5) חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק, למעט עבירה כאמור שנעברה בקטין ;
- (6) פגיעה לפי סעיף 334 לחוק, בנסיבות מחמירות לפי סעיף 335 לחוק, למעט עבירה כאמור שנעברה בקטין ;

(תיקון מס' 99)
תשפ"ה-2024

- (7) הסעה בכלי תחבורה מסוכן לפי סעיף 343 סיפה לחוק ;
- (8) תקיפת זקן לפי סעיף 1368 לחוק, למעט עבירה כאמור בנעברה בחסר ישע כהגדרתו בסעיף 368 לחוק ;
- (9) כליאת שווא לפי סעיף 377 לחוק ;
- (10) תקיפות בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(א), (ב)1 ו-(ג) לחוק ;
- (10א) תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382(ב), (ג) ו-(ד) לחוק ;
- (11) גניבה בנסיבות מיוחדות לפי סעיף 384 לחוק ;
- (12) גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לחוק, כאשר ערך הגניבה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים ;
- (13) גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393 לחוק, כאשר ערך הגניבה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים ;
- (14) דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 לחוק ;
- (15) פריצה והתפרצות לפי סימן ד' בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 408 לחוק ;
- (16) קבלת נכסים שהושגו בפשע לפי סעיף 411 לחוק ;
- (17) עבירות בקשר לרכב לפי סימן ה'1 בפרק י"א לחוק, למעט סעיף 413 לא לחוק ;
- (18) הסגת גבול כדי לעבור עבירה לפי סעיף 447 לחוק ;
- (19) היזקים מיוחדים לפי סעיף 453 לחוק ;
- (20) קשר לפשע לפי סעיף 499(א)1 לחוק, כאשר עבירת הפשע בטיפול תובע משטרת לפי האמור בתוספת זו ;
- (21) הונאה באמצעי תשלום, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 40(ג) לחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 ;
- (22) עבירות לפי סימנים א' ו-ב' בפרק ג' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (בפרט זה – פקודת הסמים), שעונשן אינו עולה על שבע שנים, וכן עבירות לפי הסימנים האמורים לגבי כמות סם שאינה עולה, בכל עבירה בנפרד, על כמות הסם המצוינת להלן :
- (א) הרואין, קוקאין – 20 גרם ;
- (ב) שרף של קנבוס (חשיש), קנבוס, אופיום – 25 ק"ג ;
- (ג) פריט 1 בסימן ב' בחלק א' לתוספת הראשונה אם הסם הוא בתצורה כמפורט להלן :
- (1) תמיסה או נוזל – 60 מ"ל ;
- (2) בתצורה אחרת – 100 יחידות צריכה ;
- (ד) פריטים 13 עד 13ח בסימן ב' בחלק א' לתוספת הראשונה וכן החומרים המפורטים בסימן ב' בחלק ב' לתוספת הראשונה – 100 יחידות צריכה, ובלבד שמשקלן אינו עולה על 100 גרם ;
- (ה) חומרים המצוינים בתוספת הראשונה לפקודת הסמים, שאינם מפורטים בפרטי משנה (א) עד (ד), אם הסם הוא בתצורה כמפורט להלן :
- (1) אבקה – 20 גרם ;
- (2) חומר צמחי – 10 ק"ג ;
- (3) תמיסה או נוזל – 200 מ"ל ;
- (4) בתצורה שאינה כמפורט בפסקאות (1) עד (3) – 100 יחידות צריכה.
- (23) עבירות לפי סעיפים 12א, 12ב ו-12ב3 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 ;
- (23א) (נמחק) ;
- (24) פגיעה בפרטיות לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, כאשר העבירה נעברה בין בני זוג ;
- (25) עבירות לפי פקודת התעבורה שעונשן אינו עולה על שבע שנים, למעט עבירה של הפקרה אחר פגיעה לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה ועבירה של חובת

צו תשע"ח-2018

(תיקון מס' 85)
תשע"ט-2019

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 4)
תשע"ז-2017

(תיקון מס' 96)
תשפ"ד-2024

(תיקון מס' 96)
תשפ"ד-2024

(תיקון מס' 64)
תשע"ב-2011

- נוסע להתקשר לגופי הצלה לפי סעיף 1א64 לאותה פקודה ;
- (26) עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, למעט עבירות לפי סעיפים 117(א) ו-122 ;
- (27) עבירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, למעט עבירות לפי סעיפים 85 ו-88 ;
- (28) (נמחק).

(תיקון מס' 96)
תשפ"ד-2024

חלק ג': עבירות שפרקליט מחוז רשאי להעביר לטיפולו של תובע משטרה בשל העדר חומרה יתירה בנסיבות ביצוע העבירה ואי-מורכבות הראיות

(תיקון מס' 62)
(תיקון) תשע"ד-2013

- (1) עבירות בנשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק ;
- (2) (נמחקה) ;
- (3) (נמחקה) ;
- (4) עבירה אחרת שבטיפול פרקליט ואינה בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי, שנחקרה יחד עם עבירה שבטיפול תובע משטרה והיא כרוכה ושלובה בה, ואשר פרקליט מחוז מצא כי בנסיבות העניין, העבירה שבטיפול התובע המשטרה היא העבירה המרכזית.

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

(תיקון מס' 62)
(תיקון מס' 2)
תשע"ה-2014

חלק ד': עניינים שבהם רשאי תובע משטרה, או שוטר שהסמיך היועץ המשפטי לממשלה

לפי סעיף 12(א)(1)(ב), לטפל גם בבית המשפט המחוזי

- (1) בקשות ועררים בעניין מעצר, חיפושים ושחרור בערובה ;
- (2) עיון חוזר על החלטות בית משפט שלום או שופט תעבורה לפי סעיף 49 לפקודת התעבורה, או ערעור לפי סעיף 57ה או 60 לאותה פקודה ;
- (3) ערר על החלטת בית משפט שלום לפי סעיף 74(ה), בהתייחס לחומר חקירה הנוגע לכתב אישום המוגש בידי תובע משטרה ;
- (4) השגה על החלטה בעניין בקשה להישפט באיחור לפי סעיף 230 ;
- (5) תיקים שנדרשת בהם מומחיות מקצועית טכנית מיוחדת בענייני תעבורה.

צו תשע"ח-2018

תוספת ראשונה ב'

(סעיף 9(א) ו-1(א))

- (1) עבירות לפי חוק העונשין כמפורט להלן :
- (א) עבירות המתה לפי סעיפים 301ב, 301ג ו-305 לחוק העונשין, עבירות ניסיון, סיוע או שידול לרצח או לרצח בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין, ועבירה של קשר לפי סעיף 499 לחוק האמור לעבור עבירה לפי סעיפים 300 ו-301א לחוק העונשין ;
- (ב) עבירות ביטחון לפי פרק ז' לחוק העונשין : עבירות לפי סעיפים 98 רישא, 100, 101, 106, 108(ג) ו-109(ד), 111, 112, 113(ג) סיפה, 113א, 114 ו-115(א) סיפה לחוק העונשין ;
- (ג) עבירות חמורות כלפי קטינים : עבירות לפי סעיפים 203ב(א)(2) עד (4) ו-214(ב), 214(ב2) – לעניין עבירה שנעברה לפי סעיף קטן (ב1) של סעיף 214, 368ב(ב) סיפה, 368א סיפה, 375א(ב), 376ב(ב) ו-377א(ב) לחוק העונשין ;
- (ד) עבירות מין : עבירות לפי סעיפים 345, 348(ב) ו-351(א), (ב) ו-1(ג) ו-2(2) לחוק העונשין ;
- (ה) עבירות הפוגעות בחירות : עבירות לפי סעיפים 370, 371, 372, 373(א), 374, 375א ו-377א לחוק העונשין ;
- (2) עבירות בקשר עם ארגון פשיעה לפי סעיפים 2 ו-4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 ;
- (3) עבירות טרור : עבירות לפי סעיפים 20 רישא, 21, 22(ב) ו-27, 28, 29, 30,

(תיקון מס' 87)
תשע"ט-2019

(תיקון מס' 100)
תשפ"ה-2025

31, 32, 37 ו-38 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, ועבירה שהיא מעשה טרור כהגדרתו בחוק האמור, שדינה עשר שנות מאסר ומעלה לאחר החמרת הענישה לפי סעיף 37 לאותו חוק.

תוספת ראשונה ג'

(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019

(סעיף 9(ג))

- (1) עבירות לפי חוק העונשין: עבירות לפי סעיפים 279, 420, 421 לחוק העונשין, עבירות לפי סעיפים 384 ו-452 לחוק העונשין – אם הדבר הנגב או ההיזק, לפי העניין, הוא בשווי העולה על 10,000 שקלים חדשים, וכן שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין בעבירות מסוג פשע או בעבירות המנויות בתוספת זו או בתוספת הראשונה א', או סיוע או קשירת קשר לביצוע עבירות כאמור, לפי סעיפים 31 או 499 לחוק העונשין;
- (2) עבירות לפי סעיף 47(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, וכן עבירה לפי סעיף 48 לחוק האמור שנעברה בקשר לעבירה לפי סעיף 47(א) לאותו חוק;
- (3) עבירות לפי סעיפים 52ג, 52ד, 53(א) ו-54(ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;
- (4) עבירות לפי סעיף 39(א) ו-5(ב) לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995;
- (5) עבירות לפי סעיף 124 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;
- (6) עבירות לפי סעיפים 211(א) ו-212(א) לפקודת המכס;
- (7) עבירה לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה;
- (8) עבירות לפי סעיף 98(ג) ו-1(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963.

תוספת ראשונה ד'

(תיקון מס' 87)
תשנ"ט-2019

(סעיף 9(א1))

- (1) טביעת אצבעות;
- (2) דגימה ביולוגית שהופק ממנה DNA של אדם;
- (3) תצלום פנים.

תוספת שניה

(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001

(סעיף 68)

- (1) עבירות לפי סעיפים 189, 190, 192, 194, 196, 223, 334, 336 רישא, 379, 380, 447 זולת אם נעברה העבירה כשהעברין נושא נשק חס או קר, 452, 494 ו-496 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ולמעט עבירות כאמור, שנעברו כלפי בן משפחה; לענין זה, "בן משפחה" - כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991;

(תיקון מס' 3)
תשמ"ג-1983
(תיקון מס' 19)
תשנ"ה-1995
(תיקון מס' 35)
תשס"ב-2001

- (2) עבירות לפי חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961, בסייגים האמורים בסעיף 11 לחוק האמור;

(תיקון מס' 25)
תשנ"ז-1997

- (2) עבירות לפי סעיף 63 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, בסייגים האמורים בסעיף 70 לחוק האמור;

(תיקון מס' 58)
תשס"ח-2008

- (3) עבירות לפי סעיף 61(ג), (ד) ו-(ה) לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;

(תיקון מס' 38)
תשס"ג-2002
(תיקון מס' 54)
תשס"ח-2007

- (4) עבירות לפי סעיף 3 לפקודת סימני סחורות ;
- (5) עבירה לפי סעיף 123(1) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, מחמת הפרה של סעיפים 17 או 18 לחוק האמור או של צו שניתן לפי סעיף 17 האמור ;
- (6) עבירות לפי סעיף 60 לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב-1972 ;
- (7) עבירות בשל העברת חזקה, סיוע לקבל חזקה וקבלת חזקה, לפי סעיף 108 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב-1972 ;
- (8) עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 ;
- (9) עבירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 ;
- (10) עבירות לפי חוק הבחירות לגופים ציבוריים, תשי"ד-1954 ;
- (11) עבירות לפי פקודת הידיעות הטלגרפיות לעתונות ;
- (12) עבירות לפי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 ;
- (13) עבירות לפי חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984, בסייגים האמורים בסעיף 21א לחוק האמור ;
- (14) עבירה לפי סעיף 2 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988, בסייגים האמורים בסעיף 8 לחוק האמור ;
- (15) עבירה לפי סימן א1 לחוק המים, תשי"ט-1959 ;
- (16) עבירה לפי חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, תשנ"ג-1993, שנעברה ברשות היחיד של הקובל ;
- (17) חוק צער בעלי חיים, תשנ"ד-1994, בסייגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור ;
- (18) חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993, בסייגים האמורים בסעיף 15ב לחוק האמור ;
- (19) עבירה לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, בנוגע להתקנת צלחת קליטה כמשמעותה בפרק ב'2 סימן ב' לחוק הבזק, תשמ"ב-1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ב ;
- (20) עבירה לפי חוק הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון, תשמ"ג-1983, בסייגים האמורים בסעיף 11א ;
- (20) עבירה לפי סעיף 243 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, בנוגע למיתקן גישה אלחוטית כמשמעותו בפרק ו' סימן ה' לחוק הבזק, תשמ"ב-1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ג לחוק התכנון והבניה.

(תיקון מס' 5)
תשנ"ד-1984
(תיקון מס' 25)
תשנ"ז-1997

(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1988

(תיקון מס' 13)
תשנ"א-1991

(תיקון מס' 15)
תשנ"ג-1993

(תיקון מס' 17)
תשנ"ד-1994

(תיקון מס' 25)
תשנ"ז-1997

(תיקון מס' 27)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 79)
תשע"ז-2017

(תיקון מס' 30)
תשס"א-2001

(תיקון מס' 34)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 79)
תשע"ז-2017

תוספת שלישית

(סעיף 242א)

(תיקון מס' 41)
תשס"ד-2004

טור א'	טור ב'
(1) פרקליט המדינה, משנה לפרקליט המדינה ומנהל המחלקה הפלילית	א. סעיפים 94(ג) ו-94א(ג) לחוק זה.
	ב. סעיפים 21 ו-21א לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991.
בפרקליטות המדינה	ג. סעיף 14 לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול, התשל"א-1971 (בתוספת זו

(תיקון מס' 70)
תשע"ה-2014

– חוק הנוער).

ד. סעיפים 124(א), 291א(ב) ו-354(א) או
(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בתוספת
זו – חוק העונשין).

(תיקון מס' 44)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 56)
תשס"ח-2008

ה. סעיפים 17(ב) ו-35(ד) לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים),
התשנ"ו-1996 (בתוספת זו – חוק
המעצרים).

ו. סעיפים 14 ו-15 לחוק השיפוט הצבאי,
התשט"ו-1955.

א. סעיפים 69 ו-229(ג) לחוק זה. ב. סעיף 4(א) לחוק הנוער. ג. (נמחק).	(2) בעלי התפקידים המנויים בפרט (1) וכן פרקליט מחוז
ד. סעיף 38(ד) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. ה. סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 (להלן – חוק העבירות המינהליות).	
ו. סעיפים 9(ב) ו-123 לחוק העונשין. ז. סעיף 29 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991	

צו תשס"ח-2007

צו תשע"ט-2018

צו תשע"א-2011

א. סעיף 10(א) לחוק העונשין ב. סעיף 20 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 ג. סעיף 10 לחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז- 1996	(3) פרקליט המדינה, מנהל המחלקה הבין-לאומית בפרקליטות המדינה
--	--

צו תשס"ח-2007

א. סעיף 58(ב) לחוק המעצרים	(4) בעלי התפקידים המנויים בפרט (2) וכן מנהל המחלקה הפיסקאלית בפרקליטות המדינה
-----------------------------------	--

צו תשס"ח-2007

א. סעיף 8 לחוק ב. סעיף 270 לחוק העונשין.	(5) פרקליט המדינה ומשנה לפרקליט המדינה
---	---

צו תשס"ח-2007
צו תשע"ט-2018

א. סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת תובעים ב. סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות; ג. סעיף 229(ג) לחוק.	(6) משנה לפרקליט המדינה ומנהל המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי היועץ המשפטי לממשלה בפרקליטות המדינה בכפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אם הואצלה לו הסמכות כאמור בסעיף 12(ג)
---	--

צו תש"ע-2010
צו תשע"ט-2018

(א) סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת תובעים לעניין עבירת מס ועבירה נלווית לעבירת מס, כהגדרתן בסעיף 231(ב)(2)(ד) לחוק ועבירות לפי הבאים ועבירות נלוות להם :	(7) מנהל המחלקה הפיסקלית תובעים בפרקליטות המדינה בכפוף להנחיות מס, כהגדרתן היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט החיקוקים המדינה, אם נאצלה לו הסמכות
--	---

צו תשע"ט-2018

כאמור בסעיף 12(ג)

- (1) חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964;
 - (2) פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) [נוסח חדש];
 - (3) פקודת הכהילים המפוגלים [נוסח חדש];
 - (4) פקודת הייבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979;
 - (5) פקודת הטבק [נוסח חדש];
 - (6) חוק מסי מכס ובלו (שינוי התעריף), התש"ט-1949;
 - (7) חוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958;
 - (8) חוק העבירות המינהליות;
 - (9) פקודת זכות יוצרים, 1924;
 - (10) חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;
 - (11) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
 - (12) פקודת סימני סחורות;
 - (13) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;
 - (14) כל התקנות או הצווים שהותקנו לפי הפקודות או החוקים הנזכרים בפרט זה;
- (ב) סעיף 8א(א) לחוק העבירות המינהליות

סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת
(8) המפקח הכללי של משטרת
מתמחים
ישראל
בחיבת התביעות במשטרת ישראל

צו תשע"ט-2018

סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת
(9) פרקליטי מחוז
מתמחים
בפרקליטות המדינה

צו תשע"ט-2018

סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק, לעניין הסמכת
(10) המשנה לפרקליט המדינה בכפוף
תובעים
להנחיות היועץ המשפטי לממשלה או
פרקליט המדינה, אם נאצלה לו
הסמכות כאמור בסעיף 12(ג)

צו תשע"ט-2018

תוספת רביעית

(סעיף 67א(א))

(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

תובע לפי פסקה (3)
להגדרה "תובע"
תובע בכיר לפי פסקה (3)
להגדרה "תובע בכיר"

1. מי שהוסמך לפי סעיף 12(א)(1)(ב), להגיש
מקרקעין
כתב אישום בעבירה לפי חוק התכנון והבנייה והוא
פרקליט בכיר
מפוקח בידי המחלקה להנחיית תובעים מוסמכי
היועץ המשפטי לממשלה בפרקליטות
המדינה

(תיקון מס' 79)
תשע"ז-2017
צו תשע"ט-2018

2. מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיק לכך, לפי התובע הראשי במשרד
הכלכלה או תובע
סעיף 12, להגיש כתב אישום לפי חיקוק מהחיקוקים בכיר במשרד הכלכלה שהוא
הסמיק לכך
ששר הכלכלה ממונה על ביצועם

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

תוספת חמישית

(סעיף 67ג(א)(5))

(תיקון מס' 66)
תשע"ב-2012

1. פסילת רישיון נהיגה; הפקיד אדם רישיון שנפסל, יקבל אישור קבלה על הרישיון שהפקיד.
2. הפקדת כלי ירייה המוחזק בידי אדם למשמרת בתחנת משטרה הקרובה למקום מגוריו או למקום עסקיו; הפקיד אדם כלי ירייה למשמרת יקבל אישור קבלה על כלי הירייה שהפקיד.
3. התחייבות שלא להיכנס למקום או שלא להיות בקשר עם אדם מסוים.
4. כתיבת מכתב התנצלות לנפגע העבירה.
5. הסכמה להשמדה או לחילוט של חפץ הקשור לעבירה, האסור בהחזקה לפי כל דין.
6. השבת חפץ בעין לנפגע העבירה או תיקון חפץ שניזוק בעבירה.
7. לעניין עבירות לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, בתיקים המנוהלים על ידי תובע המנוי בפרט 1 בתוספת הרביעית –
 - (1) הריסה, פירוק או סילוק של הבניין או של חלק ממנו, שנבנו בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר;
 - (2) הריסה פירוק או סילוק של חלק מבניין שנבנה כדין, אם יש בביצוע פעולה כאמור לגבי חלק אחר, בלבד, מאותו בניין שנבנה שלא כדין, כדי לסכן את שלום הציבור או את בטיחותו אם לא ייהרס, יפורק או יסולק גם החלק שנבנה כדין, והכל למעט לגבי חלק מבניין בבעלותו או בהחזקתו של צד שלישי;
 - (3) הפסקת עבודה במקרקעין הנעשית בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר, או הפסקת שימוש במקרקעין הנעשה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר או הנעשה בניגוד לתכנית;
 - (4) התאמת בניין שנבנה בלא היתר או בניגוד לתנאי היתר, להיתר או לתכנית; פעל החשוד ביעילות לביצוע ההתאמה והימשכות ההליכים לא היתה בשליטתו, רשאי התובע להאריך את התקופה לקיום התנאי, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שנתיים.
8. הסכמה להודות בתובענה משמעתית או הסכמה לעונש מסוים, בהליך משמעותי על פי דין, ואולם אם כלל העונש קנס או שלילת משכורת, לא יעלה העונש האמור על הסכום האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין; תנאי כאמור לא ייקבע בהסדר אלא בהסכמת הגורם המוסמך לפתוח בהליך המשמעותי.
9. התפטרות או התחייבות שלא לשמש בתפקיד מסוים.
10. אימוץ נהלים פנימיים מחייבים בכתב, לרבות לעניין מנגנוני פיקוח ובקרה, שיבטיחו את מניעת הישנותן של עבירות דומות; התובע יאשר נהלים כאמור לאחר התייעצות עם גורמים מקצועיים הנוגעים בדבר.
11. בעסק הפועל לפי רישיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (בתוספת זו – חוק רישוי עסקים) –
 - (1) התחייבות להפסיק עיסוק בעסק לתקופה שלא תעלה על 14 ימים, ובלבד שאם העסק נסגר בצו מינהלי או שיפוטי בשל העבירה לכאורה, לא תעלה התקופה הכוללת של הפסקת העיסוק על 30 ימים;
 - (2) התחייבות להימנע מפעולות מסוימות שיפורטו בהסדר, לתקופה שלא תעלה על 30 ימים;
- לא ייקבע תנאי לפי פרט זה אלא בהסדר שייערך בתוך שישה חודשים מיום גילוי העבירה; העתק מההסדר יועבר לרשות הרישוי לפי חוק רישוי עסקים.
12. התחייבות שלא לנהל בחצרים נשוא האישום עסק טעון רישוי בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין כמשמעותם בחוק רישוי עסקים, או בניגוד לתנאי הרישיון, והכול בין עסק שבשלו נחשד האדם בעבירה ובין עסק אחר, ושלא להעביר לאחר את הבעלות או החזקה בעסק, אלא אם כן בידי אותו אדם רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין לניהול עסק זה; העתק מההסדר יועבר לרשות הרישוי לפי חוק רישוי עסקים.

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 79)
תשע"ז-2017

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 68)
תשע"ד-2014

13. פינוי של שטח ציבורי או שטח בבעלות המדינה, שהחשוד מחזיק בו שלא כדין. (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)
14. לעניין עבירות בתיקים המנוהלים על ידי תובע המנוי בפרט 2 בתוספת הרביעית – (תיקון מס' 68 תשע"ד-2014)
- (1) תיקון ליקויים שנבעו מהעבירה ;
- (2) היה החשוד תאגיד או ארגון – נקיטת הליכים משמעותיים על פי דין כלפי נושא משרה שהיה אחראי לביצוע העבירות ;
- (3) התחייבות להעביר ליחידת האכיפה המופקדת על התחום במשרד הכלכלה, באופן ובמועדים שתורה היחידה, דיווח בהתאם לסמכויות משרד הכלכלה באשר למילוי אחר הוראות החוקים הנוגעים לעבירות שבוצעו, והמצאת אישור רואה חשבון או עורך דין בדבר עמידה בתנאי החוק ;
- (4) החזקה מהשוק, תיקון או השמדה של מוצרים שהתגלו לגביהם הפרות.

תוספת שישית (סעיף 67א(ג))

(תיקון מס' 66 תשע"ב-2012)

תוספת שביעית

(תיקון מס' 82 תשע"ח-2018)

הודעה בדבר סגירת תיק משום שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או להעמדה לדין

חלק א': הודעה לחשוד

(סעיף 62(ב))

לאחר החקירה הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדת לדין, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

חלק ב': הודעה למתלונן

(סעיף 63)

הודעה לעניין אי-פתיחה בחקירה : לאחר בדיקת תלונתך הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

הודעה לעניין אי-העמדה לדין : לאחר החקירה בעקבות תלונתך הוחלט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין, שכן מדובר באירוע שההליך הפלילי אינו מסגרת מתאימה לבירורו.

תוספת שמינית

(תיקון מס' 92 הוראת שעה) תשפ"ב-2022

(סעיף 220ז(ב))

עבירות שלא יידונו בבית משפט קהילתי

1. עבירות מין, זנות ותועבה
- (1) בחוק העונשין – סעיפים 199, 201, 202, 203ב(א), 203ג, 204 עד 208, 214, 346 עד 350, 351ג(3) עד 352 ;
- (2) בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 – סעיף 5 ;
- (3) בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 – סעיף 5 ;
2. שחיתות שלטונית ותאגידית
- (1) בחוק העונשין – סעיפים 277 עד 282, 284 עד 287 ו-289, 291 עד 292, 384א(א), 384א(ב), 392 ו-292 ;
- (2) בחוק החברות, התשנ"ט-1999 – סעיפים 342נא, 249 ו-351ג ;
- (3) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 – סעיפים 117

- עד 127 ;
- (4) בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 – סעיפים 85 עד 93 ;
3. עבירות סחר בבני אדם
(1) בחוק העונשין – סעיפים 376 ו-376א ;
4. עבירות בנשק חם
(1) בחוק העונשין – סעיפים 144, 340 ו-497 ;
5. פגיעה במדיניות החוץ
(1) בחוק העונשין – סעיפים 95, 102, 103, 108 (א) ו-(ב), 109 (א) עד (ג), 110, 111, 113 (ג), 115 (א), 116 עד 122 ;
6. עבירות נגד ביטחון המדינה
(1) בחוק העונשין – סעיפים 133 עד 143, 145 עד 150, 166 עד 168 ;
(2) בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 – סעיפים 2 עד 3 ו-6 עד 7 ;
(3) בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 – סעיפים 22 עד 26, 27 ו-32 ;
7. עבירות רשלנות
(1) בחוק העונשין – סעיפים 304, 338 ו-341 ;
8. עבירות כלכליות ועבירות מס
(1) בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 – סעיפים 53 ו-54 ;
(2) בחוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978 – סעיף 17 ;
(3) בפקודת מס הכנסה – סעיפים 141א, 215 עד 220 ;
(4) בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 – סעיף 98 ;
(5) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 – סעיפים 117 (א) עד (ב), 117א ו-118 ;
(6) בפקודת המכס – סעיפים 207 עד 215 ;
(7) בחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952 – סעיף 22 ;
(8) בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 – סעיפים 57 ו-57א ;
(9) בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 – סעיפים 3 (ב), 4 ו-10 ;
(10) בחוק הבלו על דלק, התשי"ח-1958 – סעיף 26 ;
9. עבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 ;
10. עבירות לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 ;
11. עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

לוח השוואה

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
72	66	37	33	2	1
73	א 66	38	34	5	2
74	67	39	35	6 א), (ב), (ד)	3
75	68	40	א 35	6 (ג)	4
76	69	41	36	7	5
77	70	42	37	8	6
78	71	43	38	9 א), (ג)	7
79	72	44	39	10	8
80	73	45	40	11	9
81	74	46	41	12	10
82	א 74	47	42	13	11
83	ב 74	48	43	14	12
84	א 74	49	44	15	13
85	75	50	45	16	14
86	76	51	46	17 א)	15
87	77	52	47	17 (ב)	16
88	78	53	48	18	17
89	79	54	49	19	18
90	80	55	א 49	20	19
91	81	56	50	21	20
92	82	57	51	22	21
93	83	58	52	23	22
94	84	59	53	24	23
95	85	60	54	25	24
96	86	61	55	26	25
97	87	62	56	27	26
98	88	63	57	28	27
99	89	64	58	29	א 27
100	90	65	59	30	28
101	91	66	60	31	29
102	92	67	61	32	א 29
103	93	68	62	33	30
104	94	69	63	34	31
א) 106	95	70	64	35	א 31
ב) 106	96	71	65	36	32

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
180	162	144	א 131	107	97
181	163	145	132	108	98
182	164	146	א 132	109	99
183	165	147	ב 132	110	100
184	166	148	ג 132	111	101
185	167	149	133	112	102
186	168	150	134	113	103
187	169	151	135	114	104
188	170	152	136	115	105
189	171	153	137	117	106
190	172	154	138	118	107
191	173	155	139	119	108
192	174	156	140	120	109
193	175	157	141	121	110
194	176	158	142	122	111
195	177	159	143	116	112
196	178	160	144	123	113
198	179	161	145	124	114
199	180	162	א 145	125	115
200	181	163	146	126	116
201	182	164	147	127	117
202	183	165	148	128	118
203	184	166	149	129	119
204	185	167	150	130	א 119
205	186	168	151	131	120
206	187	169	152	132	א 120
207	188	170	א 152 — (ג)	133	121
208	189	171	א 152 (ד)	134	122
209	א 189	172	153	135	123
210	190	173	154	136	124
211	191	—	155	137	125
212	192	174	156	138	126
213	193	175	157	139	127
214	194	176	158	140	128
215	195	177	159	141	129
216	196	178	160	142	130
217	197	179	161	143	131

הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם
237	209	201 ה (א), (ב),	218	198	
3	210	228 (ז) ו"ח	219	199	
238	211	201 ה (ג), (ד)	220	200	
239	213	229 ו"ח	197	201	
240	214	230 201 ה (ו)	221	201 א	
241	215	231 202	222	201 ב	
243	216	232 203	223	201 ג	
—	217	233 204	224	201 ד	
1	218	234 205	225	201 ה	
—	219 — 226	235 206	226	201 ו	
244	227	236 207	227	201 ז	
—	228	4 208			